

แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ฉบับทบทวน)

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สถานที่ตั้ง ถนนสายเอเชีย ตำบลคลองสวนพลู อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

ชื่อผู้ประสานงาน นางสุณิสา โกศินานนท์ นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ โทร. ๐ ๓๕๓๓ ๖๘๘๒-๓

๑. ข้อมูลพื้นฐาน

๑.๑ ความเป็นมา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หรือที่เรียกสั้นๆ ว่า อยุธยาหรือกรุงศรีอยุธยาเป็นอดีตราชธานีของไทย นานถึง ๔๑๗ ปีแห่งการเป็นราชธานีเก่าแก่ของสยามประเทศ ประกอบด้วย ๕ ราชวงศ์ คือ ราชวงศ์อู่ทอง ราชวงศ์สุพรรณภูมิ ราชวงศ์สุโขทัย ราชวงศ์ปราสาททองและราชวงศ์บ้านพลูหลวง มีกษัตริย์ปกครองทั้งสิ้น ๓๓ พระองค์ โดยมีปฐมกษัตริย์ คือ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) พระนครศรีอยุธยาจึงนับเป็นราชธานีที่มีอายุยาวนานที่สุดในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ตลอดระยะเวลา ๔๑๗ ปี ที่กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีแห่งราชอาณาจักรไทย มิได้เป็นเพียงช่วงแห่งความเจริญสูงสุดของชนชาติไทยเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างสรรคอารยธรรมของหมู่มวลมนุษยชาติซึ่งเป็นที่ประจักษ์แก่มานานอารยประเทศอีกด้วย แม้ว่ากรุงศรีอยุธยาจะถูกทำลายเสียหายจากสงครามกับประเทศเพื่อนบ้านหรือจากการบุกรุกชุดคั้นของพวกเรากันเอง แต่สิ่งที่ปรากฏให้เห็นในปัจจุบันนี้ยังมีร่องรอยหลักฐานซึ่งแสดงอัจฉริยภาพและความสามารถอันยิ่งใหญ่ของบรรพบุรุษแห่งราชอาณาจักรผู้พิชิตตนสร้างสรรคความเจริญรุ่งเรืองทางศิลปวัฒนธรรมและความมั่งคั่งไว้ให้แก่ผืนแผ่นดินไทย หรือแม้แต่ชาวโลกทั้งมวล จึงเป็นที่น่ายินดีว่าองค์การ ยูเนสโก โดยคณะกรรมการมรดกโลกได้มีมติรับนครประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีอาณาเขตครอบคลุมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และเป็นพื้นที่ที่ได้รับการจัดตั้งเป็นอุทยานประวัติศาสตร์มาตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ไว้ในบัญชี **มรดกโลก** เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๓๔ ณ กรุงคาร์เทจ ประเทศตูนีเซีย สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (สมเด็จพระเจ้าอู่ทอง) ทรงสร้างกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี เมื่อวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ.๑๘๙๓ มีพระมหากษัตริย์ปกครองติดต่อกันมารวม ๓๓ พระองค์ และได้สิ้นสุดลงไปใน พ.ศ.๒๓๑๐ หลังการเสียกรุงศรีอยุธยา ใน พ.ศ. ๒๓๑๐ กรุงศรีอยุธยาอยู่ในสภาพระส่ำระสายบ้านเรือนและ สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ถูกทำลายจนไม่เหมาะที่จะเป็นที่ตั้งราชธานีอีกต่อไป แต่กรุงศรีอยุธยาก็มิได้เป็นเมืองร้าง เนื่องจากเป็นอู่ข้าวอู่น้ำที่สำคัญเป็นชุมทางการคมนาคมระหว่างภาคและศูนย์เศรษฐกิจสำคัญ เพียงระยะเวลาประมาณ ๖๐ ปีต่อมา กรุงศรีอยุธยาก็เป็นเมืองที่มีประชากรอยู่กันหนาแน่นและมีความเจริญมีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมจนเป็นจังหวัดศูนย์กลางภาคกลางตอนบนตั้งปัจจุบัน

๑.๒ ลักษณะทางกายภาพ

๑.๒.๑ ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่ในภาคกลางตอนบน อยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๔ องศา ลิปดาเหนือ ๓๓ พิลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ ๑๐๐ องศา ๑๔ ลิปดา ๕๓ พิลิปดาตะวันออก อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๓.๕๐ เมตร ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศเหนือตามถนนสายเอเชียประมาณ ๗๕ กิโลเมตร ตามทางรถไฟ ประมาณ ๗๒ กิโลเมตร และทางเรือประมาณ ๑๓๗ กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งสิ้นประมาณ ๒,๕๕๖.๖๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑,๕๙๗,๙๐๐ ไร่ นับว่าเป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ ๖๒ ของประเทศไทย และเป็นอันดับที่ ๑๑ ของจังหวัดภาคกลาง จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดอ่างทองและจังหวัดลพบุรี
- ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรีและจังหวัดนครปฐม
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ จังหวัดสระบุรี
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดสุพรรณบุรี

๑.๒.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศ เป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทุ่งนา ไม่มีภูเขา ไม่มีป่าไม้ มีแม่น้ำไหลผ่าน ๔ สายได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรีและแม่น้ำน้อย รวมความยาวประมาณ ๒๐๐ กิโลเมตร มีลำคลองใหญ่น้อยประมาณ ๑,๒๕๔ คลอง เชื่อมต่อกับแม่น้ำเกือบทั่วบริเวณพื้นที่

๑.๒.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ภูมิอากาศ มีลักษณะร้อนชื้นอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุม ๒ ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ในฤดูหนาว และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในฤดูฝน ทำให้มีฝนตกติดต่อกันเป็นเวลานาน ปี ๒๕๖๐ อุณหภูมิสูงสุด ๓๙.๔ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุด ๑๔.๐ องศาเซลเซียส และมีปริมาณน้ำฝนรวม ๑,๓๖๙.๘ มิลลิเมตร

(ที่มา : รายงานสถิติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒๕๖๐ สำนักงานสถิติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

๑.๓ ข้อมูลการปกครองและประชากร

๑.๓.๑ การปกครอง

การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลทั้งหมด ๓๖ แห่ง แยกเป็น เทศบาลนคร ๑ แห่ง คือ เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา เทศบาลเมือง ๔ แห่ง คือ เทศบาลเมืองไธยา เทศบาลเมืองเสนา เทศบาลเมืองผักไห่ และเทศบาลเมืองลำตาเสา มีเทศบาลตำบล ๓๑ แห่ง และมีองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ๑๒๑ แห่ง

มีสมาชิกวุฒิสภา ๑ คน และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๔ คนเขตเลือกตั้ง เขตดังนี้

๑. เขตเลือกตั้งที่ ๑ : อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภออุทัย

๒. เขตเลือกตั้งที่ ๒ : อำเภอท่าเรือ อำเภอบางปะหัน อำเภอนครหลวง อำเภอมหาราช อำเภอบ้านแพรก และอำเภอภาชี

๓. เขตเลือกตั้งที่ ๓ : อำเภอวังน้อย อำเภอบางไทร และอำเภอบางปะอิน

๔. เขตเลือกตั้งที่ ๔ : อำเภอเสนา อำเภอลาดบัวหลวง อำเภอบางซ้าย อำเภอผักไห่ อำเภอบางบาล

ที่มา : ข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หน่วยราชการในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีส่วนราชการส่วนภูมิภาค ๓๓ หน่วยงาน มีบุคลากรทั้งสิ้น ๒,๙๓๔ คน ประเภทตำแหน่ง บริหารและอำนวยการ จำนวน ๓๖ คน วิชาการ จำนวน ๑,๙๒๖ คน ทั่วไป จำนวน ๗๕๐ คน พนักงานราชการ จำนวน ๒๒๒ คน (ที่มา : สำรวจโดย กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ข้อมูล ณ วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐)

๑.๓.๒ หน่วยการปกครองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชื่ออำเภอ	จำนวน						
	อบจ.	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลนคร/เมือง/ตำบล	อบต.	ครัวเรือน	ประชากร
พระนครศรีอยุธยา	๑	๒๑	๑๒๑	๒	๑๓	๕๑,๘๗๖	๑๔๐,๘๕๗
ท่าเรือ	-	๑๐	๘๔	๒	๙	๑๗,๙๕๔	๔๖,๙๕๔
นครหลวง	-	๑๒	๗๔	๒	๖	๑๖,๗๑๖	๓๖,๗๕๖
บางไทร	-	๒๓	๑๓๖	๒	๙	๑๕,๓๘๙	๔๗,๙๒๓
บางบาล	-	๑๖	๑๑๑	๒	๔	๑๒,๐๓๖	๓๔,๓๕๓
บางปะอิน	-	๑๘	๑๔๙	๙	๙	๕๔,๐๘๗	๑๐๘,๙๕๐
บางปะหัน	-	๑๗	๙๔	๑	๑๐	๑๔,๒๙๙	๔๑,๙๒๔
ผักไห่	-	๑๖	๑๒๙	๒	๘	๑๔,๐๔๕	๔๐,๙๖๑
ภาชี	-	๘	๗๒	๑	๗	๑๐,๒๕๒	๓๑,๐๗๙
ลาดบัวหลวง	-	๗	๕๘	๒	๖	๑๓,๑๕๖	๓๙,๓๖๗
วังน้อย	-	๑๐	๖๘	๑	๙	๑๒,๒๙๑	๓๔,๑๗๙
เสนา	-	๑๗	๑๑๘	๕	๙	๒๒,๓๗๐	๖๖,๗๔๙
บางซ้าย	-	๖	๕๓	๑	๔	๖,๐๒๕	๑๙,๓๗๔
อุทัย	-	๑๑	๑๐๗	๑	๑๑	๒๓,๕๙๐	๕๑,๗๙๑
มหาราช	-	๑๒	๕๘	๒	๕	๘,๕๙๑	๒๓,๕๒๓
บ้านแพรก	-	๕	๒๗	๑	๒	๓,๔๐๙	๙,๐๗๒
รวม	๑	๒๐๙	๑,๔๕๙	๓๖	๑๒๑	๓๑๖,๐๘๖	๘๑๓,๘๕๒

ประชากรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประชากรชาย ๓๙๒,๐๘๓ คน

ประชากรหญิง ๔๒๑,๗๖๙ คน

รวมทั้งสิ้น ๘๑๓,๘๕๒ คน

ที่มา : รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ระบบสถิติทางการทะเบียน ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๑

๑.๓.๓ ประชากร

จากสถิติของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เมื่อสิ้นเดือนธันวาคม ๒๕๖๐ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีประชากรทั้งสิ้น ๘๑๓,๘๕๒ คน เป็นชาย ๓๙๒,๐๘๓ คน และหญิง ๔๒๑,๗๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๒ และ ๕๑.๘ ของประชากรทั้งหมด ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลมีเพียงร้อยละ ๓๙ ในขณะที่ส่วนใหญ่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ร้อยละ ๖๑ ความหนาแน่นของประชากรเท่ากับ ๓๑๘.๓๓ ต่อตารางกิโลเมตร

ตาราง เนื้อที่ ระยะทางจากอำเภอถึงจังหวัด และเขตการปกครอง เป็นรายอำเภอ พ.ศ. ๒๕๖๑

อำเภอ	เนื้อที่ (ตร.กม.)	ระยะทางจาก อำเภอถึงจังหวัด (กม.)	เทศบาลนคร	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	องค์การบริหาร ส่วนตำบล	ตำบล	หมู่บ้าน
พระนครศรีอยุธยา	๒,๕๕๖.๖๔๐		๑	๔	๓๑	๑๒๑	๒๐๙	๑,๔๕๙
พระนครศรีอยุธยา	๑๓๐.๕๗๙	๑	๑	๑	-	๑๓	๒๑	๑๒๑
ท่าเรือ	๑๐๖.๑๘๙	๗๕	-	-	๒	๙	๑๐	๘๔
นครหลวง	๑๘๘.๙๑๙	๒๐	-	-	๒	๖	๑๒	๗๔
บางไทร	๒๑๙.๖๗๙	๔๕	-	-	๒	๙	๒๓	๑๓๖
บางบาล	๑๓๕.๓๐๕	๑๐	-	-	๒	๔	๑๖	๑๑๑
บางปะอิน	๒๒๙.๐๙๘	๒๘	-	-	๙	๙	๑๘	๑๔๙
บางปะหัน	๑๒๑.๘๖๕	๑๓	-	-	๑	๑๐	๑๗	๙๔
ผักไห่	๑๘๙.๐๐๘	๒๙	-	๑	๑	๘	๑๖	๑๒๙
ภาชี	๑๐๔.๕๐๘	๓๕	-	-	๑	๗	๘	๗๒
ลาดบัวหลวง	๑๙๙.๙๒๘	๖๕	-	-	๒	๖	๗	๕๘
วังน้อย	๒๑๙.๑๙๑	๒๐	-	๑	-	๙	๑๐	๖๘
เสนา	๒๐๕.๕๖๗	๒๐	-	๑	๔	๙	๑๗	๑๑๘
บางซ้าย	๑๕๐.๗๕๖	๓๔	-	-	๑	๔	๖	๕๓
อุทัย	๑๘๖.๘๐๒	๑๕	-	-	๑	๑๑	๑๑	๑๐๗
มหาราช	๑๒๐.๑๕๙	๒๕	-	-	๒	๕	๑๒	๕๘
บ้านแพรก	๓๙.๐๘๗	๕๓	-	-	๑	๒	๕	๒๗

ที่มา: ที่ทำการปกครองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งน้ำ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ เป็นอยู่ข้าวอู่น้ำหล่อเลี้ยงชีวิตผู้คนมาช้านาน เพราะมีพื้นที่เหมาะสม ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ คือ

๑.๔.๑ แหล่งน้ำ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีแม่น้ำที่สำคัญไหลผ่าน ๔ สาย คือ

๑. แม่น้ำเจ้าพระยา เป็นแม่น้ำที่สำคัญที่สุดของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในด้านการเกษตรกรรมและการคมนาคมขนส่ง แม่น้ำเจ้าพระยาเริ่มตั้งแต่จังหวัดนครสวรรค์ แล้วไหลลงมาทางใต้ผ่านจังหวัดอุทัยธานี จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง เข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือผ่านอำเภอบางบาล อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอบางปะอิน และอำเภอบางไทร รวมความยาวของแม่น้ำที่ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประมาณ ๕๕ กิโลเมตร

๒. แม่น้ำป่าสัก ต้นกำเนิดเกิดจากทิวเขาเพชรบูรณ์ในเขตจังหวัดเลย แล้วไหลลงมาทางใต้ผ่านจังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรีเข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่อำเภอท่าเรือ อำเภอนครหลวง แล้วไหลไปรวมกับแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งซ้ายในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยาที่หน้าวัดพนัญเชิง รวมความยาวของแม่น้ำที่ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประมาณ ๕๒ กิโลเมตร

๓. แม่น้ำลพบุรี เป็นแม่น้ำที่แยกจากแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งซ้ายที่อำเภอสิงห์บุรี ไหลผ่านจังหวัดลพบุรีเข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่อำเภอบ้านแพรก อำเภอมหาราช อำเภอบางปะหัน และอำเภอพระนครศรีอยุธยา แล้วไหลไปบรรจบกับแม่น้ำป่าสักที่หน้าวัดตองปุในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยา รวมความยาวของแม่น้ำที่ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประมาณ ๖๒.๕ กิโลเมตร

๔. แม่น้ำน้อย แยกจากแม่น้ำเจ้าพระยา ฝั่งขวาที่อำเภอเมืองชัยนาท ไหลผ่านจังหวัดชัยนาท จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทองเข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่อำเภอผักไห่ อำเภอเสนา แล้วไปบรรจบกับคลองบางบาล ซึ่งเป็นแม่น้ำเจ้าพระยาเดิมที่บ้านสีกุก แล้วไหลบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยาอีกครั้งหนึ่งที่ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร รวมความยาวที่ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยาประมาณ ๓๐ กิโลเมตร

นอกจากนี้ ยังมีคลองเล็กคลองน้อยเชื่อมโยงต่อไปเกือบทั่วบริเวณพื้นที่ของจังหวัด เช่น คลองเจ้าเจ็ด แยกมาจากแม่น้ำน้อยในเขตอำเภอเสนา คลองบางคลีแยกมาจากแม่น้ำน้อยในเขตอำเภอผักไห่ คลองพระยาบันลือแยกมาจากแม่น้ำเจ้าพระยาที่อำเภอบางไทร และคลองระพีพัฒน์ แยกมาจากแม่น้ำป่าสักในเขตอำเภอท่าเรือ เป็นต้น

๑.๔.๒ ต้นไม้ทรงคุณค่า : รุกข มรดกของแผ่นดิน ได้รมพระบารมี

ต้นโพธิ์ บริเวณวัดมหาธาตุ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ตำบลประตูชัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา

กลุ่มต้นพุทราโบราณ บริเวณพระราชวังโบราณ และสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ราชมราชชนนี อำเภอพระนครศรีอยุธยา

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๕ การสาธารณสุขปก

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า ๒๘๓,๓๒๔ ราย ปริมาณการจำหน่ายการไฟฟ้าทั้งสิ้น ๕,๗๔๗.๑๐ ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง

ทางด้านการประปา ในปี ๒๕๖๐ จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีกำลังการผลิตน้ำประปาทั้งสิ้น ๖๑,๒๕๖,๙๐๕ ลูกบาศก์เมตร แต่ปริมาณน้ำที่ผลิตได้มีจำนวน ๔๒,๘๘๖,๗๓๓ ลูกบาศก์เมตร สำหรับปริมาณน้ำที่จำหน่ายให้แก่ผู้ใช้มีปริมาณทั้งสิ้น ๓๙,๑๑๙,๗๕๕ ลูกบาศก์เมตร มีปริมาณน้ำที่จ่ายเพื่อสาธารณสุขประโยชน์และรั้วไหลอีกประมาณ ๑,๖๖๔,๖๒๒ ลูกบาศก์เมตร และมีปริมาณน้ำที่ใช้ในระบบประมาณ ๑,๘๐๕,๑๙๐ ลูกบาศก์เมตร ในปี พ.ศ.๒๕๖๐ มีจำนวนผู้ใช้น้ำ ประปาทั้งสิ้น ๘๒,๓๖๔ ราย

ทางด้านไปรษณีย์ ในปี ๒๕๕๙ มีที่ทำการไปรษณีย์ ๒๑ แห่ง มีการส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ธรรมดาจำนวน ๖,๖๘๐,๙๕๑ ฉบับ บริการไปรษณีย์พิเศษ ๔,๕๑๕,๐๙๒ ฉบับ พัสดุไปรษณีย์ ๑๗๖,๑๒๓ ชิ้น โทรศัพท์ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีจำนวนเลขหมายที่มีผู้เช่าจำนวน ๕๕,๙๒๙ เลขหมาย โดยแยกออกเป็นของ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) จำนวน ๔๘,๔๔๒ เลขหมาย และบริษัทสัมปทาน จำนวน ๗,๔๘๗ เลขหมาย

๑.๖ การคมนาคมและขนส่ง

จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีเส้นทางคมนาคม ๒ ทาง คือทางบก และทางน้ำปัจจุบันใช้ทางบกเป็นส่วนใหญ่เพราะสะดวกและรวดเร็ว โดยมีทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงจังหวัดใช้เดินทางติดต่อภายในจังหวัดและติดต่อระหว่างจังหวัดได้ โดยมีเส้นทางติดต่อระหว่างตำบลและหมู่บ้านในชนบท ซึ่งสามารถใช้ในการเดินทางและขนส่งผลผลิตต่าง ๆ ได้ นอกจากนี้ยังมีเส้นทางเดินทางจากกรุงเทพฯ เข้าสู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หลายเส้นทาง ได้แก่

ทางรถยนต์

- ◆ เส้นทางที่ ๑ ทางหลวงหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) แล้วแยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๒ เข้าสู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

- ◆ เส้นทางที่ ๒ ทางหลวงหมายเลข ๓๐๔ (ถนนแจ้งวัฒนะ) หรือทางหลวงหมายเลข ๓๐๒ (ถนนงามวงศ์วาน) เลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๐๖ (ถนนติวานนท์) แล้วข้ามสะพานนวพลวิ ไปยังปทุมธานีต่อด้วยเส้นทาง ปทุมธานี-สามโคก-เสนา (ทางหลวงหมายเลข ๓๑๑๑) เลี้ยวขวาที่อำเภอเสนา เข้าทางหลวงหมายเลข ๓๒๖๓ เข้าสู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ◆ เส้นทางที่ ๓ ใช้เส้นทางกรุงเทพฯ-นนทบุรี-ปทุมธานี ทางหลวงหมายเลข ๓๐๖ ถึงทางแยกสะพานปทุมธานีเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๓๔๗ แล้วไปแยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๓๐๙ ผ่านศูนย์ศิลปาชีพบางไทร อำเภอบางปะอิน เข้าสู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นอกจากนี้ยังสามารถใช้บริการรถไฟโดยสารที่มีปลายทางสู่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีบริการทุกวัน ขบวนรถไฟจะผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในเขตอำเภอบางปะอิน อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอภาชี และอำเภอท่าเรือ แล้วรถไฟจะแยกไปภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สถานีชุมทางบ้านภาชี

สำหรับการคมนาคมทางน้ำ คงเหลือแต่ชุมชนริมแม่น้ำลำคลองใช้เพื่อการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรและอุตสาหกรรม และให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเยี่ยมชมทัศนียภาพริมฝั่งแม่น้ำ

๑.๗ สภาพทางเศรษฐกิจ

สภาพทางเศรษฐกิจ จากรายงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) ตามราคาประจำปี ๓๙๙,๑๗๖ ล้านบาท มูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (Per capita GPP) ๔๖๐,๒๒๓ บาท จัดเป็นอันดับที่ ๔ ของประเทศ และเป็นอันดับที่ ๑ ของภาคกลาง

๑.๘ การสาธารณสุข

ด้านสาธารณสุข ในปี ๒๕๖๐ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีโรงพยาบาลทั้งสิ้น ๒๓ แห่ง (รัฐบาล ๑๖ แห่ง เอกชน ๗ แห่ง) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๒๑๓ แห่ง สถานีอนามัย ๑ แห่ง คลินิกทุกประเภท ๒๐๑ แห่ง

เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์และสาธารณสุขในภาครัฐ มีแพทย์จำนวน ๑๘๙ คน ทันตแพทย์ ๗๒ คน เภสัชกร ๑๐๒ คน พยาบาล ๑,๒๗๙ คน พยาบาลเทคนิค ๑๒ คนและมีอัตราสัดส่วนต่อประชากรตามลำดับ แพทย์ ๑ : ๔,๒๘๗ คน ทันตแพทย์ ๑ : ๑๑,๒๕๔ คน เภสัชกร ๑ : ๗,๙๔๔ คน พยาบาล ๑ : ๖๔๓ คน พยาบาลเทคนิค ๑ : ๖๗,๕๒๗ คน

๑.๑๐ สถานที่ที่น่าสนใจและแหล่งท่องเที่ยว

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นอดีตราชธานีที่ยาวนานที่สุดถึง ๔๑๗ ปี เป็นดินแดนที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นทั้งด้านกายภาพ ประวัติศาสตร์ และอารยธรรม มีโบราณสถานที่ยังคงเหลืออยู่เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความรุ่งเรืองในอดีตสหประชาชาติ (UNESCO) ได้รับอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาไว้เป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม เป็นผลให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นเมืองที่มีนักท่องเที่ยวทั้ง ชาวไทย และชาวต่างประเทศให้ความสนใจเข้ามาเยี่ยมชมอย่างต่อเนื่อง

ศูนย์ท่องเที่ยวอยุธยา (ATC) อยู่บริเวณอาคารศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยาหลังเก่า จัดตั้งขึ้นตามแผนแม่บทการอนุรักษ์พัฒนาและฟื้นฟู นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา (กรมศิลปากร) และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ปรับปรุงศาลากลางเก่าของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อใช้เป็นศูนย์บริการข้อมูลวิชาการด้านการท่องเที่ยว โดยภายนอกยังคงรูปแบบเดิมไว้ ซึ่งหน้าอาคารยังเป็นรูปปั้นวีรกษัตริย์และวีรกษัตริย์สำคัญสมัยอยุธยา ๖ พระองค์ คือ สมเด็จพระเจ้าอู่ทอง สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ สมเด็จพระสุริโยทัย สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระนารายณ์มหาราช และสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา จัดตั้งขึ้นตามโครงการที่นักวิชาการไทยและนักวิชาการญี่ปุ่น ปรึกษาหารือจากข้อเสนอเดิมของสมาคมไทย-ญี่ปุ่น และจังหวัดพระนครศรีอยุธยาซึ่งเคยเสนอปรับปรุง บริเวณที่เคยเป็นหมู่บ้านญี่ปุ่นให้จัดสร้างเป็นพิพิธภัณฑสถานหมู่บ้านญี่ปุ่น มาเป็นการเสนอให้จัดตั้งเป็นศูนย์ศึกษา ประวัติศาสตร์อยุธยา ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นสถาบันวิจัยและพิพิธภัณฑสถานเกี่ยวกับราชอาณาจักรอยุธยาโดยรวม เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติในพระบรมราชวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษา ครบ ๖๐ พรรษา และเพื่อเป็นที่ระลึกในโอกาสที่มีตราพระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับราชอาณาจักรไทยได้สถาปนา ยินนานมาครบ ๑๐๐ ปี

สถาบันอยุธยาศึกษา ตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เป็นอาคารเรือนไทย จัดตั้งขึ้นเพื่อศึกษาค้นคว้าวิจัย รวบรวมข้อมูลองค์ความรู้ ในด้านอยุธยาศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดแสดงนิทรรศการบนเรือนไทย ๕ หลัง แบ่งออกเป็น ห้องอยุธยาศึกษา ห้องภูมิปัญญาท้องถิ่น ห้องมรดกทางด้านศิลปกรรม ห้องนิทรรศการหมุนเวียน ห้องพิธีการ และนอกจากนี้ยังมีการจัดแสดง สาธิต จำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

หมู่บ้านญี่ปุ่น ตั้งอยู่ที่ตำบลเกาะเรียน เมื่อปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๑๖ ชาวต่างประเทศเข้ามา ค้าขายใน กรุงศรีอยุธยาจำนวนมากขึ้น ทางการญี่ปุ่นได้อนุญาตให้ชาวญี่ปุ่นเดินเรือออกไปค้าขายกับ ชาวต่างชาติในบรรดาพวกที่ไปค้าขายมีพวกหนึ่งเดินทางมายังกรุงศรีอยุธยา พระเจ้าแผ่นดินไทยมีพระบรม ราชานุญาตให้ชาวญี่ปุ่น มาตั้งหลักแหล่งในกรุงศรีอยุธยารอบนอกเกาะเมืองเหมือนชาติอื่นๆ นับตั้งแต่นั้นมา ก็มีชาวญี่ปุ่นเข้ามาอาศัยอยู่ในอยุธยามากขึ้นโดยมีหัวหน้าปกครองในกลุ่มตน หัวหน้าชาวญี่ปุ่นในขณะนั้นคือ นากามาสา ยามาตา เป็นผู้มีอำนาจและเป็นที่โปรดปรานของสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม จนได้รับแต่งตั้งเป็น ออกญาเสนาภิมุข รับราชการต่อมาได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าเมืองนครศรีธรรมราชจนสิ้นชีวิต

วัดบรมพุทธาราม อยู่ในบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา สร้างในสมัย สมเด็จพระเพทราชา ประมาณ พ.ศ. ๒๒๓๑-๒๒๔๖ ณ บริเวณย่านป่าตอง อันเป็นนิวาสนสถานเดิมของพระองค์ ใกล้ประตูชัย ประตูใหญ่บนแนวกำแพงเมืองด้านใต้ ที่ตั้งของวัดถูกจำกัดโดยเส้นทางคมนาคมสมัยโบราณ คือ ด้านตะวันออกเป็นแนวคลองฉะไกรน้อย ด้านตะวันตกเป็นแนวถนนหลวงชื่อถนนมหาธาตุหรือถนนป่า ตอง แนวถนนและคลองดังกล่าวบังคับแผนผังของวัดให้วางตัวตามแนวเหนือใต้ โดยหันหน้าวัดไปทางทิศเหนือ วัดนี้แตกต่างจากวัดอื่นตรงที่ทรงโปรดฯ ให้ทำกระเบื้องเคลือบสีเหลืองขึ้นมุงหลังคาพระอุโบสถ วิหาร ศาลา การเปรียญ และใช้ประดับเจดีย์และซุ้มประตู จึงมีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “วัดกระเบื้องเคลือบ”

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา ตั้งอยู่ที่ตำบลประตูชัย ถนนโรจนะ ตรงข้ามกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พิพิธภัณฑสถานแห่งนี้สร้างขึ้นด้วยเงินที่ประชาชนเข้าพระพิมพ์ที่ชุดได้จาก กรวดราชบูรณะซึ่งเป็นวัดที่สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒ (เจ้าสามพระยา) ทรงสร้าง จึงให้ชื่อว่า “พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า สิริกิตติ์พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดพิพิธภัณฑสถานแห่งนี้ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔

คุ้มขุนแผน ตั้งอยู่ที่ถนนป่าไทน เป็นตัวอย่างของหมู่เรือนไทยภาคกลาง ในรูปแบบเรือนคหบดี ไทยสมัยโบราณ เดิมเป็นจวนสมุหเทศาภิบาล มณฑลกรุงเก่าพลตรีพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมขุนมรุพงษ์ศิริพัฒน์ ทรงสร้างขึ้น ปี พ.ศ. ๒๔๓๗ ที่เกาะลอยบริเวณสะพานเกลือซึ่งอยู่ตรงข้ามกับที่ว่าการมณฑล ต่อมาในราวปี พ.ศ. ๒๔๘๓ นายปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโสได้ย้ายจวนหลังนี้มาสร้างในบริเวณคุนกรบาลเก่าของ พระนครศรีอยุธยา พร้อมทั้งสร้างเรือนไทยเพิ่มขึ้นอีกใน ปี พ.ศ. ๒๔๙๙ และให้ชื่อเรือนไทยนี้ว่าคุ้มขุนแผน ซึ่ง เชื่อกันว่าขุนแผนเคยต้องโทษอยู่ในคุกแห่งนี้

วิหารพระมงคลบพิตร ตั้งอยู่ทางด้านทิศใต้ของวัดพระศรีสรรเพชญ์ ใช้เส้นทางเดียวกับทาง ไปคุ้มขุนแผน วิหารพระมงคลบพิตรจะอยู่ถัดไป ไม่ไกลนัก พระมงคลบพิตรเป็นพระพุทธรูปสัมฤทธิ์ ปางมารวิชัย มีขนาดหน้าตักกว้าง ๙.๕๕ เมตร และสูง ๑๒.๔๕ เมตร นับเป็นพระพุทธรูปขนาดใหญ่องค์หนึ่ง ในประเทศไทย ไม่มีหลักฐาน แน่ชัดว่าสร้างในสมัยใด สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น ระหว่าง

ปี พ.ศ. ๑๙๙๑-๒๑๔๕ สมเด็จพระเจ้าทรงธรรมโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายจากทิศตะวันออกนอกพระราชวังมาไว้ทางด้านทิศตะวันตกที่ประดิษฐานอยู่ในปัจจุบัน และโปรดเกล้าฯ ให้ก่อมณฑปสวมไว้ สำหรับบริเวณข้างวิหารพระมงคลพิตรทางด้านทิศตะวันออกแต่เดิมเป็นสนามหลวง ใช้เป็นที่สำหรับสร้างพระเมรุพระบรมศพของพระมหากษัตริย์และเจ้านายเช่นเดียวกับท้องสนามหลวงของกรุงเทพฯ

วัดพระศรีสรรเพชญ์ ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของวิหารพระมงคลพิตรเป็นวัดสำคัญที่สร้างอยู่ในพระราชวังหลวงเทียบได้กับวัดพระศรีรัตนศาสดารามแห่งกรุงเทพมหานครหรือวัดมหาธาตุแห่งกรุงสุโขทัย ในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) ทรงสร้างพระราชมณเฑียรเป็นที่ประทับที่บริเวณนี้ ต่อมาสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงย้ายพระราชวังขึ้นไปทางเหนือและอุทิศที่ดินเดิมให้สร้างวัดขึ้นภายในเขตพระราชวังและโปรดเกล้าฯ ให้สร้างเขตพุทธาวาสขึ้น เพื่อเป็นที่สำหรับประกอบพิธีสำคัญต่างๆ จึงเป็นวัดที่ไม่มีพระสงฆ์จำพรรษา

พระราชวังหลวงหรือพระราชวังโบราณ ตั้งอยู่ติดกับวัดพระศรีสรรเพชญ์ทางด้านทิศเหนือ สันนิษฐานว่า สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) ทรงสร้างพระราชวัง ตั้งแต่เมื่อครั้งประทับอยู่ที่เวียงเล็ก เมื่อ พ.ศ. ๑๘๙๐ และเมื่อสร้างพระราชวังเสร็จในปี พ.ศ. ๑๘๙๓ จึงย้ายมาประทับที่พระราชวังใหม่ริมหนองโสน ปราสาทในครั้งแรกนี้สร้างด้วยไม้อยู่ในบริเวณวัดพระศรีสรรเพชญ์ ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๑๙๙๑ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงถวายที่บริเวณปราสาทให้เป็นวัดพระศรีสรรเพชญ์วัดในเขตพระราชวังแล้ว ทรงสร้างปราสาทใหม่เลื่อนไปทางเหนือชิดกับแม่น้ำลพบุรี

วัดพระราม อยู่นอกเขตพระราชวังไปทางด้านทิศตะวันออก ตรงข้ามกับวิหารพระมงคลพิตร สมเด็จพระรามาธิบดีทรงสร้างขึ้นตรงบริเวณที่ถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) พระราชบิดา วัดนี้มีบึงขนาดใหญ่อยู่หน้าวัด เมื่อมีการสร้างกรุงศรีอยุธยา คงจะมีการขุดเอาดินในหนองมาถมพื้นที่วังและวัด พื้นที่ที่ขุดเอาดินมาได้กลายเป็นบึงใหญ่ บึงมีชื่อปรากฏ ในกฎมณเฑียรบาลว่า “บึงซีซัน” ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น “บึงพระราม” ปัจจุบันคือ “สวนสาธารณะบึงพระราม” ใช้เป็นที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจของชาวจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและนักท่องเที่ยวที่มาเยือน

พระบรมราชานุสาวรีย์พระเจ้าอู่ทอง ประดิษฐานอยู่ระหว่างบึงพระรามกับวัดพระศรีสรรเพชญ์ พระบรมรูปของพระเจ้าอู่ทอง มีขนาดเท่าครึ่งของคนธรรมดา หล่อด้วยทองสัมฤทธิ์และรมด้วยน้ำยาสีเขียว ในพระอิริยาบถประทับยืน พระหัตถ์ขวาทรงพระขรรค์ พระเกล้าเกศา ฉลองพระองค์แบบพระมหากษัตริย์สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์ เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๓

วัดมหาธาตุ ตั้งอยู่เชิงสะพานป่าถ่าน ทางทิศตะวันออกของวัดพระศรีสรรเพชญ์ พงศาวดารบางฉบับกล่าวว่าวัดนี้สร้างในสมัยสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑ ต่อมาสมเด็จพระรามาธิบดีโปรดเกล้าฯ ให้อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุมาบรรจุไว้ใต้ฐานพระปรารค์ประธานของวัดเมื่อ พ.ศ. ๑๙๒๗ ปัจจุบันพระบรมสารีริกธาตุนำไปประดิษฐานไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา สิ่งที่น่าสนใจในวัดอีกอย่างคือ *เศียรพระพุทธรูปหินทราย* ซึ่งมีรากไม้ปกคลุมเข้าใจว่าเศียรพระพุทธรูปนี้ จะหล่นลงมาอยู่ที่โคนต้นไม้ในสมัยเสียกรุงจนรากไม้ ขึ้นปกคลุมมีความงดงามแปลกตาไปอีกแบบ

วัดราชบูรณะ อยู่เชิงสะพานป่าถ่าน ตรงข้ามวัดมหาธาตุ สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒ (เจ้าสามพระยา) โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๑๙๖๗ ณ บริเวณที่ถวายพระเพลิงเจ้าอ้ายพระยากับเจ้ายี่พระยา ซึ่งชนข้างกันจนถึงแก่พิราลัย และโปรดเกล้าฯ ให้ก่อเจดีย์ ๒ องค์บริเวณนั้น วัดนี้ และวัดมหาธาตุเมื่อคราวเสียกรุงถูกไฟไหม้เสียหายมาก ซากที่เหลืออยู่แสดงว่าวิหารและส่วนต่างๆ ของวัดนี้ใหญ่โตมาก วิหารหลวงมีขนาดยาว ๖๓ เมตร กว้าง ๒๐ เมตร ด้านหน้ามีบันไดขึ้น ๓ ทาง ที่ผนังวิหารเจาะเป็นบานหน้าต่าง ปัจจุบันยังปรากฏซากของเสาพระวิหารและฐานชุกชีพระประธานเหลืออยู่

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษม ใช้เป็นที่ประทับของสมเด็จพระยุพราชและพระมหากษัตริย์หลายพระองค์ เช่น สมเด็จพระเอกาทศรถเจ้าฟ้าสุทัศน์ สมเด็จพระนารายณ์มหาราช สมเด็จพระ

พระเจ้าบรมโกศ ฯลฯ เมื่อคราวเสียกรุงในปี พ.ศ. ๒๓๑๐ วังนี้ได้ถูกข้าศึกเผาทำลายเสียหายมากและถูกทิ้งร้าง จนถึงสมัยรัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์โปรดเกล้าฯ ให้ซ่อมพระที่นั่งพิมานรัตยาและพลับพลาจตุรมุขไว้เป็นที่ประทับเมื่อเสด็จประพาสพระนครศรีอยุธยาและโปรดพระราชทานนามว่า *พระราชวังจันทรถesm*

วัดเสนาสนาราม อยู่ทางด้านหลังพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรถesm เป็นวัดโบราณเดิมชื่อ "วัดเสื่อ" พระอุโบสถเป็นสถาปัตยกรรมสมัยกรุงศรีอยุธยา ผนังด้านหน้าภายในพระอุโบสถมีพระบรมฉายาลักษณ์ทรงเครื่องต้นเฉลิมพระมหาพิชัยมงกุฎประทับเหนือพระราชบัลลังก์ในกรอบไม้สัก

วัดสุวรรณดารารามราชวรวิหาร อยู่ในเขตพระนครด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะเมืองเหนือบริเวณป้อมเพชร เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชเสด็จขึ้นครองราชย์จึงโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาวัดทองขึ้นใหม่และพระราชทานนามว่า "วัดสุวรรณดาราราม" เพื่อเป็นอนุสรณ์แด่พระบรมชนกนาถและพระบรมราชชนนีตามพระนามเดิมของทั้งสองพระองค์ คือ "ทองดี" และ "ดาวเรือง"

ป้อมปราการรอบกรุง กำแพงเมืองที่พระเจ้าอยู่หัวทรงสร้างครั้งแรกนั้นเป็นเพียงเชิงเทินดินและมีเสาไม้ระเนียดปักข้างบน ต่อมาในรัชสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิจึงได้ก่ออิฐถือปูนขึ้น ตามพระราชพงศาวดารมีการสร้างป้อมต่างๆ อาทิ ป้อมมหาไชย ป้อมซดกบ ป้อมเพชร ป้อมหอราชคฤห์ และป้อมจำปาพล เป็นต้น ป้อมขนาดใหญ่ๆ มักตั้งอยู่บริเวณทางแยกระหว่างแม่น้ำ เช่น ป้อมเพชร ตั้งอยู่ตรงที่บรรจบของแม่น้ำเจ้าพระยากับแม่น้ำป่าสัก จัดเป็นสวนสาธารณะริมน้ำ สำหรับนั่งเล่นป้อมมหาไชยตั้งอยู่มุมวังจันทรถesm บริเวณที่เป็นตลาดหัวรอในปัจจุบันตัวป้อมได้ถูกรื้อเพื่อนำอิฐไปสร้างพระนครใหม่ที่กรุงเทพมหานครตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๑

สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ตั้งอยู่ถนนอุทง ในเขตอุทยานประวัติศาสตร์ ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเกาะเมือง เป็นสวนสาธารณะขนาดใหญ่กว้างขวาง ในพื้นที่ปลูกต้นไม้ต่างๆ ในวรรณคดีศาลาไทยและมีซากโบราณสถาน นอกจากนี้ยังมีโครงการพัฒนาพื้นที่เป็นสวนป่าสมุนไพรอีกด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารีเสด็จแทนพระองค์มาเปิดพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระศรีนครินทร์ราชบรมราชชนนี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๓

วังหลัง ตั้งอยู่ริมกำแพงพระนครศรีอยุธยาด้านทิศตะวันตก ตรงข้ามกับวัดกษัตราธิราชเดิมเป็นอุทยานสำหรับเสด็จประพาสเป็นครั้งคราว เรียกว่า "สวนหลวง" และมีเพียงตำหนักที่พัก ต่อมาในสมัยสมเด็จพระมหาธรรมราชา ได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างเพิ่มเติมเป็นพระราชวังเพื่อให้เป็นที่ประทับของสมเด็จพระเอกาทศรถ หลังจากนั้นได้กลายเป็นที่ประทับของเจ้านายในพระราชวงศ์ ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของเจดีย์พระศรีสุริโยทัย

เจดีย์พระศรีสุริโยทัย อยู่ในเกาะเมืองด้านทิศตะวันตก ติดกับสำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ ๓ ถนนอุทง พระเจดีย์แห่งนี้เป็นโบราณสถานที่สำคัญยิ่งแห่งหนึ่งในเขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเป็นอนุสรณ์สถานของวีรสตรีไทยพระองค์แรก สมเด็จพระสุริโยทัย ซึ่งสิ้นพระชนม์ในการทำสงครามยุทธหัตถีระหว่างสมเด็จพระมหาจักรพรรดิกับพระเจ้าแปร และเป็นการยืนยันเกียรติแห่งสตรีไทยที่ได้รับการยกย่องจากสังคมไทยมาแต่ครั้งบรรพกาล

สวนศรีสุริโยทัย สามารถใช้เส้นทางเดียวกับทางไปเจดีย์พระศรีสุริโยทัย ตั้งอยู่ในเขตทหารกองสรรพาวุธช่อมายาง สวนศรีสุริโยทัยจะอยู่ด้านหลัง องค์การสุราเป็นผู้สร้างสวนนี้เพื่ออุทิศส่วนกุศลถวายอดีตพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ ในที่ดินซึ่งเคยเป็นเขตพระราชฐานชั้นในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานชื่อ "สวนศรีสุริโยทัย" สวนนี้มีพื้นที่ประมาณ ๕ ไร่ ประกอบด้วยศาลาอเนกประสงค์พลับพลาสมเด็จพระสุริโยทัย อนุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัยแสดงเหตุการณ์ตอนสู้รบบนหลังช้าง ในสวนด้านหลังมีเนินเสมหินอ่อนโบราณอายุกว่า ๔๐๐ ปีบรรจุชิ้นส่วนพระพุทธรูปที่ชำรุดอัญเชิญมาจากวัดพุทธไสวรรรย์ (พระตำหนักเวียงเหล็กของพระเจ้าอยู่หัว)

วัดโลกยสุธาราม อยู่ใกล้กับเจดีย์พระศรีสุริโยทัย ใช้เส้นทางถนนหลังพลับพลาตรีมุขในบริเวณพระราชวังโบราณผ่านวัดวรโพธิ์ และวัดวรเชษฐารามเข้าไปจนถึงพระพุทธไสยาสน์องค์ใหญ่ซึ่งตั้งอยู่กลางแจ้ง

พระพุทธไสยาสน์องค์นี้ก่อด้วยอิฐถือปูนยาวประมาณ ๒๙ เมตร มีซากเสา ๖ เหลี่ยมตั้งอยู่ชิดกับองค์พระ หลงเหลือให้เห็นอยู่หลายต้น เข้าใจว่าอาจเคยเป็นซากพระอุโบสถ

วัดกษัตราธิราชวรวิหาร อยู่นอกเกาะเมืองตรงข้ามกับเจดีย์พระศรีสุริโยทัย ริมแม่น้ำเจ้าพระยา สามารถใช้เส้นทางเดียวกับสวนสมเด็จพระศรี-นครินทร์ไปจนถึงสี่แยกแล้วเลี้ยวซ้ายข้ามสะพานวัดกษัตราธิราชวรวิหาร จากนั้นเลี้ยวขวาตรงไปไม่ไกลนักก็จะถึงวัดนี้ วัดนี้เดิมชื่อ “วัดกษัตรา” หรือ “วัดกษัตราราม” เป็นวัดโบราณในสมัยกรุงศรีอยุธยา มีพระปรางค์ใหญ่เป็นประธานหลักของวัด และยังมีพระอุโบสถสมัยอยุธยา ซึ่งมีลายดาวเพดานจำหลักไม้งดงามมาก ภายในวัดมีภาพจิตรกรรมฝาผนังสมัยรัตนโกสินทร์ เป็นวัดที่มีความสวยงามมากวัดหนึ่ง

วัดไชยวัฒนาราม ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันตกนอกเกาะเมือง เป็นวัดที่พระเจ้าปราสาททอง กษัตริย์กรุงศรีอยุธยาองค์ที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๑๗๓-๒๑๙๘) โปรดให้สร้างขึ้น เมื่อ พ.ศ. ๒๑๗๓ ได้ชื่อว่าเป็นวัดที่มีความงดงามมากแห่งหนึ่งในกรุงศรีอยุธยา ความสำคัญอีกประการหนึ่งคือ วัดนี้เป็นที่ฝังพระศพของเจ้าฟ้าธรรมธิเบศร์ (เจ้าฟ้ากุ้ง) กวีเอกสมัยอยุธยาตอนปลายกับเจ้าฟ้าสังวาลซึ่งต้องพระราชอาญาโดยจันลั่นพระขม ในรัชสมัยของพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ

วัดพุทไธศวรรย์ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำทางด้านใต้ฝั่งตรงข้ามของเกาะเมือง หากเดินทางโดยรถยนต์และใช้เส้นทางสายอยุธยา-เสนา ข้ามสะพานวัดกษัตราธิราชวรวิหารแล้วเลี้ยวซ้ายจะผ่านวัดไชยวัฒนาราม มีป้ายบอกทางเป็นระยะไปจนถึงทางแยกซ้ายเข้าวัดพุทไธศวรรย์ วัดนี้สร้างขึ้นบริเวณตำหนักที่ประทับเดิมของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งเรียกว่า “ตำหนักเวียงเหล็กหรือเวียงเล็ก” หลังจากนั้นพระองค์ได้ไปสร้างพระราชวังใหม่ที่ตำบลหนองโสน (บึงพระราม) จึงสถาปนาสถานที่นี้เป็นวัดพุทไธศวรรย์

วัดภูเขาทอง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ห่างจากพระราชวังหลวงไปประมาณ ๒ กิโลเมตร สามารถใช้เส้นทางเดียวกับทางไปจังหวัดอ่างทอง ทางหลวงหมายเลข ๓๐๙ กิโลเมตรที่ ๒๖ จะมีป้ายบอกทางแยกซ้ายไปวัดนี้ วัดภูเขาทองนี้หนังสือคำให้การชาวกรุงเก่ากล่าวไว้ว่า พระเจ้าหงสาวดีบุเรงนองเป็นผู้สร้าง เมื่อ พ.ศ. ๒๑๑๒ คราวยกทัพมาตีกรุงศรีอยุธยา ในเวลาที่ประทับอยู่พระนครศรีอยุธยาได้สร้างพระเจดีย์ภูเขาทองใหญ่แบบมอญขึ้นไว้เป็นที่ระลึกเมื่อคราวรบชนะไทย

พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย (ทุ่งมะขามหย่อง) ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านใหม่ ทุ่งมะขามหย่องตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ห่างจากเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยาออกไปประมาณ ๓-๔ กิโลเมตร ด้วยเหตุที่ทุ่งมะขามหย่องเคยเป็นสมรภูมิที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ทางรัฐบาลจึงได้จัดทำโครงการสร้างพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย เป็นโครงการจัดสร้างขึ้นตามพระราชดำริรัฐบาลและพสกนิกรชาวไทยได้ร่วมกันสร้างน้อมเกล้าฯ ถวายเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ในวาระมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๕

พระที่นั่งเพนียด ตั้งอยู่ในตำบลสวนพริกห่างจากตัวเมืองประมาณ ๔ กิโลเมตร ไปตามเส้นทางหมายเลข ๓๔๗ กิโลเมตรที่ ๔๒-๔๓ (เส้นทางเดียวกับทางไปวัดภูเขาทอง) แต่ให้เลี้ยวขวาแล้ว ตรงไปตามถนนจะมีป้ายบอกเส้นทางไปพระที่นั่งเพนียด เพนียดแห่งนี้มีขนาดใหญ่มาก สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่สำหรับพระมหากษัตริย์ประทับทอดพระเนตรการคล้องช้างหรือจับช้างเถื่อนในเพนียดซึ่งเป็นประเพณีที่ทำกันมาแต่โบราณ เพื่อนำช้างมาใช้ประโยชน์ในราชการทั้งในยามปกติและยามสงคราม

วัดหน้าพระเมรุ ตั้งอยู่ริมคลองสระบัวด้านทิศเหนือของคูเมือง (เดิมเป็นแม่น้ำลพบุรี) ตรงข้ามกับพระราชวังหลวง สร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น วัดนี้เป็นวัดเดียวในกรุงศรีอยุธยาที่ไม่ได้ถูกพม่าทำลาย และยังคงปรากฏสถาปัตยกรรมแบบอยุธยาอยู่ในสภาพสมบูรณ์มากที่สุดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วัดกุฎีดาว อยู่หน้าสถานีรถไฟ ฝั่งตะวันออก เป็นวัดเก่าแก่ ฝีมือการสร้างงดงามยิ่ง เห็นได้จากซากอาคาร เสาบัวและยอดพระเจดีย์ที่หักโค่นลงมา แม้จะปรักหักพังไปหมดแล้ว แต่ยังคงสะท้อนให้เห็นถึงความงดงามในอดีต ปัจจุบันเป็นวัดร้างไม่ปรากฏแน่ชัดว่าใครเป็นผู้สร้าง

วัดสมณโกฏฐาราม สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยอยุธยาตอนต้น และปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่ในสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเจ้าพระยาโกษา (เหล็ก) และเจ้าพระยาโกษา (ปาน) สิ่งที่น่าสนใจภายในวัด ได้แก่ **พระอุโบสถ** เป็นพระอุโบสถสมัยอยุธยาก่ออิฐถือปูน มีประตูเข้าออกทางด้านข้าง ๔ ด้าน ภายในพระอุโบสถมีหลังคาต่อเป็นโครงไม้แบบหน้าจั่ว ประดิษฐานพระประธาน กว้างประมาณ ๓.๕ เมตร ทางด้านทิศตะวันออกมีวิหารขนาดใหญ่ วัดนี้มี **พระปรางค์** องค์ใหญ่รูปทรงสี่เหลี่ยมแตกต่างจากที่อื่นเข้าใจว่าเลียนแบบเจดีย์เจ็ดยอดของเชียงใหม่ นอกจากนี้ยังมี **เจดีย์ระฆัง** ขนาดใหญ่ตั้งอยู่ระหว่างพระปรางค์และพระอุโบสถ สันนิษฐานว่าน่าจะเข้ามาแต่แรกเริ่ม การสร้างวัดตามลักษณะของเจดีย์และลวดลายที่ประดับอยู่บนบัลลังก์ ซึ่งโบราณสถานเหล่านี้ได้สร้างทับรากฐานอาคารเดิมอันเป็นงานที่สร้างขึ้นในสมัยอยุธยาตอนต้น

วัดใหญ่ชัยมงคล เดิมชื่อวัดป่าแก้วหรือวัดเจ้าพระยาไท ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำป่าสัก จากกรุงเทพฯ เข้าตัวเมืองอยุธยาแล้วจะเห็นเจดีย์วัดสามปลื้ม (เจดีย์กลางถนน) ให้เลี้ยวซ้ายตรงไปประมาณ ๑ กิโลเมตร จะเห็นวัดใหญ่ชัยมงคลอยู่ทางซ้ายมือ วัดนี้ตามข้อมูลประวัติศาสตร์สันนิษฐานว่าพระเจ้าอู่ทองทรงสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๑๙๐๐ เมื่อสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงทำศึกยุทธหัตถีชนะพระมหาอุปราชาแห่งพม่าที่ตำบลหนองสาหร่าย เมืองสุพรรณบุรี ทรงสร้างพระเจดีย์ใหญ่ขึ้นที่วัดนี้เป็นอนุสรณ์แห่งชัยชนะ การสร้างพระเจดีย์อาจสร้างเสริมพระเจดีย์เดิมที่มีอยู่หรืออาจสร้างใหม่ทั้งองค์ก็ได้ ไม่มีหลักฐานแน่นอน ขนานนามว่า “**พระเจดีย์ชัยมงคล**” แต่ราษฎรเรียกว่า “**พระเจดีย์ใหญ่**” ฉะนั้นนานวันเข้าวัดนี้จึงเรียกชื่อเป็น “**วัดใหญ่ชัยมงคล**” วัดนี้ร้างไปเมื่อคราวเสียกรุงครั้งสุดท้าย และเพ็ญจะตั้งขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษาเมื่อไม่นานมานี้ นอกจากนี้ยังมี **วิหารพระพุทธไสยาสน์** สร้างในสมัยสมเด็จพระนเรศวร เพื่อเป็นที่ถวายสักการบูชาและปฏิบัติพระกรรมฐาน ปัจจุบันมีการสร้างพระตำหนักสมเด็จพระนเรศวรมหาราช มีผู้นิยมไปนมัสการอย่างสม่ำเสมอเป็นจำนวนมาก

วัดพนัญเชิงวรวิหาร ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลคลองสวนพลู ริมแม่น้ำป่าสักทางทิศใต้ฝั่งตรงข้ามของเกาะเมือง ห่างจากตัวเมืองราว ๕ กิโลเมตร หรือเมื่อออกจากวัดใหญ่ชัยมงคล ให้เลี้ยวซ้ายตรงไปตามถนนประมาณ ๑ กิโลเมตร ก็จะได้เห็นวัดพนัญเชิงอยู่ทางขวามือ วัดพนัญเชิงเป็นพระอารามหลวงชั้นโทชนิดวรวิหาร แบบมหานิกายเป็นวัดที่มีมาก่อนการสร้างกรุงศรีอยุธยา ไม่ปรากฏหลักฐานว่าใครเป็นผู้สร้าง ตามพงศาวดารเหนือกล่าวว่า พระเจ้าสายน้ำผึ้งซึ่งครองเมืองอโยธยาเป็นผู้สร้างขึ้นตรงที่พระราชทานเพลิงศพพระนางสร้อยดอกหมาก และพระราชทานนามวัดว่า “**วัดพระเจ้าพระนางเชิง**” (หรือวัดพระนางเชิง)

หมู่บ้านโปรตุเกส ตั้งอยู่ที่ตำบลสำเภาล่ม บริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาทางทิศตะวันตก อยู่ทางใต้ของตัวเมือง มีการขุดค้นพบโบราณวัตถุที่สำคัญได้แก่ โครงกระดูกมนุษย์ กล้องยาสูบ เหรียญกษาปณ์ เครื่องปั้นดินเผา เครื่องประดับกำไลแก้วและเครื่องประกอบพิธีทางศาสนา เช่น ไม้กางเขน เหรียญรูปเคารพในศาสนา ลูกประคำ

วัดตูม ตั้งอยู่บริเวณริมคลองวัดตูม ถนนอยุธยา-อ่างทอง ตำบลวัดตูม ห่างจากตัวเมืองอยุธยาประมาณ ๖-๗ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๑๕ ไร่วัดนี้ไม่ปรากฏหลักฐานว่าสร้างตั้งแต่เมื่อไร ใครเป็นผู้สร้างทราบกันแต่เพียงว่าเป็นวัดโบราณตั้งแต่สมัยเมืองอโยธยา ก่อนที่จะตั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี วัดนี้คงเป็นวัดมาครั้งหนึ่งเมื่อคราวเสียกรุงในปีพ.ศ.๒๓๑๐ ครั้นถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ได้มีผู้ปฏิสังขรณ์ขึ้นอีกครั้ง และเป็นวัดที่พระสงฆ์อยู่จำพรรษามาจนทุกวันนี้ วัดตูมนี้เป็นที่สำหรับลงเครื่องพิชัยสงครามแต่ดั้งเดิมมาคงเป็นแต่แรกตั้งกรุงอโยธยาตลอดจนถึงทุกวันนี้ไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ ปี

วัดธรรมิกราช เป็นวัดสงฆ์มหานิกาย เดิมชื่อวัดมุขราช เมื่อพระเจ้าสายน้ำผึ้งสร้างวัดพนัญเชิงนั้น พระราชโอรส คือ พระเจ้าธรรมิกราชโปรดให้สร้างวัดนี้ขึ้นที่บริเวณเมืองเก่าชื่อเมืองสังขบุรี ก่อนสร้างกรุงศรีอยุธยา พระมหากษัตริย์องค์ต่อมาได้ทรงบูรณะมาโดยตลอด

อนุสรณ์สถานปรีดี พนมยงค์ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำรอบเกาะเมือง ตรงข้ามวัดพนมยงค์ เป็นอนุสรณ์สถานแต่ท่านปรีดีพนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส ซึ่งเป็นผู้นำฝ่ายพลเรือนในการเปลี่ยนแปลงการปกครอง

จากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ท่านได้รับประกาศเกียรติคุณให้เป็นบุคคลสำคัญของโลกโดยองค์การยูเนสโกในปี ๒๕๔๒

วัดพนมยงค์ หรือ **วัดแม่พนมยงค์** วัดนี้เป็นนามของแม่พนมของพระมหากษัตริย์ในสมัยกรุงศรีอยุธยาเดิมเป็นส่วนหลวงของแม่พนมยงค์ซึ่งเป็นคนดีสัตย์ซื่อ ต่อมาเมื่อแม่พนมยงค์ชราภาพลงและหมดอายุขัย พระมหากษัตริย์ในสมัยนั้นจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัดขึ้นที่นั่นโดยให้พ้องกับชื่อแม่พนมยงค์ เพื่อบุญกุศลจะได้ตกแก่แม่พนมยงค์

พิพิธภัณฑสถานเรือไทย เป็นพิพิธภัณฑสถานเรือของเอกชนตั้งอยู่บริเวณฝั่งตรงข้ามกับวัดมหาธาตุ ถนนบางเขน ภายในบริเวณบ้านพักของอาจารย์ไพฑูรย์ ขาวมาลา ผู้มีความรักและผูกพันกับเรือและน้ำ มาตั้งแต่เด็ก ปัจจุบันมีผลงานนักร้อยลำตั้งแต่เรือเดินสมุทรไปจนถึงเรือแจวลำเล็กๆ และมีส่วนที่จัดแสดงเรือไทยพื้นบ้านนานาชนิดหลายรูปแบบที่ปัจจุบันหาดูได้ยากตามแม่น้ำลำคลอง

วัดนักบุญยอแซฟ สร้างเมื่อปี พ.ศ.๒๒๐๙ ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชกษัตริย์องค์ที่ ๒๗ แห่งกรุงศรีอยุธยา หลังจากคณะธรรมทูตรุ่นแรกแห่งปารีส ได้เดินทางมากรุงศรีอยุธยา คนไทยได้อาศัยวัดนี้เป็นป้อมต่อสู้กับพม่า ก่อนกรุงศรีอยุธยาจะเสียแก่พม่าเพียง ๑๐ วัน

โบราณสถานวัดนางกุย เป็นวัดที่ตั้งอยู่นอกเกาะเมืองด้านใต้ ติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา ฝั่งตะวันตก สร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาอายุกว่า ๔๐๐ ปีในสมัยก่อนวัดนี้มีความเจริญรุ่งเรืองมาก ต่อมาหลังจากเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ วัดนางกุยได้ถูกปล่อยให้ชำรุดทรุดโทรม จนมาถึงในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ ๓ ได้มาทำการบูรณะปฏิสังขรณ์วัดต่างๆ ในพระนครศรีอยุธยา วัดนางกุยเป็นวัดหนึ่งที่ได้รับการบูรณะในส่วนต่างๆ

วัดแม่นางปลื้ม ตั้งอยู่ริมคลองเมือง ตรงข้ามกับตลาดหัวรอ เป็นวัดที่สร้างก่อนสมัยกรุงศรีอยุธยาเคยเป็นที่ตั้งของค่ายพม่าในสมัยก่อนเสียกรุงศรีอยุธยา ปี พ.ศ. ๒๓๑๐ ชาวบ้านเรียกกันว่า “โคกพม่า” ปัจจุบันไม่เห็นร่องรอยของเนินค่ายแล้ว วัดนี้เป็นวัดหนึ่งที่มีได้ถูกทำลายเหมือนวัดอื่นๆ ในพระนครศรีอยุธยา จึงยังปรากฏโบราณสถานสำคัญต่างๆ ให้ชม

อำเภอบางไทร

ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ศูนย์ศิลปาชีพบางไทรฯ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาในเขตอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ ภายในศูนย์ศิลปาชีพบางไทรฯ ประกอบด้วยสถานที่และสิ่งที่น่าสนใจหลายแห่ง อาทิ ศาลาพระมิ่งขวัญหมู่บ้านศิลปาชีพ อาคารฝึกอบรมศิลปาชีพ พระโพธิสัตว์กวนอิมพันพระหัตถ์ พระตำหนักวังปลา เป็นต้น

สวนกล้วยไม้บางไทรการ์เด้นท์ ตั้งอยู่ริมถนนสามโคกเสนา ตำบลบางไทร เป็นสวนกล้วยไม้ปลูกบนดินแห่งแรกในประเทศไทยที่จัดตกแต่งอย่างสวยงามด้วยกล้วยไม้สกุลมอชลาและกล้วยไม้หลากหลายพันธุ์เหมือนสวนทิวลิปในประเทศฮอลแลนด์ เป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อการท่องเที่ยวและทัศนศึกษาที่สอนการปลูกกล้วยไม้

อำเภอบางปะอิน

พระราชวังบางปะอิน พระราชวังบางปะอินได้รับการบูรณะฟื้นฟูอีกครั้งในสมัยรัชกาลที่ ๔ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระที่นั่งองค์หนึ่ง สำหรับเป็นที่ประทับ มีเรือนแถวสำหรับฝ่ายในและมีพลับพลาริมน้ำ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๕ พระองค์ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระที่นั่งและสิ่งก่อสร้างต่างๆ ขึ้นดังที่ปรากฏให้เห็นในปัจจุบันนี้ ซึ่งยังคงใช้เป็นที่พักและต้อนรับพระราชอาคันตุกะ และพระราชทานเลี้ยงรับรองในโอกาสต่างๆ เป็นครั้งคราว พระราชวังบางปะอินแบ่งออกเป็น ๒ ส่วนคือ เขตพระราชฐานชั้นนอกและเขตพระราชฐานชั้นใน เขตพระราชฐานชั้นนอกใช้เป็นที่สำหรับการออกมหาสมาคมและพระราชพิธีต่างๆ ส่วนเขตพระราชฐานชั้นในใช้เป็นที่ประทับส่วนพระองค์

วัดนิเวศธรรมประวัติ ตั้งอยู่บนเกาะกลางแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตรงข้ามกับพระราชวังบางปะอิน หลังจากเที่ยวชมพระราชวังบางปะอิน นักท่องเที่ยวสามารถนั่งกระเช้าข้ามแม่น้ำไปเยี่ยมชมวัดนี้ได้

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้สร้างวัดนี้ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๙ เพื่อใช้เป็นที่ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลต่างๆ ขณะเสด็จประทับที่พระราชวังบางปะอิน

วัดชุมพลนิกายารามราชวรวิหาร อยู่บริเวณหัวเกาะตรงสะพานข้ามไปยังสถานีรถไฟบางปะอิน ตำบลบางเลน ในสมัยรัชกาลที่ ๕ พ.ศ. ๒๔๕๑ ได้ทรงปฏิสังขรณ์ ทรงซ่อมพระอุโบสถและพระวิหาร พระประธานปูนปั้นหินทรายในพระอุโบสถทั้ง ๗ พระองค์และมีพระประวัติจารึกแผ่นศิลาติดอยู่ตามผนังพระอุโบสถด้วยทุกพระองค์ในพระอุโบสถ มีภาพเขียนพระพุทธรูปประวัติหอรชังด้านใต้พระอุโบสถมีระฆังขนาดใหญ่ และเสียงดังมาก

วัดลาดตระโหง (ศูนย์วิปัสสนาภาษาอังกฤษ) ตั้งอยู่ที่ตำบลวัดยม เป็นวัดที่มีพระอาจารย์ ผู้มีประสบการณ์ในการสอนฝึกสมาธิวิปัสสนาแก่ชาวต่างประเทศทั้งในเอเชีย ยุโรป อเมริกา เป็นเวลานานหลายปี โดยมีการฝึกสมาธิทั้งในระยะสั้น และระยะยาว

ศูนย์ศิลปาชีพเกาะเกิด ตั้งอยู่ที่ตำบลเกาะเกิด สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงมี พระราชเสาวนีย์ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้ก่อสร้างศูนย์ศิลปาชีพแห่งใหม่ ในเขตพื้นที่ตำบลเกาะเกิด และได้มอบแนวทางการดำเนินโครงการศิลปาชีพเกาะเกิด โดยให้ใช้เงินของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ จัดซื้อผลงานที่เกษตรกรจัดทำขึ้น เพื่อช่วยให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ในปัจจุบันได้มีการขยายพื้นที่โครงการมากขึ้นเป็นงบประมาณ ๑,๕๐๐ ไร่

อำเภอบางปะหัน

วัดไก่อ ตั้งอยู่ที่ตำบลหันสัง วัดนี้เป็นวัดเก่าแก่ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ต่อมากลายเป็นวัดร้าง ภายหลังจากการเสียกรุงแก่พม่า ประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ มีพระสงฆ์มาบูรณะและตั้งเป็น สำนักสงฆ์ขึ้น และในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเป็นวัด และให้ชื่อว่า “วัดไก่อ” เนื่องจากมีไก่อโดนโรคระบาดตายไปจำนวนมาก ส่วนฝูงลิงป่าที่อาศัยอยู่ที่วัดนี้ไม่มีใครบอกว่าอยู่มาตั้งแต่เมื่อใดเป็นลิงแสม หรือลิงกัง มีอยู่เป็นจำนวนมากแต่เป็นลิงที่มีนิสัยน่ารัก เชื่อง ไม่ดุร้าย

วัดตาลเอน เป็นวัดที่มีฝูงค้างคาวแม่ไก่และนกน้ำนานาชนิดอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น นกกาน้ำ นกเป็ดน้ำ นกกระยาง เป็นต้น แวดล้อมด้วยบรรยากาศร่มรื่นและธรรมชาติอันเงียบสงบ ด้านหลังของวัดติดกับคลองชลประทานมีฝูงปลาน้ำจืดอาศัยอยู่นานาชนิด

อำเภอนครหลวง

ปราสาทนครหลวง ตั้งอยู่ริมแม่น้ำป่าสักฝั่งทิศตะวันออก ในเขตตำบลนครหลวง เดิมเป็นตำหนักที่ประทับของกษัตริย์ในระหว่างเสด็จไปนมัสการพระพุทธบาทสระบุรีและเป็นที่พักแรมในระหว่างเสด็จไปลพบุรี สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม

วัดใหม่ประชุมพล ตั้งอยู่ที่ ตำบลนครหลวง ริมแม่น้ำป่าสัก สร้างโดยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม กษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา เนื่องจากพระองค์ได้เสด็จทางชลมารคและทรงแวะค้างคืนที่อำเภอนครหลวง จึงได้มีการสร้างวัดนี้ขึ้น

หมู่บ้านหัตถกรรมมีดอรัญญิก ประวัติความเป็นมาบ้านต้นโพธิ์ บ้านไผ่หนอง เป็นหมู่บ้านที่มีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๖ และ ๗ ตำบลท่าช้าง อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งสองหมู่บ้านมีชื่อเสียงโด่งดังเป็นที่รู้จักกันไปทั่วเพราะเป็นแหล่งผลิตมีดที่ใหญ่แห่งหนึ่งของประเทศที่ทำกันเป็นล่ำเป็นสันมาเกือบสองร้อยปี

อำเภอลาดบัวหลวง

วัดสุทธาวาส วิปัสสนา ตั้งอยู่ที่ บ้านตะพังโคลน ตำบลลาดบัวหลวง เดิมเรียกว่า “วัดตะพังโคลน” วัดนี้ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา สำหรับปูชนียวัตถุสำคัญของวัดได้แก่ “พระบรมสารีริกธาตุ” (ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๙ องค์)

อำเภอท่าเรือ

วัดสระตือ พุทธไสยาสน์ ซึ่งเป็นสถานที่สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต) พรหมรังสี เกิดในเรือซึ่งอยู่บริเวณใกล้เคียงกับวัดแห่งนี้ จึงได้มีการอัญเชิญพระพุทธรูปของสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต) พรหมรังสี ประดิษฐานปางไสยาสน์อยู่ในวัดแห่งนี้

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ บริหารโดยเอกชน ได้แก่ ปางช้างแลเพนียด พิพิธภัณฑ์ล้านของเล่นในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยา ตลาดน้ำที่ขึ้นชื่อ ได้แก่ ตลาดน้ำวัดท่ากรัง และตลาดน้ำอโยธยาในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยา

๑.๑๐ งานเทศกาลและประเพณีที่น่าสนใจ

งานประจำปีศูนย์ศิลปาชีพบางไทร จัดเป็นประจำทุกปี ช่วงปลายเดือนมกราคม ภายในบริเวณศูนย์ศิลปาชีพบางไทร อำเภอบางไทร มีการแสดงและประกวดผลงานด้านศิลปาชีพ มีการจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองทั่วไป การแสดงศิลปวัฒนธรรมอันงดงาม

งานประเพณีสงกรานต์กรุงเก่า จัดขึ้นในช่วงเดือนเมษายนของทุกปี (ในช่วงเทศกาลสงกรานต์) จัดในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ร่วมพิธีทำบุญตักบาตร สรงน้ำพระ รดน้ำขอพรผู้สูงอายุ ชมขบวนแห่ประเพณีสงกรานต์กรุงเก่าเล่นน้ำสงกรานต์กับช้าง ชมประเพณีแห่ธงธงตะขาบ การแต่งกายแบบมอญ ร่วมทำบุญตักบาตรแบบมอญ สรงน้ำพระจากรางไม้ไผ่ ที่วัดทองบ่อ และการแสดงทางวัฒนธรรม

พิธีไหว้ครูบูชาเตา เป็น “พิธีไหว้ครู” ช่างตีมีดตีดาบ ของชาวบ้านต้นโพธิ์ บ้านไผ่หนอง และบ้านสาไล ตำบลท่าช้าง อำเภอนครหลวง ซึ่งมีอาชีพในการตีมีดเป็นที่รู้จักกันทั่วไปว่า “**มีดอรัญญิก**” บรรพชนของชาวบ้านไผ่หนองและบ้านต้นโพธิ์ ตำบลท่าช้าง อำเภอนครหลวงนั้นเป็นชาวเวียงจันทน์ เข้ามาตั้งรกรากอยู่ตั้งแต่สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ มีอาชีพในการตีทองและตีเหล็กแต่ต่อมาเลิกการตีทองจึงเหลือแต่การตีเหล็กเพียงอย่างเดียว เหล็กที่ตีนี้ส่วนใหญ่ทำเป็นมีด ดาบ และอาวุธ ตลอดจนเครื่องมือใช้อื่นๆ ซึ่งมีคุณภาพดีมาก เมื่อทำเสร็จแล้วก็นำมาขายที่หมู่บ้านอรัญญิก ตำบลปากท่า อำเภอท่าเรือ จึงเรียกว่า “**มีดอรัญญิก**” สิ่งที่ชาวตำบลท่าช้างทุกคนยังคงถือสืบต่อกันมาตามขนบประเพณีเดิมคือการ “ไหว้ครูบูชาเตา” ซึ่งทุกบ้านจะจัดบูชาในวันพฤหัสบดีช่วงเช้าตรู่ของวันขึ้น ๗ ค่ำ ๘ ค่ำ เดือน ๕ (ประมาณเมษายน-พฤษภาคม) ตามแต่ความสะดวก เพื่อระลึกถึงพระคุณครูบาอาจารย์ และเพื่อความเป็นสิริมงคลของตน ทั้งยังเป็นการปิดเป่าอุปัทวเหตุต่าง ๆ ในการตีเหล็กอีกด้วย

งานประเพณีแห่เทียนพรรษากรุงเก่า ก่อนวันเข้าพรรษา ๑ วัน (ในช่วงเดือนกรกฎาคม) ชมขบวนแห่เทียนพรรษาทั้งทางบกและทางน้ำ เพื่อนำเทียนไปถวายตามวัดต่างๆ โดยจัดงานขึ้นที่บริเวณหน้าพิพิธภัณฑ์จันทระเกษม

งานลอยกระทงตามประทีปและแข่งเรือยาวประเพณีศูนย์ศิลปาชีพบางไทร จัดเป็นประจำทุกปี ประมาณปลายเดือนพฤศจิกายน ภายในบริเวณศูนย์ศิลปาชีพบางไทร อำเภอบางไทร มีการประกวดนางนพมาศ ประกวดขบวนแห่ ประกวดกระทง ประกวดโคมแขวน การแสดงการละเล่นพื้นบ้าน การแข่งเรือยาวประเพณี เรือยาวนานาชาติ การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพ

งานยอยศยิ่งฟ้า อยุธยามรดกโลก และงานกาชาด เนื่องจากนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ได้รับการประกาศโดยองค์การยูเนสโกให้เป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ทางจังหวัดจึงได้จัดให้มีการเฉลิมฉลองทุกปี ในช่วงเวลาดังกล่าว เป็นระยะเวลา ๗ วันในงานจะมีการแสดงชีวิตความเป็นอยู่ ศิลปหัตถกรรม วัฒนธรรม และประเพณีของไทย รวมทั้งการแสดง แสงเสียง เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของกรุงศรีอยุธยา

อวยุทธยามหามงคล (ไหว้พระแก้ววัด) จังหวัดพระนครศรีอยุธยาร่วมกับสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคกลาง เขต ๖ ได้จัดงานอวยุทธยามหามงคล (ไหว้พระแก้ววัด) เป็นประจำทุกปีในช่วงเทศกาลเข้าพรรษา หรือตามที่กำหนดในแต่ละปีนักท่องเที่ยวสามารถเข้าร่วมโครงการได้โดยขอรับหนังสืออวยุทธยามหามงคลที่ผ่านพิธีพุทธาภิเษกแล้วได้ที่ ศูนย์ท่องเที่ยวอยุธยา (ศาลากลางหลังเก่า)

หรือที่เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ ศูนย์การค้าอยุธยาพาร์ค โรงแรม ร้านอาหารในจังหวัดที่มีป้ายโครงการ จากนั้นเดินทางนมัสการสิ่งศักดิ์สิทธิ์และประทับตราอยุธยาหมิงคลในแต่ละสถานที่ตามเอกสารแผนที่ ที่ได้จัดทำไว้ โดยมีรายชื่อสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ พร้อมแผนที่ในการเดินทาง

งานตรุษจีนกรุงเก่า อยุธยาหมิงคล ประเพณีตรุษจีน นั้นถือได้ว่าเป็นวันสำคัญกับชาวจีน เป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะคนไทยเชื้อสายจีนที่อยู่ในประเทศไทย ดังนั้นทางคณะกรรมการจัดงาน “งานตรุษจีนกรุงเก่า อยุธยาหมิงคล” (ชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา) ได้กำหนดจัดงาน “งานตรุษจีนกรุงเก่า อยุธยาหมิงคล” ขึ้น ในช่วงวันตรุษจีน (ประมาณเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี)

๑.๑๒ จำนวนประชาชนชาวบ้าน ภายใต้การส่งเสริมหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง แยกรายอำเภอ

ที่	อำเภอ	จำนวน (คน)
๑	พระนครศรีอยุธยา	๔๖
๒	มหาราช	๑๓
๓	บ้านแพรก	๑๒
๔	นครหลวง	๒๐
๕	บางปะหัน	๑๔
๖	วังน้อย	๑๘
๗	บางปะอิน	๑๘
๘	อุทัย	๒๘
๙	เสนา	๒๑
๑๐	บางซ้าย	๑๗
๑๑	บางไทร	๑๙
๑๒	ลาดบัวหลวง	๑๙
๑๓	บางบาล	๑๕
๑๔	ผักไห่	๒๒
๑๕	ท่าเรือ	๑๗
๑๖	ภาชี	๒๗
รวม		๓๒๖

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ข้อมูล ณ วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๐

๑.๕ ลักษณะทางสังคม

๑.๕.๑ การศึกษา

ในปีการศึกษา ๒๕๕๙ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีโรงเรียน ๔๔๓ แห่ง (สพป. ๑ และ สพป. ๒) มีห้องเรียน ๕,๕๔๔ ห้อง มีครู ๖,๖๐๘ คน จำนวนนักเรียน ๑๑๔,๓๕๖ คน เป็น นักเรียนชาย ๕๗,๖๘๘ คน และนักเรียนหญิง ๕๖,๖๖๘ คน สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาจำนวน ๓ แห่ง และระดับอาชีวศึกษาจำนวน ๑๒ แห่ง มหาวิทยาลัยสงฆ์ ๑ แห่ง

แบ่งเขตการศึกษาออกเป็น ๓ พื้นที่การศึกษา คือ

๑) เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑ ครอบคลุม ๙ อำเภอ ได้แก่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภوتاเรือ อำเภอนครหลวง อำเภอบางปะหัน อำเภอบ้านแพรก อำเภอภาชี อำเภอมหาราช อำเภอวังน้อย และ อำเภออุทัย มีโรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น ๒๓๗ แห่ง (สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๒๐๔ แห่ง สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๑๘ แห่ง สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๔ แห่ง และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ๑ แห่ง)

๒) เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ ครอบคลุม ๗ อำเภอ ได้แก่ อำเภอบางซ้าย อำเภอบางไทร อำเภอบางบาล อำเภอบางปะอิน อำเภอผักไห่ อำเภอลาดบัวหลวง และอำเภอเสนา มีโรงเรียนรวม ๒๐๖ แห่ง (สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๑๗๖ แห่ง สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๑๗ แห่ง สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๒ แห่ง และโรงเรียนวัดนิเวศธรรมประวัติ ๑ แห่ง)

๓) เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ ครอบคลุมพื้นที่ ๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด ๔๗ โรงเรียน เป็นโรงเรียนในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒๙ โรงเรียน เขต ๓ มีนักเรียนทั้งหมด จำนวน ๖๓,๓๑๘ คน และครู ๓,๐๐๖ คน

๔) จำนวนโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชื่อโครงการ	จำนวน (แห่ง)	หมายเหตุ
โรงเรียนวิถีพุทธ	๓๖๗	
โรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ	๓๓	
โรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน	๕๙	

(ที่มา : www.vitheeuddha.com ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๑)

๑.๕.๒ การศาสนา

ในปี ๒๕๕๘ ประชากรของจังหวัดพระนครศรีอยุธยานับถือศาสนาพุทธ ประมาณร้อยละ ๙๒ ศาสนาอิสลาม ประมาณร้อยละ ๗.๗ และศาสนาคริสต์ ประมาณร้อยละ ๐.๓ ศาสนาสถานในจังหวัดมีทั้งสิ้น ๕๙๗ แห่ง แยกเป็น วัด ๕๑๒ วัดมัสยิด ๖๔ แห่ง และโบสถ์คริสต์ ๒๑ แห่ง สำนักสงฆ์ ๑๐ แห่ง นอกจากนี้ยังมีวัดร้าง ๔๓๓วัด โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมบาลีและสามัญรวม ๓๑แห่งพระอารามหลวงชั้นเอก ชนิดราชวรวิหาร ๓แห่ง (วัดสุวรรณดาราราม วัดเสนาสนาราม และวัดนิเวศธรรมประวัติ)ชั้นโทชนิดราชวรวิหาร ๑แห่ง (วัดชุมพลนิกายาราม) ชั้นโทชนิดรววิหาร ๓ แห่ง (วัดพนัญเชิงวรวิหาร วัดบรมวงศ์อิศรวราราม และวัดศาลापูน) ชั้นตรีชนิดรววิหาร ๒ แห่ง (วัดกษัตราธิราช และวัดพรหมนิวาส) และชั้นตรีชนิดสามัญ ๖แห่ง (วัดตูม วัดพุทธไสสวรรคร์ วัดวิเวกวาสุพัฑ วัดรณนัยกรังสรรคร์เจติยบรรพตาราม และวัดชูจิตธรรมาราม) มีจำนวนพระภิกษุ (มหานิกาย) จำนวน ๔,๙๖๘ รูป พระภิกษุ (ธรรมยุต) จำนวน ๒๐๔ รูป และสามเณร ๗๙๑ รูป

๑) จำนวนศาสนสถานในจังหวัด

รายละเอียดตั้งนี้ศาสนสถาน (แยกรายศาสนา)					รวม (แห่ง)
พุทธ (แห่ง)	อิสลาม (แห่ง)	คริสต์ (แห่ง)	พราหมณ์-ฮินดู (แห่ง)	ซิกข์ (แห่ง)	
๕๑๒	๖๔	๑๗	-	-	๕๙๓

(ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

๒) จำนวนผู้นับถือศาสนาจำแนกตามเพศ

ศาสนา	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	ร้อยละ
พุทธ	๓๖๔,๖๐๙	๓๗๙,๒๘๓	๗๔๓,๖๙๒	๘๙.๔๗
อิสลาม	๓๗,๗๑๘	๔๗,๓๙๕	๘๕,๑๑๓	๑๐.๒๔
คริสต์	๙๗๐	๑,๔๕๕	๒,๔๒๕	๐.๒๙
พราหมณ์-ฮินดู	-	-	-	-
ซิกข์	-	-	-	-

(ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

๓) ข้อมูลสถิติ โครงการด้านศาสนาที่ดำเนินการในพื้นที่

ชื่อโครงการ	จำนวน (แห่ง)
หมู่บ้านรักษาศีล ๕	๑,๒๕๐

(ที่มา : สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙)

๔) รายนามผู้ปกครองสงฆ์ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๑) คณะสงฆ์มหานิกาย

ที่	รายนามเจ้าคณะระดับจังหวัด	วัด/อำเภอ	รายนามรองเจ้าคณะระดับจังหวัด/นิกาย	วัด/อำเภอ
๑	พระธรรมรัตนมงคล	วัดพนัญเชิงวรวิหาร / อำเภอพระนครศรีอยุธยา	๑.พระญาณไตรโลก	-วัดบรมวงศ์อัครวราภรณ์วรวิหาร อำเภอพระนครศรีอยุธยา
			๒.พระเมธีวราภรณ์	-วัดพนัญเชิงวรวิหาร อำเภอพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

๔.๒) คณะสงฆ์ธรรมยุติกนิกาย

ที่	รายนามเจ้าคณะระดับจังหวัด	วัด/อำเภอ	รายนามรองเจ้าคณะระดับจังหวัด	วัด/อำเภอ
๑	พระเทพมงคลโสภณ	วัดเสนาสนารามราชวรวิหาร / อำเภอพระนครศรีอยุธยา		

(ที่มา : สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

๔.๓) ผู้ปกครองคณะสงฆ์ระดับอำเภอ

ที่	รายนามเจ้าคณะระดับอำเภอ/นิกาย	วัด/อำเภอ
๑	พระครูอนุภคศาสนกิจ	วัดศาลาปูนวรวิหารอำเภอพระนครศรีอยุธยา
๒	พระครูอรุณวรสาส์	วัดแจ้งอำเภอมหาราช
๓	พระราชธานินทร์จารย์	วัดกษัตริราชวรวิหารอำเภอบ้านแพรก
๔	พระครูปิยะคุณากร	วัดปริตารามอำเภอนครหลวง
๕	พระพิพัฒน์กิจจาภรณ์	วัดวรนายกั้งสรค์เจติยบรรพตารามอำเภอบางปะหัน
๖	พระครูวิสิฐพัฒนพิธาน	วัดพะยอมอำเภอวังน้อย
๗	พระครูสุธีปริยัตยาภรณ์	วัดชุมพลนิกายารามราชวรวิหารอำเภอบางปะอิน
๘	พระครูเกษมพัฒนาภรณ์	วัดโตนดเตี้ยอำเภออุทัย
๙	พระมหาเวชยันต์ เวชยันโต	วัดสุวรรณดารารามราชวรวิหารอำเภอเสนา
๑๐	พระครูขันติธรรมภรณ์	วัดบางซ้ายในอำเภอบางซ้าย
๑๑	พระครูสุวรรณธรรมกิจ	วัดกระแซงอำเภอบางไทร
๑๒	พระครูพิพัฒนกิจวิมล	วัดคู้สลอดวัดคูโสมอำเภอลาดบัวหลวง
๑๓	พระครูชินธรรมภรณ์	วัดสีกุกอำเภอบางบาล
๑๔	พระราชสิทธิโสภณ	วัดตุมอำเภอผักไห่
๑๕	พระครูปริยัตยาธิคุณ	วัดสะตืออำเภอท่าเรือ
๑๖	พระครูปัญญาวชิรคุณ	วัดมดุงธรรมอำเภอภาชี

(ที่มา : สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

๕) คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๕.๑) รายชื่อคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๕.๑.๑ นายประดิษฐ์ รัตนโกมล	ประธานคณะกรรมการ
๕.๑.๒ นายประดิษฐ์ นิมา	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ ๑
๕.๑.๓ นายอิมรอน เสมสายัณฑ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ ๒
๕.๑.๔ นายโกมล ไพโรจน์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ ๓
๕.๑.๕ นายมุฮัมมัด พันธุ์ดนตรี	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ ๔
๕.๑.๖ นายนะวาท ไกรพันธุ์	เลขานุการคณะกรรมการ

๕.๒) ข้อมูลมัสยิด/สุเหร่าจำนวน (รวม) ๖๔ แห่ง แยกเป็นรายอำเภอ

ที่	อำเภอ	จำนวน/แห่ง
๑	พระนครศรีอยุธยา	๒๒
๒	มหาราช	-
๓	บ้านแพรก	-
๔	นครหลวง	-
๕	บางปะหัน	-
๖	วังน้อย	๕
๗	บางปะอิน	๘
๘	อุทัย	-
๙	เสนา	๔
๑๐	บางซ้าย	-
๑๑	บางไทร	-
๑๒	ลาดบัวหลวง	๒๐
๑๓	บางบาล	๓
๑๔	ผักไห่	๑
๑๕	ท่าเรือ	๑
๑๖	ภาชี	-

(ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

๖) ศาสนสถานศาสนาคริสต์จำนวน ๑๗ แห่ง แยกเป็นรายอำเภอ

ที่	อำเภอ	นิกาย (ระบุจำนวนแห่ง)			รวม (แห่ง)
		โรมันคาทอลิก	โปรเตสแตนต์	อื่นๆ (ถ้ามี)	
๑	พระนครศรีอยุธยา	๑	๔	-	๕
๒	มหาราช	-	-	-	-
๓	บ้านแพรก	-	-	-	-
๔	นครหลวง	-	-	-	-
๕	บางปะหัน	-	-	-	-
๖	วังน้อย	-	๑	-	๑
๗	บางปะอิน	-	๔	-	๔
๘	อุทัย	-	๑	-	๑
๙	เสนา	๒	๑	-	๓
๑๐	บางซ้าย	-	-	-	-
๑๑	บางไทร	๑	-	-	๑
๑๒	ลาดบัวหลวง	-	-	-	-
๑๓	บางบาล	-	-	-	-

๑๔	ผักไถ่	๑	-	-	๑
๑๕	ท่าเรือ	-	๑		๑
๑๖	ภาษี	-	-	-	-

(ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

๗) อื่นๆ เช่น (ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ศาสนาซิกข์ ฯลฯ) จำนวน ๐ แห่ง แยกเป็นรายอำเภอ

ที่	อำเภอ	จำนวน/แห่ง
๑	-	-

๘) จำนวนศาสนสถานโครงการลานธรรม ลานวิถีไทย จำนวน ๑๓ แห่ง

ที่	สถานที่	ตำบล	อำเภอ
๑	วัดโคก	พุทไธสง	บางปะหัน
๒	วัดปากน้ำ	แคออก	บางไทร
๓	วัดเกาะแก้ว	กะมัง	พระนครศรีอยุธยา
๔	วัดโตนดเตี้ย	อุทัย	อุทัย
๕	วัดท่ากร่อง	บ้านป้อม	พระนครศรีอยุธยา
๖	วัดมารีย์สมภพ	บ้านแพน	เสนา
๗	มัสยิดนูรุลยะมาล	ลุมพลี	พระนครศรีอยุธยา
๘	มัสยิดนูรุลอิบาตะห์	สำเภาล่ม	พระนครศรีอยุธยา
๙	มัสยิดฮายานียะฮ์	ชานนา	เสนา
๑๐	วัดนักบุญยอแซฟ อยุธยา	สำเภาล่ม	พระนครศรีอยุธยา
๑๑	มัสยิดอะมะดียะฮ์	พระยาบันลือ	ลาดบัวหลวง
๑๒	มัสยิดกุฎีซ้อฟ้า	คลองตะเคียน	พระนครศรีอยุธยา
๑๓	มัสยิดนูรุลฮูดา	บ้านพลับ	บางปะอิน

(ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

๙) ข้อมูลศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จำนวน ๗๙ แห่ง

ที่	รายชื่อศูนย์ฯ	อำเภอ	จำนวน ศพอ.	จำนวน นักเรียน	จำนวน ครู	ศพอ. ต้นแบบ
๑	วัดพนัญเชิงวรวิหาร	พระนครศรีอยุธยา		๒๐๐	๕	-
๒	วัดศาลापูนวรวิหาร	พระนครศรีอยุธยา		๕๖	๒	-
๓	วัดประดู่ทรงธรรม	พระนครศรีอยุธยา		๓๕๐	๗	-
๔	วัดตองปุ	พระนครศรีอยุธยา		๘๐	๓	-
๕	วัดบางกะจะ	พระนครศรีอยุธยา		๖๐	๒	-
๖	วัดกลางปากกราน	พระนครศรีอยุธยา		๕๕	๒	-
๗	วัดช่างทอง	พระนครศรีอยุธยา		๑๒๒	๓	-
๘	วัดแม่นางปลื้ม	พระนครศรีอยุธยา		๘๕	๓	-
๙	วัดกลางคลองสระบัว	พระนครศรีอยุธยา		๑๒๐	๓	-
๑๐	วัดป่าไค้	พระนครศรีอยุธยา		๔๕	๒	-
๑๑	วัดเกตุ	พระนครศรีอยุธยา		๑๔๒	๕	-
๑๒	วัดสามวิหาร	พระนครศรีอยุธยา		๒๐๐	๕	-
๑๓	วัดโพธิ์ประสิทธิ์	มหาราช		๑๖๐	๘	-
๑๔	วัดสุวรรณเจดีย์	มหาราช		๕๐	๒	-
๑๕	วัดเวฬุวัน	มหาราช		๘๐	๕	-

ที่	รายชื่อศูนย์ฯ	อำเภอ	จำนวน ศพอ.	จำนวน นักเรียน	จำนวน ครู	ศพอ. ต้นแบบ
๑๖	วัดอุโลม	มหาราช		๖๒	๖	-
๑๗	วัดไก่อ้น	ท่าเรือ		๓๑๒	๘	-
๑๘	วัดนางคุ่ม	ท่าเรือ		๖๐	๒	-
๑๙	วัดไม้รวก	ท่าเรือ		๑๐๓	๓	-
๒๐	วัดแคอรัญญิก	ท่าเรือ		๑๓๐	๔	-
๒๑	วัดมาบพระจันทร์	นครหลวง		๘๒	๒	-
๒๒	วัดเรือแข่ง	นครหลวง		๘๐	๔	-
๒๓	วัดตะโหนด	นครหลวง		๑๒๐	๔	-
๒๔	วัดปรีดาราม	นครหลวง		๑๒๕	๑๐	-
๒๕	วัดน้อย	นครหลวง		๙๓	๕	-
๒๖	วัดละมุด	นครหลวง		๔๕	๓	-
๒๗	วัดราชบุรุษบำเพ็ญ	นครหลวง		๘๐	๒	-
๒๘	วัดนครหลวง	นครหลวง		๘๕	๕	-
๒๙	วัดหนองน้ำส้ม	อุทัย		๒๑๓	๖	-
๓๐	วัดเทพกฤษณาร	อุทัย		๗๐	๕	-
๓๑	วัดพรานนก	อุทัย		๕๗	๖	-
๓๒	วัดสะแก	อุทัย		๑๑๘	๓	-
๓๓	วัดหนองไม้ซุง	อุทัย		๗๒	๕	-
๓๔	โรงเรียนวัดดอนพุดซา	อุทัย		๑๘๖	๒	-
๓๕	วัดดอนหญ้านาง	ภาชี		๒๑๕	๖	-
๓๖	วัดหนองบัว	ภาชี		๖๖	๒	-
๓๗	วัดเจริญธรรม	ภาชี		๔๐๐	๑๒	-
๓๘	วัดโคกสังข์	ภาชี		๔๐	๒	-
๓๙	วัดมาบโพธิ์	ภาชี		๕๑	๒	-
๔๐	วัดลาดทราย	วังน้อย		๙๕	๔	-
๔๑	วัดพะยอม	วังน้อย		๔๐๐	๑๐	-
๔๒	วัดศรีประชา	วังน้อย		๔๐๐	๑๐	-
๔๓	วัดศิวาราม	วังน้อย		๒๔๔	๔	-
๔๔	วัดห้วยจระเข้	วังน้อย		๗๗	๕	-
๔๕	โรงเรียนพุทธศาสนา วันอาทิตย์ มจร.	วังน้อย		๔๐๐	๕๓	-
๔๖	วัดขนอนใต้	บางปะอิน		๕๐	๗	-
๔๗	วัดชุมพลนิกายาราม	บางปะอิน		๗๐	๑๑	-
๔๘	วัดโคกทอง	ผักไห่		๔๕	๔	-
๔๙	วัดบ้านอ้อ	ผักไห่		๕๙	๓	-
๕๐	วัดลาดชะโด	ผักไห่		๒๖๐	๔	-
๕๑	วัดบ้านแค	ผักไห่		๑๔๔	๔	-
๕๒	วัดนาคูสว่างอารมณ์ราษฎร์	ผักไห่		๘๐	๒	-
๕๓	วัดลาดชิด	ผักไห่		๑๔๐	๓	-
๕๔	วัดเจ้าเจ็ดนอก	เสนา		๑๕๐	๘	-
๕๕	วัดเจ้าเจ็ดใน	เสนา		๑๔๙	๔	-
๕๖	วัดบ้านแพน	เสนา		๕๙	๔	-
๕๗	วัดสุธาโภชน์	เสนา		๘๐	๙	-

ที่	รายชื่อศูนย์ฯ	อำเภอ	จำนวน ศพอ.	จำนวน นักเรียน	จำนวน ครู	ศพอ. ต้นแบบ
๕๘	วัดเกาะราษฎร์ศรัทธาธรรม	เสนา		๑๑๐	๕	-
๕๙	วัดสามกอ	เสนา		๘๑	๓	-
๖๐	วัดสุคนธาาราม	บางซ้าย		๓๓๒	๖	-
๖๑	วัดทางหลวง	บางซ้าย		๖๕	๒	-
๖๒	วัดคอนพัฒนาราม	บางซ้าย		๔๕	๒	-
๖๓	วัดโบสถ์	บ้านแพรก		๑๒๕	๘	-
๖๔	วัดศรีวังค์	บางปะหัน		๕๒	๔	-
๖๕	วัดนาค	บางปะหัน		๘๓	๕	-
๖๖	วัดจอมเกษ	บางปะหัน		๔๐	๖	-
๖๗	วัดบ้านม้า	บางปะหัน		๔๙	๒	-
๖๘	วัดทางกลาง	บางปะหัน		๖๙	๔	-
๖๙	วัดตาลเอน	บางปะหัน		๘๐	๓	-
๗๐	วัดโคก	บางปะหัน		๕๙	๓	-
๗๑	วัดเชิงเลน	บางไทร		๑๑๕	๑๒	-
๗๒	วัดช้างใหญ่	บางไทร		๕๐	๑๐	-
๗๓	วัดช่างเหล็ก	บางไทร		๘๐	๗	-
๗๔	วัดบ้านพาด	บางไทร		๑๐๘	๔	-
๗๕	วัดไม้ตราสมาชิการาม	บางไทร		๓๐๐	๘	-
๗๖	วัดท่าซุงทักษิณาราม	บางไทร		๒๔๐	๖	-
๗๗	วัดสีกุก	บางบาล		๕๐	๗	-
๗๘	วัดลาดบัวหลวง	ลาดบัวหลวง		๒๐๕	๔	-
๗๙	วัดปทุมวัน	ลาดบัวหลวง		๒๑๑	๘	-
รวมทั้งสิ้น				๑๐,๑๒๑	๔๓๔	

(ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒)

๑๐) ศูนย์อบรมจริยธรรมประจำมัสยิด จำนวน ๒๕ แห่ง

ที่	ชื่อมัสยิด
๑	มัสยิดกุฎีซ่อฟ้า
๒	มัสยิดดารุซซุนนะห์
๓	มัสยิดยามีอุลอิควาน
๔	มัสยิดอะมะดียะฮ์
๕	มัสยิดยามีอุลอิสลาม
๖	มัสยิดซุนนียะ
๗	มัสยิดนูรูลออบาตะห์

ที่	ชื่อมัสยิด
๘	มัสยิดญันนะตุลนาอีม
๙	มัสยิดนูรุลฮิตายะฮ์
๑๐	มัสยิดหนองหล่มฮาดี
๑๑	มัสยิดยามีอุลคอยร้อต
๑๒	มัสยิดนูรุลฮูดา
๑๓	มัสยิดดารุนนาอีม
๑๔	มัสยิดนุรูนยะมาน
๑๕	มัสยิดฮิตายะตุลอิสลาม
๑๖	มัสยิดกอตีรียะฮ์
๑๗	มัสยิดยามาลุลอิสลาม
๑๘	มัสยิดกอตีรี
๑๙	มัสยิดนูรุลอิสลาม
๒๐	มัสยิดเนี้ยะมาตุลเลาะฮ์
๒๑	มัสยิดมุสลิมินคลองใหม่
๒๒	มัสยิดรอซิดีย
๒๓	มัสยิดซาสุรียะห์
๒๔	มัสยิดเนี้ยะมาตุลมุฮายีรีน
๒๕	มัสยิดซาตุรียะห์

(ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๑)

๑๑) ชุมชนคุณธรรม

จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีชุมชนคุณธรรมต้นแบบจำนวน ๑ แห่งคือ ชุมชนคุณธรรมมัสยิดกุฎีซ่อฟ้า และมีชุมชนคุณธรรมรวมชุมชนคุณธรรมต้นแบบ ทั้งสิ้นจำนวน ๗๒ แห่ง

ที่	รายชื่อชุมชนคุณธรรม	ตำบล	อำเภอ	กลุ่มเป้าหมายหน่วยงาน/กรม	ความโดดเด่น			ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับ	
					ยึดมั่นในหลักธรรมศาสนา	ปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ดำรงชีวิตตามวิถีวัฒนธรรมไทย	คะแนน	ระดับ
๑	มัสยิดกุฎีซ่อฟ้า	คลองตะเคียน	พระนครศรีอยุธยา	ศน./สป.มท.	√	√	√	๓.๒๙	ดี
๒	วัดท่าการ้อง	บ้านป้อม	พระนครศรีอยุธยา	ศน.	√	√	√	๓.๐๐	ดี
๓	วัดเกาะแก้ว	กะมัง	พระนครศรีอยุธยา	ศน./สป.มท.	√	-	√	๒.๘๗	ดี
๔	มัสยิดนูรุษะมาล	ลุมพลี	พระนครศรีอยุธยา	ศน.	√	√	√	๒.๙๘	ดี
๕	มัสยิดนูรุลอบาตะห์	สำเภาล่ม	พระนครศรีอยุธยา	ศน.	√	-	√	๓.๐๒	ดี
๖	วัดนักบุญยอแซฟอยุธยา	สำเภาล่ม	พระนครศรีอยุธยา	ศน.	√	-	√	๓.๑๘	ดี
๗	วัดไก่อเตี้ย (บ้านรุน)	บ้านรุน	พระนครศรีอยุธยา	ศน./สป.มท.	√	-	√	๓.๐๒	ดี
๘	วัดไผ่โสมรินทร์	บ้านเกาะ	พระนครศรีอยุธยา	ศน./สป.มท.	√	√	√	๓.๐๙	ดี
๙	วัดจันทร์ประเทศ	บ้านใหม่	พระนครศรีอยุธยา	ศน.	√	-	√	๓.๑๑	ดี
๑๐	วัดอโยธยา	หันตรา	พระนครศรีอยุธยา	ศน.	√	-	√	๓.๐๙	ดี
๑๑	ชุมชนบ้านเตาอิฐ	ไผ่ลิง	พระนครศรีอยุธยา	สป.มท.	√	√	√	๓.๒๙	ดี
๑๒	ชุมชนบ้านเกาะเรียน	เกาะเรียน	พระนครศรีอยุธยา	สป.มท.	√	√	√	๓.๒๒	ดี
๑๓	ชุมชนวัดแมนางปลื้ม	หัวรอ	พระนครศรีอยุธยา	สป.มท.	√	√	√	๓.๒๙	ดี
๑๔	วัดบึง (วังแดง)	วังแดง	ท่าเรือ	ศน.	√	-	-	๒.๙๑	ดี

ที่	รายชื่อ ชุมชนคุณธรรม	ตำบล	อำเภอ	กลุ่มเป้าหมาย หน่วยงาน/กรม	ความโดดเด่น			ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ	
					ยึดมั่น ใน หลักธรรม ศาสนา	ปฏิบัติ ตามหลัก ปรัชญา ของ เศรษฐกิจ พอเพียง	ดำรงชีวิต ตามวิถี วัฒนธรรม ไทย	คะแนน	ระดับ
๑๕	วัดแคท่าเรือ	ท่าเรือ	ท่าเรือ	ศน.	-	√	-	๓.๒๙	ดี
๑๖	วัดศาลาลอย	ศาลาลอย	ท่าเรือ	ศน.	-	-	√	๓.๐๒	ดี
๑๗	วัดเกาะแก้ว เกษกราม	บ่อโพง	นครหลวง	ศน.	√	-	-	๓.๓๑	ดี
๑๘	วัดจันทร์	บางพระครู	นครหลวง	ศน.	√	-	-	๓.๒๙	ดี
๑๙	วัดลาย	บางพระครู	นครหลวง	ศน.	√	-	-	๓.๒๒	ดี
๒๐	วัดบางซ้ายใน	เต่าเล่า	บางซ้าย	ศน.	-	-	√	๓.๔๔	ดี
๒๑	วัดบางซ้ายนอก	เต่าเล่า	บางซ้าย	ศน.	-	-	√	๓.๔๐	ดี
๒๒	วัดเทพมงคล	เทพมงคล	บางซ้าย	ศน.	-	-	√	๓.๔๙	ดี
๒๓	ชุมชนวัดทางหลวง	ปลายกลัด	บางซ้าย	สป.มท.	-	-	√	๓.๒๐	ดี
๒๔	วัดปากน้ำ	แคออก	บางไทร	ศน.	√	-	√	๒.๗๕	ดี
๒๕	วัดกระแซง	กระแซง	บางไทร	ศน.	√	-	√	๒.๙๖	ดี
๒๖	วัดศิริสุขาราม (โรงหลวง)	ช่างเหล็ก	บางไทร	ศน.	√	-	√	๓.๐๐	ดี
๒๗	วัดหน้าต่านอก	หน้าไม้	บางไทร	ศน./สป.มท.	√	√	√	๓.๒๗	ดี
๒๘	โบสถ์พระคริสต ประจักษ์ เกาะใหญ่	ไม้ตรา	บางไทร	ศน.	√	√	√	๒.๙๑	ดี
๒๙	ชุมชนวัดไม้ตรา สมาชิการาม	ไม้ตรา	บางไทร	สป.มท.	√	-	√	๒.๗๖	ดี
๓๐	ชุมชนท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรม ตำบลไทรน้อย	ไทรน้อย	บางบาล	สวช./สป.วช.	√	√	√	๔.๐๙	ดีมาก
๓๑	วัดเสาธง	มหาพรหมณ์	บางบาล	ศน.	√	√	√	๓.๙๘	ดีมาก
๓๒	วัดม่วงหวาน	มหาพรหมณ์	บางบาล	ศน.	√	√	√	๔.๘๐	ดีเยี่ยม
๓๓	วัดโคกหิรัญ	บางชะนี	บางบาล	ศน.	√	√	√	๔.๒๒	ดีมาก
๓๔	วัดโคก	พุดเตา	บางปะหัน	ศน.	√	√	√	๓.๔๐	ดี
๓๕	วัดค้าย	ขวัญเมือง	บางปะหัน	ศน.	√	√	√	๓.๓๖	ดี
๓๖	วัดฝั่งแดด	ทับน้ำ	บางปะหัน	ศน.	√	√	√	๓.๒๕	ดี
๓๗	วัดโพธิ์ทอง	บ้านม้า	บางปะหัน	ศน.	√	√	√	๓.๑๖	ดี
๓๘	มัสยิดนูรัลฮูดา	บ้านพลับ	บางปะอิน	ศน.	√	-	-	๓.๔๙	ดี
๓๙	วัดยม	วัดยม	บางปะอิน	ศน.	√	-	-	๓.๖๙	ดีมาก
๔๐	วัดเปรมประชากร	เชียงรากน้อย	บางปะอิน	ศน.	√	-	-	๓.๔๗	ดี
๔๑	วัดบ้านสร้าง	บ้านสร้าง	บางปะอิน	ศน.	√	-	-	๓.๓๖	ดี
๔๒	ชุมชนวัดสามเรือน	สามเรือน	บางปะอิน	สป.มท.	√	-	-	๓.๙๓	ดีมาก
๔๓	ชุมชนตลาดเกรียบ	ตลาดเกรียบ	บางปะอิน	สป.มท.	√	-	-	๓.๖๐	ดีมาก
๔๔	วัดหลวงพ้อเขียว	สำพะเนียง	บ้านแพรก	ศน.	√	-	-	๓.๕๑	ดีมาก
๔๕	วัดนครโปรดสัตว์	คลองน้อย	บ้านแพรก	ศน.	√	-	-	๓.๔๔	ดี
๔๖	วัดหน้าโคก	หน้าโคก	ผักไห่	ศน.	√	-	-	๓.๖๗	ดีมาก
๔๗	วัดโพธิ์ผักไห่	ผักไห่	ผักไห่	ศน.	√	-	-	๓.๖๔	ดีมาก
๔๘	วัดนักบุญเทเรซา	หน้าโคก	ผักไห่	ศน.	√	-	-	๓.๖๒	ดีมาก
๔๙	วัดโคกม่วง	โคกม่วง	ภาชี	ศน.	√	-	√	๓.๐๙	ดี

ที่	รายชื่อ ชุมชนคุณธรรม	ตำบล	อำเภอ	กลุ่มเป้าหมาย หน่วยงาน/กรม	ความโดดเด่น			ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ	
					ยึดมั่น ใน หลักธรรม ศาสนา	ปฏิบัติ ตามหลัก ปรัชญา ของ เศรษฐกิจ พอเพียง	ดำรงชีวิต ตามวิถี วัฒนธรรม ไทย	คะแนน	ระดับ
๕๐	วัดธรรมสินธุ์โสภณ	หนองน้ำใส	ภาชี	ศน.	√	-	-	๓.๐๒	ดี
๕๑	วัดหัวคู้ง	ไผ่ล้อม	ภาชี	ศน.	-	√	-	๓.๐๐	ดี
๕๒	วัดแจ้ง	พิตเพียน	มหาราช	ศน.	√	-	-	๓.๓๖	ดี
๕๓	วัดท่าต่อ	ท่าต่อ	มหาราช	ศน.	-	-	√	๓.๗๓	ดีมาก
๕๔	วัดปากคลอง	หัวไผ่	มหาราช	ศน.	-	√	-	๓.๘๒	ดีมาก
๕๕	ชุมชนวัดโพธิ์ประสิทธิ์	บ้านนา	มหาราช	สป.มท.	-	-	√	๓.๗๖	ดีมาก
๕๖	มัสยิดอะมะดีเยฮ์	พระยาบรรลือ	ลาดบัวหลวง	ศน.	-	√	-	๓.๕๗	ดีมาก
๕๗	วัดคู้สลอดวุฒิโสภณ	คู้สลอด	ลาดบัวหลวง	ศน.	-	-	√	๓.๖๒	ดีมาก
๕๘	วัดหลักชัย	หลักชัย	ลาดบัวหลวง	ศน.	-	-	√	๓.๗๓	ดีมาก
๕๙	วัดใหม่หญ้าไทร	ลาดบัวหลวง	ลาดบัวหลวง	ศน.	-	-	√	๓.๙๑	ดีมาก
๖๐	ชุมชนวัดปทุมวัน	หลักชัย	ลาดบัวหลวง	สป.มท.	-	√	-	๓.๕๕	ดีมาก
๖๑	วัดธรรมจริยา	ข้าวงาม	วังน้อย	ศน.	√	-	-	๓.๔๒	ดี
๖๒	วัดลำบัว	หันตะเภา	วังน้อย	ศน.	√	-	-	๓.๗๘	ดีมาก
๖๓	วัดราษฎร์บรรจง	ลำตาเสา	วังน้อย	ศน.	√	-	-	๓.๒๙	ดี
๖๔	มัสยิดฮานาเนียฮ์	ชายนา	เสนา	ศน.	√	-	-	๓.๕๘	ดีมาก
๖๕	วัดมารีย์สมภาพ บ้านแพน	เสนา	เสนา	ศน./สป.มท.	√	-	-	๔.๔๔	ดีมาก
๖๖	วัดไชยภูมิ	ชายนา	เสนา	ศน.	√	-	-	๓.๒๔	ดี
๖๗	วัดโบสถ์ (ล่าง)	บ้านแพน	เสนา	ศน.	√	-	-	๓.๒๐	ดี
๖๘	วัดนักบุญยวง บับติस्ता (เจ้าเจ็ด)	บ้านแดง	เสนา	ศน.	√	-	-	๒.๘๙	ดี
๖๙	วัดโดนดเตี้ย	อุทัย	อุทัย	ศน.	√	-	-	๓.๘๒	ดีมาก
๗๐	วัดกะสังข์	ธนู	อุทัย	ศน.	√	-	-	๓.๔๗	ดี
๗๑	วัดสนามทอง	หนองไม้ซุง	อุทัย	ศน.	√	-	-	๓.๕๖	ดีมาก
๗๒	วัดโดนด (๑)	ข้าวเม่า	อุทัย	ศน.	√	-	-	๓.๖๗	ดีมาก

(ที่มา : กลุ่มส่งเสริมฯ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐)

๑๒) องค์กร/หน่วยงานคุณธรรม

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีหน่วยงาน/องค์กรคุณธรรมต้นแบบจำนวน ๑๔ แห่ง

ที่	รายชื่อ ชุมชนคุณธรรม	ตำบล	อำเภอ	กลุ่มเป้าหมาย หน่วยงาน/กรม	ความโดดเด่น			ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ	
					ยึดมั่น ใน หลักธรรม ศาสนา	ปฏิบัติตาม หลักปรัชญา ของ เศรษฐกิจ พอเพียง	ดำรงชีวิต ตามวิถี วัฒนธรรม ไทย	คะแนน	ระดับ
๑	สำนักงานอัยการจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	คลองสวนพลู	พระนครศรีอยุธยา	จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	✓	✓	✓	๔.๔๓	ดีมาก
๒	องค์การบริหารส่วน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	คลองสวนพลู	พระนครศรีอยุธยา	จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	✓	✓	✓	๓.๘๗	ดีมาก
๓	สาธารณสุขจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	หอรบตันไชย	พระนครศรีอยุธยา	จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	✓	✓	✓	๔.๕๕	ดีเยี่ยม
๔	สำนักงานส่งเสริมการ ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	คลองสวนพลู	พระนครศรีอยุธยา	จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	✓	✓	✓	๔.๓๘	ดีมาก
๕	สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	คลองสวนพลู	พระนครศรีอยุธยา	จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	✓	✓	✓	๔.๑๐	ดีมาก
๖	สำนักงาน พระพุทธศาสนาจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	คลองสวนพลู	พระนครศรีอยุธยา	จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	✓	✓	✓	๔.๕๗	ดีเยี่ยม
๗	สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ลุมพลี	พระนครศรีอยุธยา	จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	✓	✓	✓	๔.๙๐	ดีเยี่ยม
๘	สำนักงานประชาสัมพันธ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	คลองสวนพลู	พระนครศรีอยุธยา	จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	✓	✓	✓	๔.๐๗	ดีมาก
๙	มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา	ประตู่ชัย	พระนครศรีอยุธยา	จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	✓	✓	✓	๔.๑๐	ดีมาก
๑๐	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลสุวรรณภูมิ	หันตรา	พระนครศรีอยุธยา	จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	✓	✓	✓	๔.๕๘	ดีเยี่ยม
๑๑	สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	คลองสวนพลู	พระนครศรีอยุธยา	จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	✓	✓	✓	๓.๘๗	ดีมาก
๑๒	สภาวัฒนธรรมจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	ประตู่ชัย	พระนครศรีอยุธยา	จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	✓	✓	✓	๔.๐๗	ดีมาก
๑๓	ชมรมคนรักในหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	คลองสวนพลู	พระนครศรีอยุธยา	จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	✓	✓	✓	๔.๓๐	ดีมาก
๑๔	บริษัท คลองสวนพลู จำกัด (ห้างสรรพสินค้า อยุธยาซิตีพาร์ค)	คลองสวนพลู	พระนครศรีอยุธยา	จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	✓	✓	✓	๔.๕๕	ดีเยี่ยม

(ที่มา : กลุ่มยุทธศาสตร์ฯ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐)

๑.๕.๓ ด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี

๑) ข้อมูลสภาวัฒนธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๑) จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีเครือข่ายสภาวัฒนธรรมทั้งสิ้น ๕๒๙ เครือข่าย โดยแบ่งเป็น

- เครือข่ายวัฒนธรรมระดับจังหวัด	จำนวน	๑๐	เครือข่าย
- เครือข่ายวัฒนธรรมระดับอำเภอ	จำนวน	๖๒	เครือข่าย
- เครือข่ายวัฒนธรรมระดับตำบล/เทศบาล	จำนวน	๔๕๗	เครือข่าย

๑.๒) จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมทั้งสิ้น คณะ โดยแบ่งเป็น

- คณะกรรมการระดับจังหวัด	จำนวน	๑	คณะ
- คณะกรรมการระดับอำเภอ	จำนวน	๑๖	คณะ
- คณะกรรมการระดับตำบล/เทศบาล	จำนวน	๒๐๙	คณะ

โดยคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มี ดร.จิระพันธุ์พิมพ์พันธุ์ เป็นประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๓) ข้อมูลประธานสภาวัฒนธรรมรายอำเภอจำนวน ๑๖ อำเภอ

ที่	อำเภอ	ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอ	เลขานุการสภาวัฒนธรรมอำเภอ	จำนวน สภาวัฒนธรรม ตำบล
๑	พระนครศรีอยุธยา	นางประภา สุวรรณภินันท์	นางศิริวรรณ กุหลาบเพชร	๒๑
๒	อุทัย	นายฟ้าฟื้น อยู่วัฒนา	นายสมบัติ โล่ห์ทอง	๑๒
๓	บางบาล	นางรัตนา หวังเทพอนุเคราะห์	นางวรรณัฐ ศรีโชติ	๑๖
๔	บางปะอิน	นายสุเทพ ชูชัยยะ	ดร.วรรณรัตน์ อัสวเดชาชาญยุทธ	๒๐
๕	วังน้อย	นายคณาพจน์ วงศ์วารี	นางแสงเดือน แสนสุข	๑๐
๖	เสนา	นางอุษณี สุวิบาย	-	๑๗
๗	ผักไห่	พลเรือเอกปรีชา เตชรัตน์	นายเสวก สัมเกลี้ยง	๑๖
๘	ท่าเรือ	นายนพดล พิมพาพรหม	นางชวลี อุดมรัตน์	๑๐
๙	ภาชี	นางสาวคะนิงนิจ รอดเสวก	นางสาวภัทรมล จิตมะโน	๘
๑๐	นครหลวง	ดร.สง่า ศรีประเสริฐ	นางลัดดา ป้อมสุข	๑๔
๑๑	บางปะหัน	นางสาวฐิติมา กองทิพย์	นางรัตนา สบู่หอม	๑๗
๑๒	มหาราช	นายวิชัย เฉลยจิตร	นางพิสมัย ทองไพบูลย์	๑๓
๑๓	บ้านแพรก	นายประสาน เสถียรพันธ์	นางสาวรัชนิกร อริยพลักษ์	๕
๑๔	บางซ้าย	นายฉลอง การรื่นศรี	นายอินทร์ภูฏ ถวายทรัพย์	๖
๑๕	ลาดบัวหลวง	นายทองเพิ่ม ปิ่นทอง	นางสาวธนาภาดาวลอย	๗
๑๖	บางไทร	นายบุญรุ่ง วุฒิลาก	นางนวลจันทร์ เนื่องมะโน	๒๓

๒) ข้อมูลศูนย์เฝ้าระวังในสถานศึกษา/วัด จำนวน ๘๓ แห่ง

ที่	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมในสถานศึกษา	ที่อยู่	
		ตำบล	อำเภอ
๑	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์	หอรตันไชย	พระนครศรีอยุธยา
๒	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย	ประตูชัย	พระนครศรีอยุธยา
๓	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนอยุธยาสุรณ	หัวรอ	พระนครศรีอยุธยา
๔	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนอิสลามศรีอยุธยา	คลองตะเคียน	พระนครศรีอยุธยา
๕	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนปากกรานวิทยา	ปากกราน	พระนครศรีอยุธยา
๖	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนชุมชนป้อมเพชร	หอรตันไชย	พระนครศรีอยุธยา
๗	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนลุมพลีชนูปถัมภ์	ลุมพลี	พระนครศรีอยุธยา
๘	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนสุนทรวิทยา	หอรตันไชย	พระนครศรีอยุธยา
๙	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนประตูชัย	ท่าवासกรี	พระนครศรีอยุธยา
๑๐	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดพนัญเชิง	คลองสวนพลู	พระนครศรีอยุธยา
๑๑	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนเทศบาลวัดแม่นางปลื้ม	คลองสระบัว	พระนครศรีอยุธยา
๑๒	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนยอแซฟอยุธยา	สำเภาล่ม	พระนครศรีอยุธยา
๑๓	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์	สวนพริก	พระนครศรีอยุธยา
๑๔	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนสรรพสามิต	ประตูชัย	พระนครศรีอยุธยา
๑๕	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดพระญาติการาม	ไผ่ลิง	พระนครศรีอยุธยา
๑๖	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนเตรินนาชาติอยุธยา	ปากกราน	พระนครศรีอยุธยา
๑๗	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนจิระศาสตร์วิทยา	ประตูชัย	พระนครศรีอยุธยา
๑๘	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนเทศบาลวัดเขียน	หัวรอ	พระนครศรีอยุธยา
๑๙	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดช่างทอง(บุญบำรุงศิลป์)	เกาะเรียน	พระนครศรีอยุธยา
๒๐	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดตองปุโบราณคณิสสร	บ้านเกาะ	พระนครศรีอยุธยา
๒๑	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนเทศบาลวัดป่าไค้	หันตรา	พระนครศรีอยุธยา
๒๒	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนเทศบาลวัดรัตนชัย	หอรตันไชย	พระนครศรีอยุธยา
๒๓	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนศาลาปูน	ท่าवासกรี	พระนครศรีอยุธยา
๒๔	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนบางปะอิน“ราชานุเคราะห์”	บ้านเลน	บางปะอิน
๒๕	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนอุดมศิลป์วิทยา	ตลาดเกรียบ	บางปะอิน
๒๖	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดบ้านสร้าง	บ้านสร้าง	บางปะอิน
๒๗	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดวิเวกวาญพิศ	คลองจิก	บางปะอิน
๒๘	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนปราสาททองวิทยา	บ้านเลน	บางปะอิน
๒๙	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนผักไห่“สุทธาประมุข”	อมฤต	ผักไห่
๓๐	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนลาดชะโดสามัคคี	จักราช	ผักไห่
๓๑	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดโพธิ์ (ผักไห่วิทยาการ)	ผักไห่	ผักไห่
๓๒	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนเสนา“เสนาประสิทธิ์”	เสนา	เสนา
๓๓	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนสาคลีวิทยา	สามตุ่ม	เสนา
๓๔	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดมารวิชัย	บางนมโค	เสนา
๓๖	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดสุธาโภชน์	บางนมโค	เสนา

๓๗	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนลาดงาประชาบำรุง	ลาดงา	เสนา
๓๘	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนเสนาบดี	เสนา	เสนา
๓๙	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดสามกอ (วงศ์ประชารัฐ)	สามกอ	เสนา
๔๐	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดเจ้าเจ็ดนอก	เจ้าเจ็ด	เสนา
๔๑	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนเทศบาลวัดบางนมโค	บางนมโค	เสนา
๔๒	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนท่าเรือ“นิตยานุกูล”	ท่าเรือ	ท่าเรือ
๔๓	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนท่าหลวง(วิทยานุกูล)	ท่าหลวง	ท่าเรือ
๔๔	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนเทศบาลวัดกลาง	ท่าเรือ	ท่าเรือ
๔๕	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนเทศบาลวัดถลุงเหล็ก	ท่าหลวง	ท่าเรือ
๔๖	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนเทศบาลวัดแค	ปากท่า	ท่าเรือ
๔๗	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนท่าเรือประชานุกูล	ท่าเรือ	ท่าเรือ
๔๘	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวังน้อย“พนมยงค์”	ชะแมบ	วังน้อย
๔๙	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวิเชียรกลิ่นสุคนธ์	วังน้อย	วังน้อย
๕๐	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดสุคันธาราม	บ่อตาโล่	วังน้อย
๕๑	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนนครหลวง“อุดมรัศวีวิทยา”	นครหลวง	นครหลวง
๕๒	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนท่าช้างวิทยาคม	ท่าช้าง	นครหลวง
๕๓	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดมเหยงค์	นครหลวง	นครหลวง
๕๔	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนอุทัย	อุทัย	อุทัย
๕๕	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดสะแก	ข้าวเม่า	อุทัย
๕๖	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนหนองน้ำส้มวิทยาคม	หนองน้ำส้ม	อุทัย
๕๗	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดหนองไม้ซุง	หนองไม้ซุง	อุทัย
๕๘	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดคานหาม	คานหาม	อุทัย
๕๙	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดโคกช้าง (ราษฎร์บำรุง)	อุทัย	อุทัย
๖๐	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนภาชี “สุนทรวิทยานุกูล”	ภาชี	ภาชี
๖๑	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดระโสม	ระโสม	ภาชี
๖๒	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดพระแก้ว	กระจิว	ภาชี
๖๓	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนรอตเสวกวิทยา	ภาชี	ภาชี
๖๔	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนบางปะหัน	บ้านลี	บางปะหัน
๖๕	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดดาวคะนอง	โพธิ์สามต้น	บางปะหัน
๖๖	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดทางกลาง	ทางกลาง	บางปะหัน
๖๗	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดนาค	บางปะหัน	บางปะหัน
๖๘	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนมหาราช “ประชานมิตร”	มหาราช	มหาราช
๖๙	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดบางสงบ	บางนา	มหาราช
๗๐	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนปากคลอง (ประชามหาราช)	หัวไผ่	มหาราช
๗๑	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนบ้านแพรง“ประชาสรรค์”	ลำพะเนียง	บ้านแพรง
๗๒	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนโพธิ์ราษฎร์บำรุง		บ้านแพรง
๗๓	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนเทศบาลวัดหลวงพ่อเชียว	ลำพะเนียง	บ้านแพรง

๗๔	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนบางบาล	บางบาล	บางบาล
๗๕	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดม่วงหวาน (ส่วนกระบวนยุทธประชาสรรค์)	มหาพรหมณ์	บางบาล
๗๖	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดพระขาว (ประชาชนุ เคราะห์)	พระขาว	บางบาล
๗๗	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนบางซ้ายวิทยา	แก้วฟ้า	บางซ้าย
๗๘	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดบางซ้ายใน	แก้วฟ้า	บางซ้าย
๗๙	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนบางไทรวิทยา	บางไทร	บางไทร
๘๐	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดป่าคาเจริญวิทยา	โคกช้าง	บางไทร
๘๑	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนลาดบัวหลวงไพโรจน์วิทยา	พระยาบันลือ	ลาดบัวหลวง
๘๒	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนลาดบัวหลวง (นิมนลอุทิศ)	พระยาบันลือ	ลาดบัวหลวง
๘๓	ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนวัดลาดประทุมคงคาราม	หลักชัย	ลาดบัวหลวง

(ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๑)

ด้านหัตถกรรม/ช่างฝีมือ

ที่	รายการ	ตำบล	อำเภอ
๑	หัวโขน (มล.พงษ์สวัสดิ์ สุขสวัสดิ์)	ท่าवासูกรี	พระนครศรีอยุธยา
๒	ปลาตะเพียนโบราณ	ท่าवासูกรี/ประตู่ชัย/ภูเขาทอง	พระนครศรีอยุธยา
๓	ดอกไม้จากต้นโสน	คลองสวนพลู	พระนครศรีอยุธยา
๔	ตุ๊กตาชาวบ้าน (นางสาวสุดใจ เจริญสุด)	กะมัง	พระนครศรีอยุธยา
๕	มีดอรัญญิก	ท่าช้าง	นครหลวง
๖	บ้านทรงไทย	โพธิ์สามต้น	บางปะหัน
๗	งอบ	ทุกตำบล	บางปะหัน
๘	เครื่องจักสานไม้ไผ่	ตานิม หัวเวียง	บางปะหัน เสนา
๙	อิฐมอญ		บางบาล บางปะหัน
๑๐	ผ้าทอ	หนองน้ำใส	ภาชี

(ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

๔) ข้อมูลด้านศิลปะการแสดงและดนตรี

ที่	รายการ	ตำบล	อำเภอ
๑	ปี่พาทย์(วงพาทย์รัตน์)	บ้านใหม่	พระนครศรีอยุธยา
๒	ละครชาตรี	หัวรอ	พระนครศรีอยุธยา
๓	กลองยาว	ลำตาเสา ช้างน้อย บางชะนี	วังน้อย บางไทร บางบาล
๔	เพลงเรือ	บางเดื่อ หัวไผ่	บางปะหัน มหาราช
๕	ลิเก (ศรธรรม น้ำเพชร)	ไผ่ลิง	พระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

๕) ข้อมูลด้านโบราณสถาน

ที่	โบราณสถานที่ยื่นทะเบียน	
	อำเภอ	จำนวน/แห่ง
๑	พระนครศรีอยุธยา	๓๖๙
๒	นครหลวง	๒
๓	นางปะฉิน	๗
๔	นางไทร	๒
๕	นางบาล	๒
๖	นางปะหัน	๔
๗	ฝักไถ่	๑
๘	มหาธาต	๒
๙	อุทัย	๑
	รวม	๓๙๑

(ที่มา : ระบบ GIS กรมศิลปากร)

๖) ปฏิทินท่องเที่ยวและวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เดือน	กิจกรรม / สถานที่จัดงานตำบล อำเภอ
มกราคม	<ul style="list-style-type: none"> - วันขึ้นปีใหม่ วัดพนัญเชิงวรวิหาร อำเภอพระนครศรีอยุธยา - งานระลึกสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช - ประเพณีไหว้แม่ย่านางเรือ และแข่งขันเรือยาวประเพณีชิงถ้วยพระราชทาน - งานวันระลึกสมเด็จเจ้าพระนเรศวรชนะเลิศศึกษาศึกษาหัตถ์ - การแข่งขันวิ่งผลัด ไทย – ญี่ปุ่น Ayutthaya Kizuna Ekiden
กุมภาพันธ์	<ul style="list-style-type: none"> - งานตรุษจีนกรุงเก่าอยุธยา จัดที่ตำบลหอรบไชย อำเภอพระนครศรีอยุธยา - งานดนตรี อยุธยายามเย็น เทศกาลวาเลนไทน์ (พ.ศ. ๒๕๖๒)
มีนาคม	<ul style="list-style-type: none"> - วันช้างไทย - งานมวยไทยนายขนมต้ม และงานไหว้ครูครอบครุมวยไทยโลก - Music in the world heritage
เมษายน	<ul style="list-style-type: none"> - งานดนตรีไทยพัฒนารามยามเย็น - ประเพณีสงกรานต์ เทศกาลสงกรานต์กรุงศรีอยุธยาและสงกรานต์กรุงเก่าเล่นน้ำกับช้าง อำเภอพระนครศรีอยุธยา - สงกรานต์มอญ วัดทองบ่อ อำเภอบางปะอิน - ประเพณีห่มผ้าเจดีย์วัดสามปลื้ม จัดที่ตำบลไผ่ลิง อำเภอพระนครศรีอยุธยา - พิธีไหว้ครูบูชาเตา จัดที่ตำบลท่าช้าง อำเภอนครหลวง - Music in the world heritage
พฤษภาคม	<ul style="list-style-type: none"> - ประเพณีกวนข้าวทิพย์ จัดที่ตำบลกะมัง อำเภอพระนครศรีอยุธยา
มิถุนายน	<ul style="list-style-type: none"> - ประเพณีห่มผ้าพระปรางค์วัดพุทไธสวรรย์ จัดที่ตำบลสำเภาล่ม อำเภอพระนครศรีอยุธยา - งานแสดงและจำหน่ายสินค้าย้อนประวัติศาสตร์อยุธยานานาชาติ - เทศกาลหุ่นอยุธยานานาชาติ - อยุธยายามเย็น charity
กรกฎาคม	<ul style="list-style-type: none"> - ประเพณีแห่เทียนพรรษาทางน้ำ ณ คลองลาดชะโด จัดที่ตำบลหนองน้ำใหญ่ อำเภอผักไห่
สิงหาคม	<ul style="list-style-type: none"> - งานศิลปาชีพบางไทร ศูนย์ศิลปาชีพบางไทรอำเภอบางไทร - ท่องราตรีกรุงศรีอยุธยา - กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรม อยุธยาเมืองทำนนานาชาติ
กันยายน	<ul style="list-style-type: none"> - ประเพณีทิ้งกระจาดวัดพนัญเชิงวรวิหาร จัดที่ตำบลกะมัง อำเภอพระนครศรีอยุธยา
ตุลาคม	<ul style="list-style-type: none"> - เทศกาลถือศีลกินเจ จัดที่ตำบลกะมัง อำเภอพระนครศรีอยุธยา
พฤศจิกายน	<ul style="list-style-type: none"> - ประเพณีลอยกระทงตามประทีป จัดที่ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ตำบลช้างใหญ่ อำเภอบางไทร - ประเพณีลอยกระทงกรุงเก่า จัดที่บึงพระราม และทุ่งภูเขาทอง อำเภอพระนครศรีอยุธยา - ประเพณีแห่หลวงพ่พระพุทธเกสรทางน้ำ จัดที่ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเสนา

เดือน	กิจกรรม / สถานที่จัดงานตำบล อำเภอ
	- ลอยกระทง แต่งไทย ไปตลาดกรุงศรี (พ.ศ. ๒๕๖๑)
ธันวาคม	- งานยอยศยั้งฟ้าอยุธยารดกโลก จัดที่วัดมหาธาตุ ตำบลประตูชัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา - สวดมนต์ข้ามปี วัดพนัญเชิงวรวิหาร - งานดนตรี อยุธยาเย็น ถุศุหนาว (พ.ศ. ๒๕๖๑) - งานอยุธยามารathon (พ.ศ. ๒๕๖๑)

(ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

๑.๕.๔ การสาธารณสุข

การสาธารณสุขได้เน้นเป็นกรณีพิเศษ คือ ส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมและป้องกันโรคการรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสุขภาพ โดยมีจุดมุ่งหมายให้ประชาชนทุกคนมีสุขภาพดี ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บและมีคุณภาพชีวิตที่ดีซึ่งสามารถให้บริการครอบคลุมพื้นที่ในเขตชุมชนเมืองและชนบท ในปี ๒๕๕๘ มีสถานบริการสาธารณสุข และบุคลากรทางการแพทย์ ดังนี้

๑) สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐและเอกชน มีดังนี้

๑.๑ โรงพยาบาลศูนย์ ขนาด ๕๒๒ เตียง ๑ แห่ง (รพ. พระนครศรีอยุธยา)

๑.๒ โรงพยาบาลทั่วไป ขนาด ๑๘๐ เตียง ๑ แห่ง (รพ. เสนา)

๑.๓ โรงพยาบาลชุมชน ขนาด ๖๐ เตียง ๔ แห่ง (รพ.บางปะอิน รพ.สมเด็จพระสังฆราชรพ.

ลาดบัวหลวงและรพ.วังน้อย)

๑.๔ โรงพยาบาลชุมชน ขนาด ๓๐ เตียง ๗ แห่ง (รพ.ท่าเรือ รพ.บางไทร รพ.บางบาล รพ.บางปะหัน รพ.ผักไห่ รพ.ภาชี และรพ.อุทัย)

๑.๕ โรงพยาบาลชุมชน ขนาด ๑๐ เตียง ๓ แห่ง (รพ.บางซ้าย รพ.มหาราช และรพ.บ้านแพรก)

๑.๖ โรงพยาบาลเอกชน ๕ แห่ง (รพ.ราชธานี รพ.ศุภมิตรเสนา รพ.การุญเวช รพ.พีรเวช และรพ.ราชธานี ๒)

๑.๗ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๒๑๐ แห่ง

๑.๘ คลินิกทุกประเภท ๒๙๒ แห่ง

๑.๙ สถานที่ขายยาแผนปัจจุบัน จำนวน ๒๑๖ แห่ง

๑.๑๐ สถานที่ขายยาแผนโบราณ จำนวน ๕๐ แห่ง

๒) เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ และประชากรต่อเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ ๑ คน

๒.๑ แพทย์จำนวน ๑๖๗ คน แพทย์ ๑ : ๔,๘๑๒ คน

๒.๒ ทันตแพทย์ ๖๕ คน ทันตแพทย์ ๑ : ๑๒,๓๖๓ คน

๒.๓ เภสัชกร ๘๙ คน เภสัชกร ๑ : ๙,๐๒๙ คน

๒.๔ พยาบาล ๑,๔๑๕ คน พยาบาล ๑ : ๕๖๘ คน

๑.๕.๕ ด้านอาชญากรรม

การดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม มีการจับกุมผู้กระทำผิดแยกตามประเภทความผิด ดังนี้

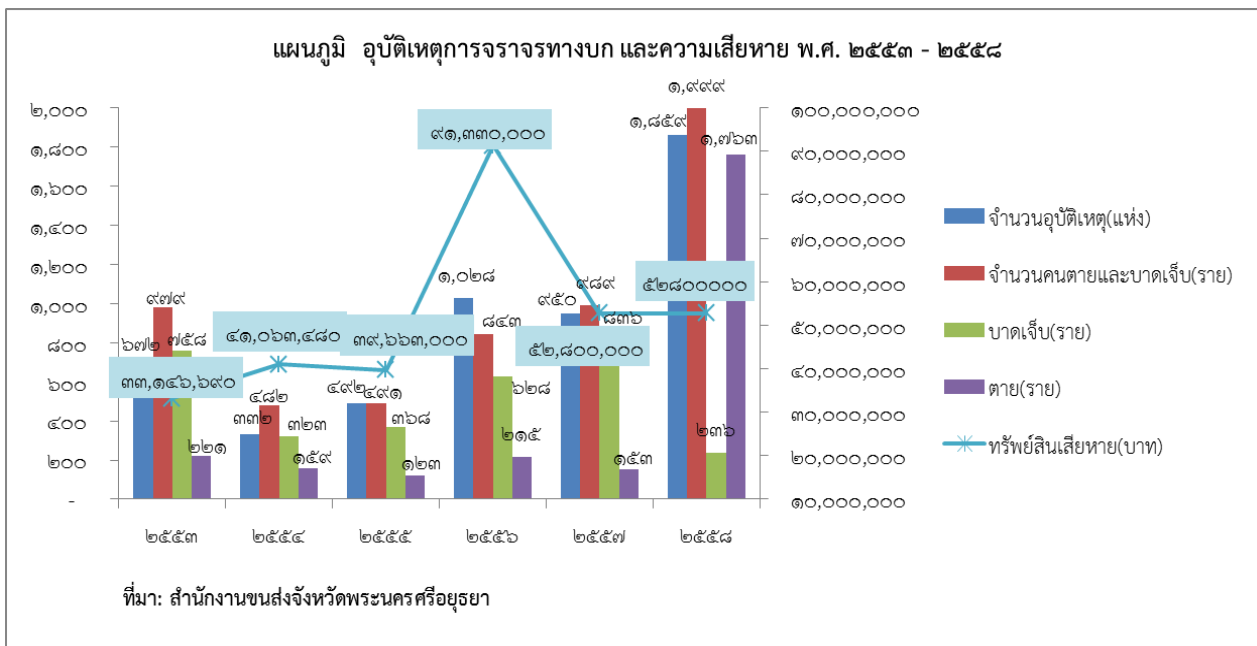
ตาราง สถิติคดีอาญาที่น่าสนใจ จำแนกตามประเภทความผิด พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘

ประเภทความผิด	๒๕๕๖		๒๕๕๗		๒๕๕๘	
	รับแจ้ง(ราย)	จับกุม(ราย)	รับแจ้ง(ราย)	จับกุม(ราย)	รับแจ้ง(ราย)	จับกุม(ราย)
คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ	๕๒	๓๘	๕๒	๓๘	๓๓	๑๘
คดีประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย และเพศ	๓๕๖	๒๒๒	๓๕๖	๒๒๒	๓๓๔	๔๖๖
คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน	๙๒๕	๔๙๒	๙๒๕	๔๙๒	๑,๔๕๔	๑,๘๖๕
คดีที่น่าสนใจ	๓๘๘	๑๑๑	๓๘๘	๑๑๑	๗๘	๘๑
คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	๖,๑๑๔	๗,๔๖๓	๖,๑๑๔	๗,๔๖๓	๒,๑๑๐	๒,๒๓๖

ที่มา: ตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๕.๖ ด้านอุบัติเหตุ

ปี ๒๕๕๘ เกิดอุบัติเหตุจราจรทางบก จำนวน ๑,๘๕๙ แห่ง มีคนตายและบาดเจ็บ ๑,๙๘๙ ราย (บาดเจ็บ ๒๓๖ ราย และตาย ๑,๗๖๓ ราย) มีมูลค่าทรัพย์สินเสียหาย ๕๒,๘๐๐,๐๐๐ บาท สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ ๕ อันดับแรก ได้แก่ ขับรถเร็วเกินอัตราที่กำหนด ตัดหน้าระยะกระชั้นชิด ไม่ให้สัญญาณจอด/ชลอ/เลี้ยวขับรถไม่ชำนาญ ผ่าฝืนสัญญาณไฟจราจร และฝ่าฝืนป้ายหยุด

๑.๖ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๑.๖.๑ การไฟฟ้า

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า ๒๖๐,๐๗๓ ราย และจำหน่ายกระแสไฟฟ้า ๕,๔๖๗.๔ ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง ส่วนใหญ่ใช้ภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม ๔,๘๔๐.๑๙ ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๕๓ และใช้ในที่อยู่อาศัย ๕๙๐.๑๖ ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๗๙

ตาราง ผู้ใช้ไฟฟ้า และการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า เป็นรายอำเภอ ปีงบประมาณ ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗

รายการ	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘
จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	๒๒๗,๙๐๗	๒๔๔,๘๒๕	๒๔๔,๒๘๘	๒๕๑,๙๒๕	๒๖๐,๐๗๓	๒๖๗,๑๙๘
การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (ล้านกิโลวัตต์	๕,๒๒๑.๕๐	๕,๗๒๕.๗๐	๕,๑๙๗.๙๔	๕,๔๖๕.๒๘	๕,๔๖๗.๓๖	๕,๕๓๓.๐๒
- ที่อยู่อาศัย	๕๐๗.๑๐	๕๙๔.๐๐	๕๔๑.๒๕	๕๗๐.๓๖	๕๙๐.๑๖	๖๓๐.๔๙
- สถานธุรกิจและอุตสาหกรรม	๔,๖๑๑.๘๐	๔,๑๓๔.๒๐	๔,๕๗๐.๖๗	๔,๘๙๔.๙๒	๔,๘๗๖.๑๙	๔,๙๐๒.๖๐
- สถานที่ราชการและสาธารณะ	๗๗.๘๐	๗๖.๕๐	๕๔.๕๕	๒.๒๑	๐.๗๗	๐.๖๖
- อื่นๆ	๒๔.๘๐	๒๑.๐๐	๓๑.๕๗	๓๕.๒๗	๓๖.๒๔	๓๓.๒๗

ที่มา: การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๖.๒ การประปา

ตาราง สถิติการประปา พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘

อำเภอ	จำนวนผู้ใช้น้ำ (ราย)			กำลังการผลิต (ลบ.ม.)		
	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘
รวมยอด	๗๙,๕๓๕	๘๓,๕๕๓	๗๕,๙๔๙	๖๘,๐๖๖,๐๗๕	๖๗,๑๘๒,๑๕๓	๕๑,๑๗๗,๕๔๓
พระนครศรีอยุธยา	๖๒,๔๘๙	๖๕,๘๖๖	๕๘,๐๓๘	๖๐,๐๐๖,๐๐๐	๕๙,๑๓๐,๐๐๐	๔๓,๘๐๐,๐๐๐
ท่าเรือ	๕,๑๒๘	๕,๒๓๖	๕,๓๒๐	๒,๑๐๒,๔๐๐	๒,๑๐๒,๔๐๐	๒,๒๗๗,๖๐๐
ผักไห่	๓,๒๕๗	๓,๓๑๘	๓,๓๑๗	๗๐๑,๖๗๕	๗๕๓,๗๕๓	๖๙๒,๓๔๓
ภาชี	๑,๖๒๗	๑,๖๕๘	๑,๗๕๐	๘๗๖,๐๐๐	๘๗๖,๐๐๐	๘๗,๖๐๐
เสนา	๗,๐๓๔	๗,๔๗๕	๗,๕๒๔	๔,๓๘๐,๐๐๐	๔,๓๒๐,๐๐๐	๔,๓๒๐,๐๐๐

ที่มา: สำนักงานประปาส่วนภูมิภาคพระนครศรีอยุธยา(ชั้นพิเศษ) , การประปาส่วนภูมิภาคสาขาท่าเรือ , การประปาส่วนภูมิภาคสาขาผักไห่ และการประปาส่วนภูมิภาคสาขาเสนา

๑.๖.๓ การบริการโทรศัพท์

ตาราง บริการโทรศัพท์ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๘

รายการ	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘
เลขหมายโทรศัพท์ที่มี^{๑/}						
บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)	๙๒,๑๖๔	๙๓,๔๐๐	๙๕,๘๒๐	๙๗,๖๙๖	๙๗,๖๓๗	๙๗,๑๒๙
บริษัท สัมปทาน	๓๘,๔๕๘	๓๘,๔๕๘	๓๘,๔๖๗	๓๘,๕๕๒	๓๘,๕๑๙	๓๘,๕๑๙
เลขหมายโทรศัพท์ที่มีผู้เช่า						
บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)	๖๘,๓๗๔	๖๘,๓๗๕	๖๔,๐๑๗	๕๘,๕๙๔	๕๔,๐๖๙	๕๑,๑๐๖
ธุรกิจ	๑๐,๓๑๐	๑๐,๙๒๙	๑๐,๗๒๑	๑๐,๑๔๔	๙,๗๗๓	๙,๕๔๓
บ้านพัก	๕๐,๑๑๐	๔๙,๕๓๖	๔๕,๓๕๗	๔๐,๔๖๙	๓๖,๒๘๘	๓๓,๕๖๐
ราชการ	๓,๒๑๕	๓,๒๗๒	๓,๓๐๐	๓,๓๒๕	๓,๓๔๔	๓,๓๓๗
บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)	๕๐๓	๕๑๔	๕๒๑	๕๕๒	๕๖๑	๕๖๓
โทรศัพท์สาธารณะ ^{๒/}	๔,๒๓๖	๔,๑๒๔	๔,๑๑๘	๔,๐๘๘	๔,๐๘๗	๔,๐๘๗
ระบุประเภทไม่ได้	-	-	-	๑๖	๑๖	๑๖
บริษัท สัมปทาน	๒๒,๗๖๘	๑๙,๒๑๙	๑๔,๖๘๙	๑๒,๓๗๓	๑๐,๕๙๖	๙,๒๙๐

^{๑/}ไม่รวมที่บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เช่าตู้/เครื่อง และที่ให้สิทธิแก่ กสท.

ที่มา: บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

๑.๖.๔ การบริการไปรษณีย์

ตาราง บริการไปรษณีย์ เป็นรายอำเภอ ปีงบประมาณ ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘

(ฉบับ/ชิ้น)

อำเภอ	ที่ทำการไปรษณีย์	๒๕๕๗			๒๕๕๘		
		ไปรษณีย์ภัณฑ์	พัสดุไปรษณีย์	บริการพิเศษ	ไปรษณีย์ภัณฑ์	พัสดุไปรษณีย์	บริการพิเศษ
รวมยอด	๒๑	๑๒,๕๓๒,๓๕๒	๑๔๕,๕๐๕	๒,๘๑๔,๕๕๔	๙,๓๓๐,๑๘๔	๑๔๕,๓๖๖	๓,๒๖๘,๒๓๐
พระนครศรีอยุธยา	๒	๓,๖๖๙,๐๔๓	๑๙,๓๕๒	๗๒๘,๐๓๕	๔,๗๕๑,๙๕๕	๓๔,๓๖๗	๙๓๗,๙๐๙
ท่าเรือ	๑	๑๘๘,๐๗๖	๕,๑๘๙	๗๘,๓๑๙	๑๖๘,๒๖๘	๖,๗๕๒	๘๘,๒๐๕
บางไทร	๒	๙๒,๒๖๙	๑,๖๖๒	๖๗,๑๐๖	๘๑,๔๑๐	๑,๗๒๘	๙๓,๖๗๔
บางบาล	๑	๓๒,๖๙๖	๘๕๘	๒๑,๓๖๑	๑๘,๑๒๐	๑,๗๓๑	๓๑,๕๐๙
บางปะอิน	๒	๓,๕๕๙,๙๙๓	๘๙,๘๖๖	๙๗๒,๓๗๕	๑,๕๗๔,๗๙๔	๖๗,๔๑๑	๙๙๐,๗๘๕
บางปะหัน	๑	๑๘๓,๙๘๖	๑,๐๗๓	๔๖,๐๔๒	๙๗,๙๐๖	๑,๕๕๕	๖๗,๒๒๑
ผักไห่	๒	๑๔๒,๙๕๗	๑,๘๙๗	๓๓,๑๐๕	๙๒,๙๗๑	๒,๓๓๑	๔๙,๐๗๔
ภาชี	๑	๑๑๐,๒๒๗	๑,๑๗๗	๓๒,๑๗๑	๑๐๒,๔๖๗	๑,๕๔๙	๔๖,๐๔๔
ลาดบัวหลวง	๑	๑๒๒,๐๕๖	๑,๘๓๔	๕๗,๘๓๓	๑๑๕,๒๑๔	๑,๙๒๒	๙๒,๖๖๘
วังน้อย	๑	๑๗๓,๒๖๓	๓,๘๑๙	๑๑๖,๑๘๗	๒๕๓,๑๒๖	๔,๐๑๑	๑๓๖,๐๓๙
เสนา	๑	๒๙๑,๗๖๓	๔,๓๙๑	๑๒๘,๙๗๖	๑๓๓,๗๐๐	๔,๗๖๔	๑๔๒,๘๘๒
บางซ้าย	๑	๑๙,๘๙๙	๑,๐๔๖	๓๒,๕๙๕	๒๔,๓๓๖	๑,๓๔๓	๒๔,๗๘๐
อุทัย	๒	๓,๖๐๓,๒๑๕	๙,๘๙๙	๔๑๖,๗๙๔	๑,๖๓๔,๐๘๘	๑๐,๙๘๒	๔๕๙,๔๔๑
มหาราช	๑	๘๙,๐๕๑	๘๗๐	๑๗,๘๑๓	๘๐,๕๒๕	๑,๓๓๑	๒๒,๒๖๑
บ้านแพรก	๑	๒๒,๗๙๑	๑,๐๕๙	๒๐,๓๗๗	๓๒,๖๙๘	๑,๙๘๕	๒๖,๘๐๖

หมายเหตุ: ไม่รวมที่ทำการไปรษณีย์อนุญาต

ที่มา: บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

๑.๖.๕ การคมนาคม

๑) การคมนาคมทางบก

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีทางหลวงแผ่นดิน รวมระยะทางทั้งสิ้น ๕๖๘.๕๔๔ กิโลเมตร แบ่งความรับผิดชอบการควบคุม ดังนี้

๑. แขวงทางหลวงอยุธยา ควบคุม ๒๘ หมายเลขทางหลวง ระยะทาง ๔๓๔.๗๔๒ กิโลเมตร
๒. แขวงทางหลวงกาญจนบุรี - สุพรรณบุรี ตามพื้นที่ตำบล อำเภอ ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาควบคุม ๒ หมายเลขทางหลวง ระยะทาง ๑๔.๗๐๕ กิโลเมตร
๓. แขวงทางหลวงปทุมธานี ควบคุม ๓ หมายเลขทางหลวง ระยะทาง ๒๔.๘๕๙ กิโลเมตร
๔. สำนักงานบำรุงทางอ่างทอง - อยุธยาควบคุม ๘ หมายเลขทางหลวง ระยะทาง ๙๔.๒๓๘

กิโลเมตร

เส้นทางรถโดยสารภายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและระหว่างจังหวัดต่างๆรวมทั้งสิ้นจำนวน ๗๐ เส้นทาง ดังนี้

๑. เส้นทางรถโดยสารประจำทางภายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีจำนวน ๔๕ เส้นทาง แบ่งเป็น

- ๑.๑ เส้นทางรถโดยสารประจำทางหมวด ๑ (รอบเมือง) จำนวน ๗ เส้นทาง
- ๑.๒ เส้นทางรถโดยสารประจำทางหมวด ๔ (ตัวเมือง - อำเภอ) จำนวน ๓๘ เส้นทาง
๒. เส้นทางรถโดยสารประจำทางระหว่างจังหวัดต่าง ๆ มีจำนวน ๒๕ เส้นทาง แบ่งเป็น
  - ๒.๑ เส้นทางรถโดยสารประจำทางหมวด ๒ (กทม. - อำเภอ) จำนวน ๔ เส้นทาง
  - ๒.๒ เส้นทางรถโดยสารประจำทางหมวด ๓ (จังหวัดอื่นๆ - อำเภอ) จำนวน ๒๑ เส้นทาง

๒) การคมนาคมทางรถไฟ

มีสถานีรถไฟจำนวน จำนวน ๑๐ สถานี จำนวนขบวนรถเที่ยวขึ้น ๔๐ เที่ยว เที่ยวล่อง ๓๔ เที่ยว สถานีรถไฟที่อยู่ห่างจากสถานีรถไฟกรุงเทพ ไกลที่สุดคือสถานีรถไฟท่าเรือ ระยะทาง ๑๐๒ กิโลเมตร ผู้ใช้บริการสามารถใช้บริการรถไฟโดยสาร ที่มีปลายทางสู่ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีบริการทุกวัน ขบวนรถไฟจะผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในเขตอำเภอบางปะอิน อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอกาชี และอำเภอท่าเรือ แล้วรถไฟจะแยกไปภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สถานีชุมทางบ้านภาชี

ตาราง จำนวนสถานีรถไฟ พ.ศ. ๒๕๕๘

สถานี	ระดับของสถานี	ระยะห่างจากสถานีรถไฟกรุงเทพ (กิโลเมตร)
สถานีรถไฟท่าเรือ	ชั้น ๑	๑๐๒
สถานีรถไฟหนองบัวแดง	ชั้น ๓	๙๖
สถานีรถไฟชุมทางบ้านภาชี	ชั้น ๑	๙๐
สถานีรถไฟ พระแก้ว	ชั้น ๓	๘๕
สถานีรถไฟ มาบพระจันทร์	ชั้น ๓	๗๙
สถานีรถไฟ บ้านน้ำ	ชั้น ๓	๗๕
สถานีรถไฟ อยุธยา	ชั้น ๑	๗๑
สถานีรถไฟ บ้านโพ	ชั้น ๓	๖๓
สถานีรถไฟ บางปะอิน	ชั้น ๑	๕๘
สถานีรถไฟ คลองพุทรา	ชั้น ๓	๕๒

๓) การคมนาคมทางน้ำ

สำหรับการคมนาคมทางน้ำ คงเหลือแต่ชุมชนริมแม่น้ำลำคลองส่วนใหญ่ใช้เพื่อการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรและอุตสาหกรรม และให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเยี่ยมชมทัศนียภาพริมฝั่งแม่น้ำ

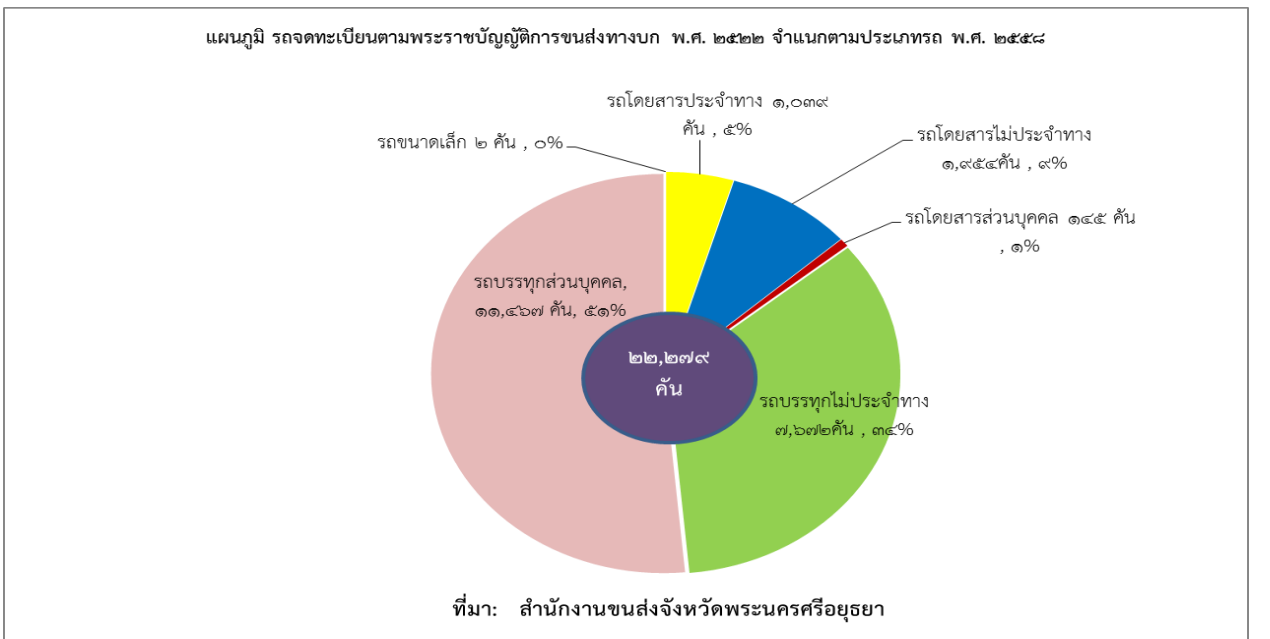
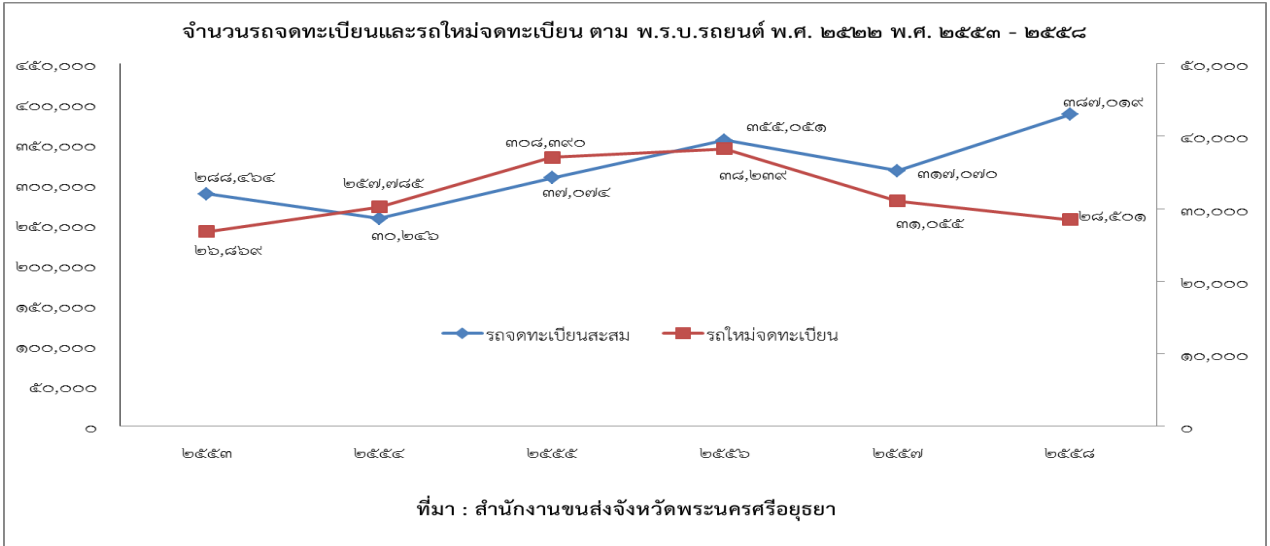
ท่าเทียบเรือพาณิชย์ ขนาดไม่เกิน ๕๐๐ ตันกรอส ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของ สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาอยุธยา มีทั้งสิ้น ๘๓ แห่ง ดังนี้ (แม่น้ำป่าสัก ๖๓ แห่ง และแม่น้ำเจ้าพระยา ๒๐ แห่ง)

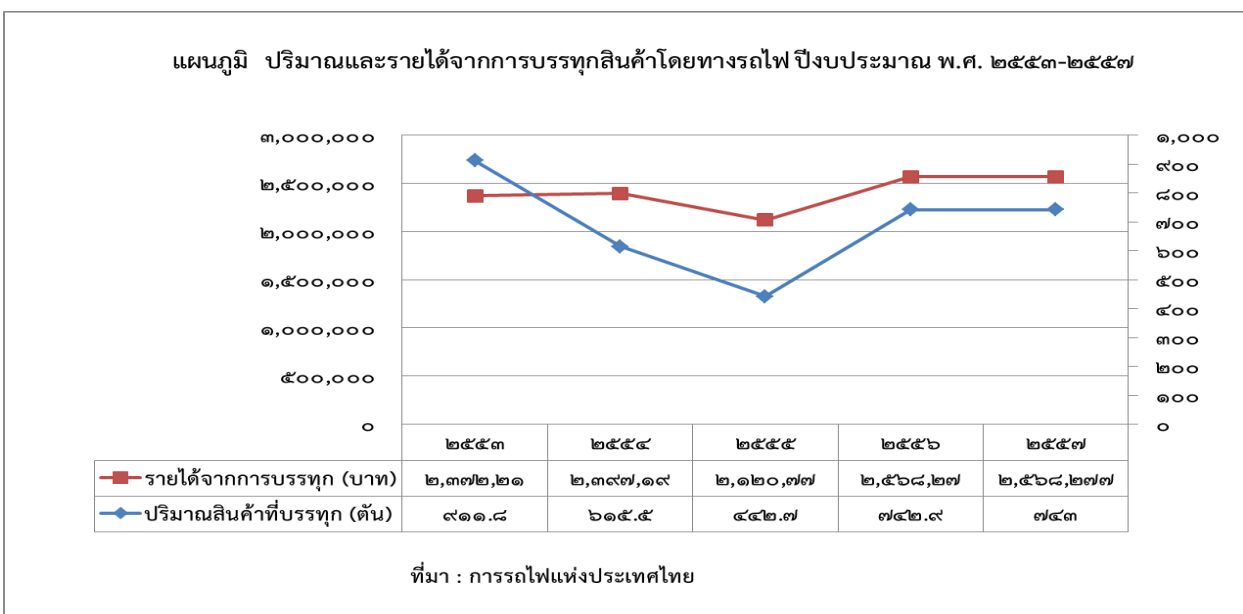
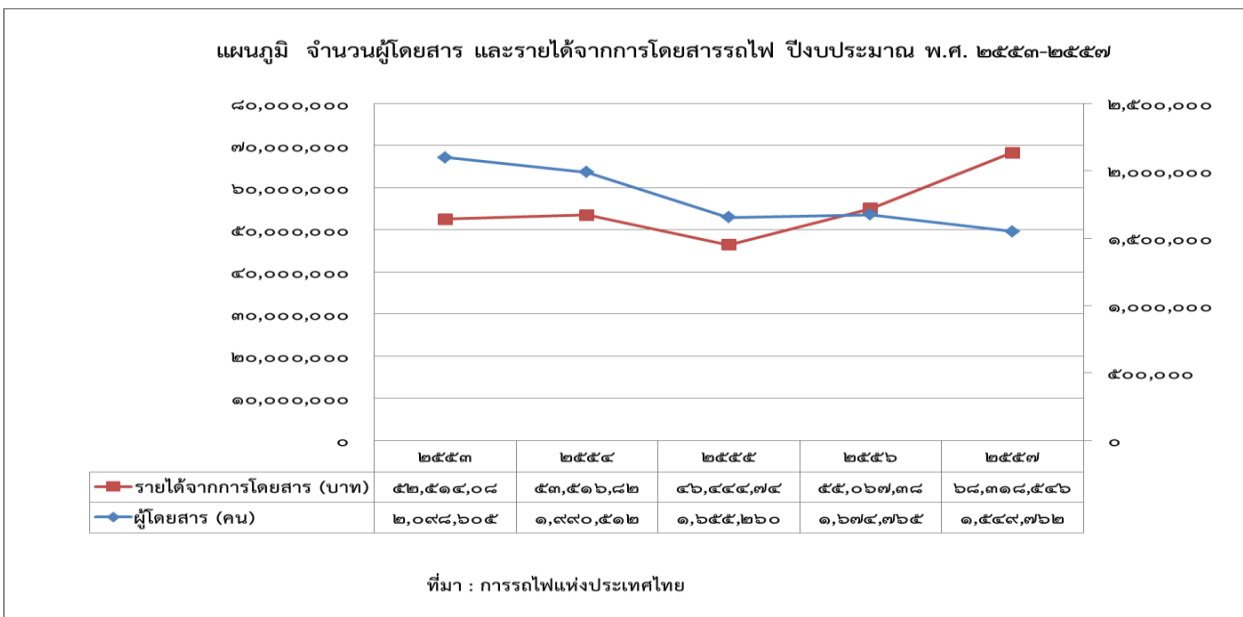
๔) การขนส่ง

ในปี ๒๕๕๘ มีจำนวนรถจดทะเบียนตาม พ.ร.บ.รถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ จำนวน ๓๘๗,๐๑๙ คัน ส่วนใหญ่ ๕ อันดับแรก ได้แก่ รถจักรยานยนต์ ๒๓๖,๐๖๑ คัน รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ๕๘,๗๕๑ คัน รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน ๗ คน ๖๙,๙๘๓ คัน รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน ๗ คน ๖๘,๐๓๙ คัน รถจักรยานยนต์สาธารณะ ๔,๐๔๗ คัน

รถจดทะเบียนตาม พ.ร.บ.การขนส่งทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ จำนวน ๒๒,๒๗๙ คันรถโดยสารประจำทาง ๑,๐๓๙ คัน รถโดยสารไม่ประจำทาง ๑,๙๕๔ คัน รถโดยสารส่วนบุคคล ๑๔๕ คัน รถบรรทุกไม่ประจำทาง ๗,๖๗๒ คัน และรถบรรทุกส่วนบุคคล ๑๑,๔๖๗ คัน และรถขนาดเล็ก ๒ คัน

การคมนาคมทางรถไฟ ให้บริการผู้โดยสารและการขนส่งสินค้า ในปี ๒๕๕๗ มีผู้โดยสาร ๑,๕๔๙,๗๖๒ คน และรายได้จากการขนส่งผู้โดยสาร ๖๘,๓๑๘,๕๔๖ บาท สำหรับด้านการขนส่งสินค้า มีปริมาณสินค้าที่บรรทุก ๗๔๓ ตัน มีรายได้จากการบรรทุก ๒,๕๖๘,๒๗๗ บาท

๑.๗ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๑.๗.๑ ทรัพยากรดิน

ลักษณะดินแยกเป็น ๖ ประเภท คือ ดินเหนียว ๑,๐๕๔,๐๘๐ไร่ ดินเหนียวปนดินร่วน ๒๐๗,๗๑๖ไร่ ดินเหนียวปนดินทราย ๔๗,๙๔๒ไร่ ดินร่วนปนดินทราย ๑๒,๓๐๐ ไร่ดินทราย ๘,๕๐๐ ไร่ และดินร่วน ๓๐๐ ไร่ ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ มีดินร่วนปนดินทรายสีเทาอมเหลืองที่อำเภอบางบาล และอำเภอบางปะหัน เหมาะในการทำอ้อยได้อย่างดี

นอกจากนี้ยังมีทรายจำนวนมากตามบริเวณลุ่มแม่น้ำ ลำคลองได้แก่ เขตอำเภอบางบาล อำเภอบางปะหัน อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอบางปะอิน ส่วนใหญ่เป็นทรายที่ใช้ถมที่เพื่อการก่อสร้าง

๑.๗.๒ ทรัพยากรน้ำ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดที่มีโดยมีแม่น้ำไหลผ่าน ๔ สาย ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำน้อย และมีคลองธรรมชาติ ๔๓๗ คลองคลองชลประทาน ๖๒๖ คลอง สรุปลงได้ดังนี้

(๑) **แม่น้ำเจ้าพระยา** เริ่มจากปากน้ำโพจังหวัดนครสวรรค์ผ่านเขื่อนเจ้าพระยาที่จังหวัดชัยนาท ไหลผ่านจังหวัดสิงห์บุรีจังหวัดอ่างทองเข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านอำเภอบางบาล อำเภอบางปะอิน และอำเภอบางไทร ความยาวที่ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประมาณ ๕๕ กิโลเมตร มีความกว้างประมาณ ๑๕๐ - ๓๕๐ เมตร

(๒) **แม่น้ำป่าสัก** ต้นกำเนิดที่จังหวัดเพชรบูรณ์ไหลผ่าน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี อำเภอกำแพงแสนและอำเภอสว่างวีระวงศ์จังหวัดสุพรรณบุรี ไหลเข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่อำเภอบางบาล อำเภอบางปะอิน แล้วไหลไปบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยาที่อำเภอบางปะอิน หน้าวัดพนัญเชิงวรวิหารความยาวที่ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประมาณ ๕๒ กิโลเมตร มีความกว้างประมาณ ๑๐๐ - ๒๐๐ เมตร

(๓) **แม่น้ำลพบุรี** เป็นลำน้ำธรรมชาติเริ่มต้นที่ตำบลม่วงหมื่น อำเภอมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ไหลผ่านจังหวัดลพบุรี เข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่อำเภอบ้านแพรก อำเภอมหาราช อำเภอบางปะหัน และอำเภอบางบาลแล้วไหลไปบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยาที่หน้าวัดตองปุในเขตอำเภอบางบาลความยาวที่ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประมาณ ๖๒.๕ กิโลเมตร มีความกว้างประมาณ ๕๐ - ๑๕๐ เมตร

(๔) **แม่น้ำน้อย** เป็นลำน้ำธรรมชาติรับน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาเหนือเขื่อนเจ้าพระยาที่ประตูระบายน้ำบรมธาตุ ไหลผ่านจังหวัดชัยนาทจังหวัดสิงห์บุรีจังหวัดอ่างทองเข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่พื้นที่อำเภอบางบาล อำเภอบางปะอิน และอำเภอบางไทร แล้วไหลไปบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยาที่ตำบลบางไทร ความยาวที่ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยาประมาณ ๓๐ กิโลเมตร มีความกว้างประมาณ ๕๐ - ๑๕๐ เมตร

ลำคลองที่สำคัญได้แก่ คลองบางบาล คลองบางปลาหมอ คลองบางหลวง คลองมหาราชคลองบางแก้วคลองลาดชะโด คลองบางพระครูคลองกุฎี คลองลาดชิด คลองนาคูคลองพระยาบันลือคลองขุนศรี คลองไผ่พระ คลองกกแก้ว คลองร่มไทรและคลองปากกราน เป็นต้น

น้ำบาดาล ลักษณะทางธรณีวิทยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่ในบริเวณที่ราบลุ่มภาคกลางตอนใต้ทำให้ลึกลงไปใต้พื้นดินของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นแหล่งกักตุนน้ำขนาดใหญ่ เมื่อกักตุนและทรายเป็นขนาดใหญ่และมีลักษณะกลมมน น้ำบาดาลสะสมตัวอยู่ระหว่างช่องว่างและเม็ดกรวดและทราย แทรกสลับอยู่กับชั้นดินเหนียวทำให้มีชั้นน้ำบาดาลหลายชั้น และเป็นชั้นน้ำที่แผ่ขยายออกไปในแนวราบอย่างกว้างขวาง มีคุณสมบัติทางอุทกธรณีวิทยาเฉพาะตัว ซึ่งเป็นลักษณะที่พบอยู่ในชั้นน้ำบาดาลส่วนใหญ่ของที่ราบลุ่มภาคกลางตอนใต้ กล่าวคือ ชั้นน้ำบาดาลแต่ละชั้น จะมีชั้นดินเหนียวรองรับอยู่ด้านล่าง และปิดทับอยู่ด้านบน จัดเป็นชั้นน้ำบาดาลใต้แรงดัน (Confined aquifer)

๑.๗.๓ ขยะมูลฝอย

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการขยายตัวของที่อยู่อาศัย ธุรกิจ และอุตสาหกรรม เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปี ๒๕๕๘ มีปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๑,๐๐๒ ตัน/วัน กล่าวคือ จาก ๑,๑๓๕ ตัน/วัน เป็น ๒,๑๓๗ ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๓

ในปี ๒๕๕๘ มีการร้องเรียนเกี่ยวกับมลพิษ จำนวน ๓๔ เรื่อง (ลดลงจากปี ๒๕๕๖ จำนวน ๙ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๙)

ตาราง ปริมาณขยะ และเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับมลพิษ พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘

ช่วงอายุ	จำนวน					อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)			
	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘
ปริมาณขยะ (ตัน : วัน)	-	-	๗๙๖	๑,๑๓๕	๒,๑๓๗	-	-	๔๒.๖	๘๘.๓
เรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับมลพิษ	๓๐	๕๒	๓๔	๔๓	๓๔	๗๓.๓	-๓๔.๖	๒๖.๕	-๒๐.๙

ที่มา: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากข้อมูล และสถิติด้านต่างๆที่กล่าวมาข้างต้นพบว่าจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีทั้งข้อได้เปรียบหรือสิ่งที่เด่นชัด และสิ่งที่ควรปรับปรุง แต่ในข้อได้เปรียบที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบที่พบได้น้อยมากในจังหวัดอื่นๆ และถือเป็นความพร้อมด้านทรัพยากรของจังหวัดที่จังหวัดอื่นไม่สามารถลอกเลียนแบบหรือทำให้เกิดขึ้นได้เนื่องจากบางสิ่งต้องใช้ระยะเวลาอันยาวนานในการสร้างหรือทำให้เกิดขึ้น ถ้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยาสามารถนำสิ่งที่ได้เปรียบมาพัฒนาต่อยอดให้ชัดเจนและกระจายไปทั่วจังหวัด จะทำให้จังหวัดมีจุดเด่นเป็นที่รู้จักของคนทั้งในประเทศและนอกประเทศ สิ่งที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้เปรียบจังหวัดอื่นๆอยู่มาก ได้แก่

การเป็นแหล่งศิลปวัฒนธรรมอันทรงคุณค่า เป็นแหล่งมรดกโลกทางประวัติศาสตร์อันยาวนาน เนื่องจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเคยเป็นอดีตราชธานีของไทยนานถึง ๔๑๗ ปี เป็นราชธานีเก่าแก่ของสยามประเทศ และที่เป็นจุดเด่นยิ่งคือ องค์การยูเนสโก โดยคณะกรรมการมรดกโลกได้มีมติรับนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีอาณาเขตครอบคลุมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และเป็นพื้นที่ที่ได้รับการจัดตั้งเป็นอุทยานประวัติศาสตร์มาตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๑๙ ไว้ในบัญชีมรดกโลก เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ณ กรุงคาร์เทจ ประเทศตูนีเซีย ซึ่งสิ่งนี้ทำให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีสิ่งที่มีที่จังหวัดอื่นไม่มี ซึ่งถ้าจังหวัดสามารถนำเสนอความเป็นประวัติศาสตร์นี้ให้คนในยุคปัจจุบันที่มีความเป็นเทคโนโลยีสูงในการรับชมข่าวสาร และการรับรู้ข้อมูลต่างๆได้อย่างรวดเร็ว ก็จะทำให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาสามารถพัฒนาให้เป็นที่รู้จักของคนในวงกว้างมากขึ้นและจะช่วยเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวให้มากขึ้นได้

การมีสภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งที่เหมาะสมก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยเสริมศักยภาพในการเติบโตและพัฒนาของจังหวัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดที่อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร จึงมีความสะดวกในการเดินทางทั้งทางถนน รถไฟ และเรือ สิ่งนี้ทำให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาสามารถเป็นแหล่งศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งสินค้าและบริการได้เป็นอย่างดี ซึ่งถ้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยาสามารถจัดการวางแผนการคมนาคมขนส่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็จะสามารถกลายเป็นศูนย์กลางการค้าได้ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ ด้วยความที่จังหวัดฯมีที่ตั้งที่มีแม่น้ำไหลผ่านมากถึง ๔ สาย ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำน้อย จึงมีความอุดมสมบูรณ์และเอื้อต่อการทำเกษตรกรรม และด้วยความที่มีสถานที่ตั้งที่เป็นจุดเด่นที่หาได้ยาก จังหวัดฯจึงควรมีการวางแผนที่มีประสิทธิภาพในการใช้ข้อได้เปรียบนี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

นอกจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจะมีความได้เปรียบในเรื่องแหล่งประวัติศาสตร์ สถานที่ตั้ง แหล่งแม่น้ำ และความเป็นเมืองเกษตรกรรมมาแต่ก่อนแล้ว สิ่งหนึ่งที่มีจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีและกำลังเจริญเติบโตมากขึ้น คือ ความเป็นอุตสาหกรรม ซึ่งจะช่วยให้จังหวัดสามารถสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้คนในจังหวัดฯได้เป็นอย่างดี ซึ่งถ้าจังหวัดสามารถจัดการความสัมพันธ์ระหว่างเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว ที่ถือว่าในจังหวัดฯ มีครบและพร้อมโดยสมบูรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจะกลายเป็นเมืองที่น่าอยู่ น่าท่องเที่ยว น่าลงทุน ได้อย่างไม่ยากนัก

สภาพด้านการส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑. จุดแข็ง

๑.๑ เป็นเมืองราชธานีเก่า ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก มีโบราณสถานเป็นจำนวนมากที่มีศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมทั้งที่เป็นแบบดั้งเดิมและที่สร้างใหม่

๑.๒ เป็นแหล่งที่ตั้งซึ่งมีความเหมาะสม สำหรับการตั้งคลังสินค้าอุตสาหกรรมและสินค้าเกษตรที่จะส่งออกผ่านการขนส่งทางลำน้ำ และทางบก และเป็นแหล่งที่ตั้งของคลังสินค้าการค้าส่งและค้าปลีกภายในประเทศ อีกทั้งมีเครือข่ายขนส่งที่สามารถเชื่อมโยงกับภาคอื่นๆ ไปจนถึงประเทศเพื่อนบ้าน AEC ได้สะดวก

๑.๓ อยู่ใกล้กรุงเทพฯ ซึ่งสามารถเดินทางได้สะดวก และสนับสนุนให้เกิดการท่องเที่ยวแบบเข้าไป-เย็นกลับ รวมทั้งเป็นแหล่งที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก(ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์/ไอที ชิ้นส่วนยานยนต์) ที่ไม่สามารถขยายหรือตั้งโรงงานในกรุงเทพฯ ได้ ต้องการอยู่ใกล้ศูนย์กลางการขนส่งระหว่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมการรวบรวมสินค้าทางการเกษตรไปสู่ตลาดขายส่งในกรุงเทพฯ และปริมณฑล รวมทั้งตลาดส่งออกต่างประเทศ

๑.๔ เป็นเมืองอู่ข้าวอู่น้ำ มีสภาพดินที่อุดมสมบูรณ์ และระบบชลประทานพร้อม สามารถสนับสนุนให้เกิดการทำนาที่ได้ผลผลิตสูงสุดตลอดทั้งปี (๒ ปี ๕ ครั้ง) เหมาะกับการเกษตร

๑.๕ มีชุมชนที่มีรากเหง้าทางเชื้อชาติ (ไทย ฮอลันดา จีน ญี่ปุ่น โปรตุเกส เปอร์เซีย ศรีลังกา) และศาสนา (พุทธ คริสต์ อิสลาม) ที่มีความแตกต่าง แต่สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข และสามารถเป็นเครือข่ายช่วยส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศ รวมทั้งเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว ที่จะทำให้ให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางมาเที่ยวในจังหวัดมากขึ้น

๑.๖ ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีศาสนาสถานเป็นจำนวนมาก (พุทธ คริสต์ อิสลาม) นอกจากจะมีความเก่าแก่เป็นโบราณสถานและมีเรื่องราวเชิงประวัติศาสตร์มากมายแล้ว ยังสามารถใช้เป็นเส้นทางท่องเที่ยวเชิงคุณธรรมได้อีกด้วย

๑.๗ จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีมหาวิทยาลัยสงฆ์ในพื้นที่ คือ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งสามารถให้ความร่วมมือและส่งเสริมการขับเคลื่อนงานคุณธรรมจริยธรรมของจังหวัดได้ดียิ่งขึ้น

๑.๘ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะสงฆ์ได้ดำเนินการขับเคลื่อน โครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ จนมีผลงานเป็นอันดับ ๑ ระดับประเทศ

๑.๙ โรงเรียนในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเข้าร่วมโครงการ “โรงเรียนวิถีพุทธ” จำนวน ๓๒๙ โรงเรียน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม

๑.๑๐ จังหวัดพระนครศรีอยุธยายังเป็นแหล่งเป้าหมายการท่องเที่ยวทางศาสนาและวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

๒. จุดอ่อน

๒.๑ เป็นพื้นที่รับน้ำของภาคกลาง ต้องเผชิญกับปัญหาน้ำท่วมเป็นประจำทุกปี ทำให้เกิดความเสียหายบ้านเรือนที่อยู่อาศัย สถานประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรม ภาคการเกษตร สถานที่ราชการ โบราณสถานที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ฯลฯ

๒.๒ ปัญหากระแสน้ำกัดเซาะตลิ่ง ทำให้ตลิ่งพัง แม่น้ำลำคลองตื้นเขินและดินทรุดตัว ก่อให้เกิดความเสียหายต่อโบราณสถาน บ้านเรือน

๒.๓ ระบบสาธารณสุขโรค(ประปา) และสาธารณสุขการ(โทรศัพท์ ระบบกำจัดขยะ ระบบบำบัดน้ำเสีย) ไม่เพียงพอต่อการรองรับการขยายตัวของชุมชนเมืองและภาคอุตสาหกรรม

๒.๔ บุคลากรภาคบริการด้านการท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับภาษาต่างประเทศน้อย (อังกฤษ ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส จีน) ทำให้ไม่สามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ๒.๕ ระบบการจราจรแออัดในวันเสาร์ อาทิตย์และช่วงวันหยุดเทศกาล ซึ่งเป็นปัญหาต่อการท่องเที่ยว
- ๒.๖ การขยายตัวของชุมชนเมืองในบริเวณรอบพื้นที่อุตสาหกรรมขาดการวางผังเมืองที่เป็นระบบ ทำให้ไม่สามารถจัดหาบริการสาธารณูปโภค สาธารณูปการรองรับได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัย และปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนใกล้เคียง
- ๒.๗ มีแนวโน้มปัญหาสังคมรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะปัญหาครอบครัวแตกแยก ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ปัญหาการตั้งครรภ์ขณะไม่พร้อม ปัญหายาเสพติด อาชญากรรม
- ๒.๘ ปัญหาประชากรแฝง มีประชาชนจากจังหวัดต่างๆ เดินทางมาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมหรือประกอบอาชีพอื่นๆ ในจังหวัดจำนวนมาก ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาด้านกายภาพและสังคม

๓. โอกาส

๓.๑ จากตัวเลขการท่องเที่ยวมีชาวต่างชาติและชาวไทยให้ความสนใจท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาแบบ เข้าไป-เย็นกลับมากขึ้น และจากการที่ทางการจีนส่งเสริมให้มาเที่ยวในเมืองไทยทำให้อากาศอาจมีนักท่องเที่ยวจากจีนเพิ่มมากขึ้น

๓.๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่เพิ่งผ่านประชามติในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๙ มีหลายหมวดที่ส่งเสริมงานด้านคุณธรรม ได้แก่

หมวดที่ ๒ มาตรา ๗

หมวดที่ ๓ มาตรา ๒๗, มาตรา ๓๑, มาตรา ๓๗, มาตรา ๔๓

หมวดที่ ๔ มาตรา ๕๐, มาตรา ๕๑, มาตรา ๕๒, มาตรา ๕๓, มาตรา ๕๗

หมวดที่ ๕ มาตรา ๕๒, มาตรา ๕๓, มาตรา ๕๗

หมวดที่ ๖ มาตรา ๖๕, มาตรา ๖๗, มาตรา ๗๐, มาตรา ๗๑, มาตรา ๗๖, มาตรา ๗๘

หมวดที่ ๑๖ มาตรา ๒๕๘, มาตรา ๒๕๙

๓.๓ นโยบายค่านิยม ๑๒ ประการ ของรัฐบาล

๓.๔ นโยบายยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ได้แก่

๓.๔.๑ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

๓.๔.๒ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน(Growth & Competitiveness)

๓.๔.๓ ยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างศักยภาพคน

๓.๔.๔ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (Inclusive Growth)

๓.๔.๕ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Growth)

๓.๔.๖ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๓.๕ นโยบายของนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี ในนโยบาย ๑๑ ด้าน มีด้านที่ ๔ คือนโยบาย การศึกษา และเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม โดยมีแนวทางดังนี้

๓.๕.๑ จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบ และการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกันเพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพ ประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้โดยมีความใฝ่รู้และทักษะที่เหมาะสมเป็นคนดีมีคุณธรรม สร้างเสริมคุณภาพการเรียนรู้โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อสร้างสัมมาชีพในพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำและพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งในด้านการเกษตรอุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ

๓.๕.๒ ในระยะเฉพาะหน้าจะปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษาให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียนและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษาและปรับปรุง และบูรณาการระบบการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มโอกาสแก่ผู้ยากจนหรือด้อยโอกาสจัดระบบการสนับสนุนให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปมีสิทธิเลือกใช้บริการการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียนโดยจะพิจารณาจัดให้มีคู่มือการศึกษาเป็นแนวทางหนึ่ง

๓.๕.๓ ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนทั่วไป มีโอกาสร่วมจัดการการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึงและร่วมในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้กระจายอำนาจ การบริหารจัดการศึกษาสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามศักยภาพและความพร้อมโดยให้สถานศึกษาสามารถเป็นนิติบุคคลและบริหารจัดการได้อย่างอิสระและคล่องตัวขึ้น

๓.๕.๔ พัฒนาคนทุกช่วงวัยโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อให้สามารถมีความรู้และทักษะใหม่ที่สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลายตามแนวโน้มการจ้างงานในอนาคตปรับกระบวนการเรียนรู้และหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับภูมิสังคม โดยบูรณาการความรู้และคุณธรรมเข้าด้วยกันเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ทักษะ การใฝ่เรียนรู้ การแก้ปัญหาการรับฟังความเห็นผู้อื่น การมีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองดี โดยเน้นความร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน

๓.๕.๕ ส่งเสริมอาชีวศึกษาและการศึกษาระดับวิทยาลัยชุมชน เพื่อสร้างแรงงานที่มีทักษะ โดยเฉพาะในท้องถิ่นที่มีความต้องการแรงงาน และพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานวิชาชีพ

๓.๕.๖ พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู เน้นครูผู้สอนให้มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอน นำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือที่เหมาะสมมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยครูหรือเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การเรียนทางไกล การเรียนโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น รวมทั้งปรับระบบการประเมินสมรรถนะที่สะท้อนประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

๓.๕.๗ ทะนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่นๆ สนับสนุนให้องค์กรทางศาสนามีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างสันติสุขและความปรองดองสมานฉันท์ในสังคมไทยอย่างยั่งยืน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมตามความพร้อม

๓.๕.๘ อนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม ภาษาไทยและภาษาถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งความหลากหลายของศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อการเรียนรู้ สร้างความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และความเป็นไทย นำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดีในระดับประชาชน ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ ตลอดจนเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศ

๓.๕.๙ สนับสนุนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านและวัฒนธรรมสากล และการสร้างสรรค์งานศิลปะและวัฒนธรรมที่เป็นสากล เพื่อเตรียมเข้าสู่เสาหลักวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียนและเพื่อการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก

๓.๕.๑๐ ปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดี รวมทั้งสนับสนุนการผลิตสื่อคุณภาพ เพื่อเปิดพื้นที่สาธารณะให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

ซึ่งร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวและมาตราดังกล่าว รวมไปถึงนโยบายรัฐบาล นโยบายนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี จากข้อ ๓.๒ - ๓.๕ จะสามารถส่งเสริมงานด้านคุณธรรมจริยธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

๔. ข้อจำกัด (อุปสรรค)

๔.๑ มีการปลูกสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัย รุกล้ำพื้นที่สาธารณะ (โดยเฉพาะพื้นที่สาธารณะริมน้ำ ริมถนน และบริเวณรอบโบราณสถาน เช่น ในเขต อ.พระนครศรีอยุธยา อ.อุทัย อ.วังน้อย อ.นครหลวง อ.บางปะอิน) ซึ่งทำให้เกิดปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และความขัดแย้งของชุมชน)

๔.๒ ประชาชนบางส่วนยังขาดจิตสำนึกที่ดีต่อส่วนรวมทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งชุมชนและสังคม

๔.๓ ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ยังมีการทิ้งขยะไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล ก่อให้เกิดมลพิษในสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของชุมชนใกล้เคียง

๔.๔ ร้านค้าชุมชนในบริเวณวิหารพระมงคลบพิตร มีเป็นจำนวนมากและมีการรุกล้ำพื้นที่ ไม่มีความเป็นระเบียบทำให้เสียทัศนียภาพของโบราณสถานและเกิดความเสื่อมโทรมของสถาน เกิดความไม่น่าเที่ยวและส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ที่ไม่เหมาะสมต่อการเป็นแหล่งท่องเที่ยวซึ่งเป็นมรดกโลก และไม่มีหน่วยงานหรือภาครัฐเข้ามาแก้ปัญหาที่จริงจัง

๕. วิสัยทัศน์ (Vision) :

วิสัยทัศน์แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา : อยุธยา นครประวัติศาสตร์ น่าเที่ยว น่าอยู่ ก้าวสู่สากล

๖. พันธกิจ (Mission)

๑) พัฒนาคนให้มีคุณธรรมตามหลักธรรมทางศาสนา น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และดำรงชีวิตตามวิถีวัฒนธรรมไทยที่งดงาม

๒) พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้มีประสิทธิภาพในมิติต่างๆ

๓) ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมตระหนักและร่วมกันเป็นเครือข่าย มีส่วนร่วมในกระบวนการส่งเสริมคุณธรรม เพื่อสร้างสังคมคุณธรรมที่อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีธรรมาภิบาล มีความสมานฉันท์ และมีความยั่งยืน

๔) ส่งเสริมให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในชุมชน องค์กร หน่วยงาน ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

๕) ส่งเสริม รณรงค์ การรู้จักหน้าที่ รู้จักสิทธิ เคารพกติกาของสังคมและกฎหมาย

๗. เป้าประสงค์ (Goal)

๑) เป็นเมืองประวัติศาสตร์ที่น่าท่องเที่ยวระดับสากล

๒) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๓) ภาคการผลิต ภาคการค้าและบริการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๘. วัตถุประสงค์ (Objective)

๑) เพื่อวางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมไทย

๒) เพื่อสร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพ

๓) เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรม

๔) เพื่อส่งเสริมให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

๕) เพื่อส่งเสริม รณรงค์ การรู้จักหน้าที่ รู้จักสิทธิ เคารพกติกาของสังคมและกฎหมาย

๙. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ ๕ ยุทธศาสตร์ และแต่ละยุทธศาสตร์ประกอบด้วยกลยุทธ์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมไทยมี ๘ กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๑ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันครอบครัว

กลยุทธ์ที่ ๒ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันการศึกษา

กลยุทธ์ที่ ๓ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันศาสนา

กลยุทธ์ที่ ๔ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันเศรษฐกิจ

กลยุทธ์ที่ ๕ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันทางการเมืองการปกครอง

(ภาคราชการและภาคการเมืองทุกระดับ)

กลยุทธ์ที่ ๖ วางระบบรากฐานการใช้วัฒนธรรมไทยเป็นฐานในการเสริมสร้างคุณธรรม

กลยุทธ์ที่ ๗ วางระบบรากฐานการใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมคุณธรรม

กลยุทธ์ที่ ๘ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในภาควิชาชีพ

๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพมี ๓ กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างและพัฒนาระบบบริหารจัดการงานด้านส่งเสริมคุณธรรมและเสริมสร้างความเป็นเอกภาพแก่สถาบัน/องค์กรในสังคม

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ทำหน้าที่ในการส่งเสริมคุณธรรม

กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างความเป็นเอกภาพด้วยคุณธรรม

๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรมมี ๕ กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างและขยายเครือข่ายการขับเคลื่อนคุณธรรมในทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาเครือข่ายขับเคลื่อนคุณธรรม

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการดำเนินงานด้านคุณธรรม

กลยุทธ์ที่ ๔ สร้างระบบบริหารจัดการภาคีเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม

กลยุทธ์ที่ ๕ ใช้มาตรการทางด้านการเงินและการคลังในการส่งเสริมเครือข่ายคุณธรรม

๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประเทศ ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก มี ๓ กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๑ เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างชุมชน องค์กร หน่วยงาน รวมไปถึงประชาคมอาเซียนในด้านการอยู่ร่วมกันอย่างเอื้ออาทร แบ่งปัน และมีจิตสาธารณะ เพื่อโลกและประเทศชาติ

กลยุทธ์ที่ ๒ เสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพความมั่นคงและความยั่งยืนของชุมชน องค์กร หน่วยงาน รวมไปถึงภูมิภาคอาเซียนด้วยคุณธรรม

กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างคุณธรรมและความร่วมมือระหว่างชุมชน องค์กร หน่วยงาน รวมไปถึงประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก ในการตระหนักและรักษาความสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕) ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ส่งเสริมให้ประชาชนเคารพสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย

กลยุทธ์ที่ ๑ บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการขับเคลื่อนคุณธรรมในชุมชน องค์กร หน่วยงาน

๑๐. ตัวชี้วัด (Key Performance Indicators)

ตามตัวชี้วัดแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติและปรับเปลี่ยนค่าเป้าหมายตามที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้รับมอบหมายในเรื่อง ชุมชนคุณธรรม/องค์กรคุณธรรม/หน่วยงานคุณธรรม เช่น เกิดชุมชนคุณธรรม ๕๐ แห่ง เป็นต้น

๔.๕.๑ ระยะสั้น กำหนดกรอบระยะเวลา ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๐ (๑ ปี ๖ เดือน)

เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี จึงได้กำหนดตัวชี้วัดในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทยตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ในระยะสั้น โดยมีกรอบระยะเวลา ๑ ปี ๖ เดือน (เดือนเมษายน ๒๕๕๙-กันยายน ๒๕๖๐) โดยแบ่งเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ (เมษายน-กันยายน ๒๕๕๙) มีตัวชี้วัดดังนี้

๑) ทุกหน่วยงานมีแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน

๒) ทุกหน่วยงานมีแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน

๓) ทุกหน่วยงาน/องค์กรภาคีเครือข่ายส่งเสริมคุณธรรมมีความรู้ความเข้าใจในแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย

๔) เกิดชุมชนคุณธรรม องค์กรคุณธรรม หรือหน่วยงานคุณธรรม จำนวน ๕ ชุมชน/องค์กร/หน่วยงาน ต้นแบบ

ระยะที่ ๒ (ตุลาคม ๒๕๕๙-มีนาคม ๒๕๖๐) มีตัวชี้วัดดังนี้

- ๑) มีบุคลากรในภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคม ภาคชุมชน ภาคธุรกิจเอกชน ภาควิชาชีพ ภาควิชาการ ภาคสื่อมวลชน และภาคประชาชน ได้รับการอบรมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มมากขึ้น
- ๒) มีหน่วยงานที่ให้ความสำคัญจัดอบรมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้แก่บุคลากรในภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคม ภาคชุมชน ภาคธุรกิจเอกชน ภาควิชาชีพ ภาควิชาการ ภาคสื่อมวลชน และภาคประชาชนเพิ่มมากขึ้น
- ๓) มีหน่วยงาน องค์กรที่ส่งเสริมและกระตุ้นการจัดกิจกรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์เพิ่มมากขึ้น
- ๔) ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์เพิ่มมากขึ้น
- ๕) เกิดชุมชนคุณธรรม องค์กรคุณธรรม หรือหน่วยงานคุณธรรม จำนวน ๑๖ ชุมชน/องค์กร/หน่วยงาน ต้นแบบ

ระยะที่ ๓ (เมษายน-กันยายน ๒๕๖๐) มีตัวชี้วัดดังนี้

- ๑) มีบุคลากรในภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคม ภาคชุมชน ภาคธุรกิจเอกชน ภาควิชาชีพ ภาควิชาการ ภาคสื่อมวลชน และภาคประชาชน ได้รับการอบรมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มมากขึ้นร้อยละ ๑๐ ของระยะที่ ๒
- ๒) มีหน่วยงานที่ให้ความสำคัญจัดอบรมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้แก่บุคลากรในภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคม ภาคชุมชน ภาคธุรกิจเอกชน ภาควิชาชีพ ภาควิชาการ ภาคสื่อมวลชน และภาคประชาชนเพิ่มมากขึ้น ร้อยละ ๑๐ ของระยะที่ ๒
- ๓) มีหน่วยงาน องค์กรที่ส่งเสริมและกระตุ้นการจัดกิจกรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์เพิ่มมากขึ้น ร้อยละ ๑๐ ของระยะที่ ๒
- ๔) ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์เพิ่มมากขึ้น ร้อยละ ๑๐ ของระยะที่ ๒
- ๕) เกิดชุมชนคุณธรรม องค์กรคุณธรรม หรือหน่วยงานคุณธรรม จำนวน ๒๕ ชุมชน/องค์กร/หน่วยงาน ต้นแบบ

๔.๕.๒ ระยะปานกลาง กำหนดกรอบระยะเวลา ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๔

- ๑) ทุกหน่วยงาน/องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย เช่น กำหนดนโยบายการส่งเสริมคุณธรรมภายในองค์กร วางแผนงาน จัดทำโครงการกิจกรรมเสริมสร้างปลูกฝังคุณธรรมและวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามให้แก่สังคมเป็นองค์กรที่มี CSR หรือ Corporate Social Responsibility มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ภายใต้หลักจริยธรรมและการจัดการที่ดี อยู่บนหลักพอประมาณที่ต้องไม่เบียดเบียนตนเอง และไม่เบียดเบียนสังคม มีคุณภาพตามมาตรฐาน ISO หรือ The International Organization for Standardization ที่เป็นมาตรฐานคุณธรรม ที่ใช้ได้กับทุกองค์กร มีการยกย่องเชิดชูองค์กรและบุคคลผู้มีผลงานดีเด่นในด้านส่งเสริมคุณธรรม โดยค้นหาคนดีและมอบรางวัลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดกระแสสังคมส่งเสริมคนดี กับทั้งเป็นการสร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศชาติ
- ๒) มีการพัฒนาระบบ กลไกการบริหารจัดการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เช่น มีระบบบริหารจัดการทางวิชาการองค์ความรู้ในเรื่องของการส่งเสริมคุณธรรมและความสมานฉันท์ พร้อมทั้งมีการวิจัยและมีการพัฒนามาตรฐานด้านการส่งเสริมคุณธรรม มีหลักสูตรและจำนวนบุคลากรผู้ทำหน้าที่ในการส่งเสริมคุณธรรม และมีระบบกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมและความสมานฉันท์ในมิติต่าง ๆ
- ๓) มีภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทยเพิ่มมากขึ้น
- ๔) ประเทศไทยเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกโดยมีการกำหนดให้มีการประเมินผลเรื่องคุณธรรมในด้านต่าง ๆ เพื่อเปรียบเทียบความมีคุณธรรมของพลเมือง

๔.๗ รายละเอียดของยุทธศาสตร์การส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์ ๕ ยุทธศาสตร์ นอกจากแต่ละยุทธศาสตร์จะประกอบด้วยกลยุทธ์ต่าง ๆ แล้ว ยังมีรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ แนวทางการดำเนินการ หน่วยงานขับเคลื่อนได้แก่หน่วยงานหลักและมีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมไทย

- วัตถุประสงค์**
๑. วางแนวทางในการพัฒนาคุณธรรมให้กับสังคมทุกภาคส่วน
  ๒. เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการประพฤติปฏิบัติตนในการดำรงชีวิต ประกอบสัมมาอาชีพและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข มั่นคงและยั่งยืน
  ๓. เพื่อสืบสานความเป็นไทยและยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ทุกหน่วยงานองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการ/ส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทยภายใต้บทบาทและหน้าที่ของหน่วยงาน เช่น กำหนดนโยบายการส่งเสริมคุณธรรมภายในองค์กร วางแผนงาน จัดทำโครงการกิจกรรมเสริมสร้างปลูกฝังคุณธรรมและวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามให้แก่สังคม ยกย่องเชิดชูองค์กรและบุคคลผู้มีผลงานดีเด่นในด้านส่งเสริมคุณธรรม

ค่าเป้าหมายต่อตัวชี้วัดความสำเร็จ

ปีงบประมาณ	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
ร้อยละ	๕๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรมและบทบาทของหน่วยงาน

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
กลยุทธ์ที่ ๑ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันครอบครัว	๑.๑ พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบันครอบครัว โดยสร้างความตระหนักให้พ่อแม่และผู้ปกครองเห็นความสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีให้เยาวชน	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงมหาดไทย
	๑.๒ ส่งเสริมให้สถาบันครอบครัวโดยเฉพาะผู้นำครอบครัว มีจิตสำนึกในการเป็นผู้ให้ความเอื้ออาทร ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นสังคมและประเทศชาติ	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงมหาดไทย

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	<p>๑.๓ ส่งเสริมความเข้มแข็งและความอบอุ่นของครอบครัว โดยการจัดตั้งศูนย์คุณธรรมพัฒนาครอบครัวในชุมชนหรือการรวมกลุ่มที่เกี่ยวข้องเนื่องกับครอบครัวในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการเสริมสร้างสถาบันครอบครัวในชุมชน หมู่บ้าน ตำบลวัด มัสยิด และโบสถ์</p>	<p>หน่วยงานในสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงมหาดไทย <p>และ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดเขตพื้นที่ ๑ (พระนครศรีอยุธยา) - สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขตพื้นที่ ๑ พระนครศรีอยุธยา
	<p>๑.๔ ส่งเสริมครอบครัวทุกครอบครัวให้เข้าใจหลักคำสอนทางศาสนาและนำไปใช้แก้ปัญหาให้เกิดประโยชน์ต่อครอบครัวตนเอง</p>	<p>หน่วยงานในสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงมหาดไทย
	<p>๑.๕ ส่งเสริมผู้สูงอายุและผู้รู้ให้มีบทบาทในการถ่ายทอดหลักคุณธรรมทางศาสนาและประสบการณ์ทางด้านคุณธรรมให้แก่คนในครอบครัวและในชุมชน</p>	<p>หน่วยงานในสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวง มหาดไทย
	<p>๑.๖ รมรงค์และกระตุ้นให้ผู้นำครอบครัวประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อให้เยาวชนเติบโตเป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติ</p>	<p>หน่วยงานในสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงมหาดไทย
	<p>๑.๗ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนคนรุ่นใหม่มีคุณธรรมความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีการปฏิบัติด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างต่อเนื่องตั้งแต่วัยเยาว์</p>	<p>หน่วยงานสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงวัฒนธรรม
<p>กลยุทธ์ที่ ๒ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันการศึกษา</p>	<p>๒.๑ ยึดหลักความเสมอภาคในการเสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาด้วยคุณธรรม</p>	<p>หน่วยงานสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงศึกษาธิการ
	<p>๒.๒ พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล</p>	<p>หน่วยงานสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงศึกษาธิการ

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	๒.๓ ส่งเสริมให้ ๓ เสาหลักประกอบด้วยสถานศึกษา ศาสนสถาน ชุมชนและครอบครัว (บวร) เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมให้แก่ประชาชน	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ - กระทรวงมหาดไทย
	๒.๔ พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาทุกระดับให้มีการปลูกฝังคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยบรรจุเรื่องคุณธรรม เป็นหลักสูตรพื้นฐานทางการศึกษา เพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชนและประชาชนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สร้างสรรค์ประโยชน์เพื่อส่วนรวม โดยเชื่อมโยงกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมนอกหลักสูตร ให้ลงมือปฏิบัติจริงเพื่อช่วยสังคม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงศึกษาธิการ
	๒.๕ กำหนดให้หลักสูตรการศึกษาในแต่ละประเภทในทุกชั้นปี มีการศึกษาตามหลักศาสนาที่ผู้เรียนนับถืออย่างพอเพียง ทั้งการให้ความสำคัญ สาระ และเวลา เพื่อให้เกิดผลด้านคุณธรรมจริยธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงศึกษาธิการ
	๒.๖ พัฒนาระบบการเรียนการสอนโดยเน้นกิจกรรมทางศาสนาเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจให้กับนักเรียน นักศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการยึดมั่นในคุณธรรมและนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับมิติของยุคปัจจุบันและบริบทของสังคมได้อย่างเหมาะสม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงศึกษาธิการ
	๒.๗ กำหนดให้ทุกสถาบัน การศึกษาจัดตั้งหน่วยเผยแพร่คุณธรรมประจำสถานศึกษาทุกระดับ	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงศึกษาธิการ
	๒.๘ กำหนดให้สถาบัน การศึกษาทุกระดับ ปลูกฝังคุณธรรมโดยใช้กิจกรรมด้านดนตรี ศิลปะ และกีฬา เป็นการฝึกปฏิบัติกิจกรรมพิเศษนอกเหนือจากกิจกรรมการอบรม ปลูกฝังคุณธรรมโดยตรง เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการด้านคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงศึกษาธิการ

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	๒.๙ ส่งเสริมให้สถาบัน การศึกษาทุกระบบ จัดหาสื่อที่เกี่ยวกับการสอนคุณธรรมที่ ทันสมัยจูงใจให้ผู้เรียนสนใจและสามารถ เรียนรู้ได้ทุกช่องทาง	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงศึกษาธิการ
	๒.๑๐ ส่งเสริมให้สถาบัน การศึกษากำหนด เรื่องจิตอาสาเป็นหัวข้อในการพัฒนาผู้เรียน ทั้งในและนอกระบบอย่างจริงจัง	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงศึกษาธิการ
	๒.๑๑ ส่งเสริมให้สถาบัน การศึกษาสร้าง บรรยากาศ สิ่งแวดล้อมในสถาบันฯ ที่ส่งเสริม คุณธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงศึกษาธิการ
	๒.๑๒ จัดให้มีการสร้างองค์ความรู้และทักษะ ตลอดจนให้การอบรมเรื่องการจัดการศึกษาที่ เกี่ยวกับคุณธรรมแก่ครูและบุคลากรทางการ ศึกษา	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงศึกษาธิการ
	๒.๑๓ เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการ ศึกษามีส่วนร่วมวางระบบ และสร้างเครือข่าย ในการพัฒนาส่งเสริมคุณธรรม สำหรับ นักเรียนและนักศึกษา	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงศึกษาธิการ
	๒.๑๔ ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการ ศึกษาทุกระดับ ตระหนัก และ ยึดมั่น ในคุณธรรม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับเด็ก เยาวชนและ ประชาชน	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงศึกษาธิการ
	๒.๑๕ ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการ ศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรมได้รับ การเลื่อนขั้นเป็นกรณีพิเศษ	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงศึกษาธิการ
	๒.๑๖ ควบคุมความประพฤติและการ ดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพทางการ ศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ และ จรรยาบรรณของวิชาชีพ	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงศึกษาธิการ
	๒.๑๗ ส่งเสริมการวิจัยและการสร้างองค์ ความรู้เกี่ยวกับการวางระบบรากฐาน และ การเสริมสร้างคุณธรรม ให้เกิดแก่เด็ก เยาวชน ประชาชนและสังคม กับทั้งให้นำ ผลการวิจัยไปใช้จริงอย่างเป็นรูปธรรมในทุก ภาคส่วน	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงวัฒนธรรม

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	๒.๑๘ ส่งเสริม สนับสนุน หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ให้มีการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศด้านคุณธรรมและจริยธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงศึกษาธิการ
	๒.๑๙ สร้างเส้นทางอาชีพนักวิจัยและนักวิจัย อาชีพ โดยยึดด้านคุณธรรม และจริยธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงศึกษาธิการ
	๒.๒๐ ยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน โดยเน้นการ ปลุกฝังเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงศึกษาธิการ
กลยุทธ์ที่ ๓ วางระบบ รากฐานการเสริมสร้าง คุณ ธรรม ของสถาบัน ศาสนา	๓.๑ เสริมสร้างผู้นำทางศาสนาให้มีความรู้ใน หลักธรรมที่ถูกต้อง	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักงานพระพุทธ ศาสนาแห่งชาติ และ องค์กรทางศาสนาต่าง ๆ
	๓.๒ ส่งเสริมผู้นำทางศาสนาให้มีบทบาทต่อ การพัฒนาและเสริมสร้างคุณธรรมของคนทุก กลุ่มวัยให้มีพื้นฐานวิถีคิด การตัดสินใจ และ การแก้ปัญหาที่ถูกต้องตามหลักธรรมคำสอน ทางศาสนา	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักงานพระพุทธ ศาสนาแห่งชาติ และ - องค์กรทางศาสนาต่าง ๆ
	๓.๓ เสริมสร้างผู้นำทางศาสนาให้เป็น แบบอย่างที่ดีของศาสนิกชนจนเกิดความ เคารพเลื่อมใสศรัทธา	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักงานพระพุทธ ศาสนาแห่งชาติ และ - องค์กรทางศาสนาต่าง ๆ
	๓.๔ สนับสนุนให้มีการพัฒนาองค์ความรู้ สื่อ และ วิธีการถ่ายทอดหลักธรรมในศาสนาเพื่อให้คนทุก กลุ่มทุกวัยเข้าใจ เข้าถึงคุณธรรมและนำไปปฏิบัติ เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักงานพระพุทธ ศาสนาแห่งชาติ และ องค์กรทางศาสนาต่าง ๆ
	๓.๕ ส่งเสริมให้องค์กรทางศาสนาและสถาบัน ทางศาสนาเป็นสถาบันหลักของสังคม ที่เข้มแข็งและทำหน้าที่เสริมสร้างรากฐาน คุณธรรมให้สังคมโดยเน้นที่เด็กและเยาวชน	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักงานพระพุทธ ศาสนาแห่งชาติ และ - องค์กรทางศาสนาต่าง ๆ

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	<p>๓.๖ ส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายและเชื่อมโยงศาสนิกสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ปลูกฝังคุณธรรมในสังคมอย่างเป็นรูปธรรม</p>	<p>หน่วยงานในสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ <p>และ</p> <ul style="list-style-type: none"> - องค์กรทางศาสนาต่าง ๆ
	<p>๓.๗ เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและมาตรการในการคุ้มครองพระพุทธศาสนา ส่งเสริม ดูแล รักษาและทำนุบำรุงศาสนสถานและศาสนวัตถุทางพระพุทธศาสนา พัฒนาพุทธมณฑลให้เป็นศูนย์กลางทางพระพุทธศาสนา ทำนุบำรุงพุทธศาสนศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้คู่คุณธรรม</p>	<p>หน่วยงานในสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
<p>กลยุทธ์ที่ ๔ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันเศรษฐกิจ</p>	<p>๔.๑ ส่งเสริมให้ภาคธุรกิจน้อมนำแนวพระราชดำริหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินธุรกิจ</p>	<p>หน่วยงานในสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงการคลัง - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงพลังงาน - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงพาณิชย์ <p>และ</p> <ul style="list-style-type: none"> - หอการค้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา - สภาอุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา - ชมรมธนาคารจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	<p>๔.๒ เร่งรัดและกำกับดูแลให้หน่วยงานภาคธุรกิจนำหลักคุณธรรมและธรรมาภิบาลเป็นหลักในการบริหารจัดการทุกระบบ</p>	<p>หน่วยงานในสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงพาณิชย์ <p>และ</p> <ul style="list-style-type: none"> - หอการค้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา - สภาอุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	๔.๔ ส่งเสริมการผลิตผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ได้มาตรฐานมีคุณภาพ และส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีประสิทธิภาพ เสริมสร้าง ความมั่นคงด้านอาหารและพลังงานอย่างเหมาะสมและยั่งยืน สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และมีมาตรฐานปลอดภัยต่อผู้บริโภคทั้งภายในและต่างประเทศ ตามหลักคุณธรรม และธรรมาภิบาล และตามมาตรฐาน ISO (The International Organization for Standardization)	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
	๔.๕ ส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคธุรกิจเอกชนดำเนินกิจการโดยยึดหลักบรรษัทภิบาลคือ การบริหารจัดการพร้อมด้วยการกำกับดูแลที่ดีมีคุณธรรมในภาคธุรกิจ(Good corporate governance) มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ประกอบธุรกิจอย่างมีคุณธรรมต่อผู้บริโภคและผู้ประกอบการด้วยกัน	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงพาณิชย์ และ - หอการค้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา - สภาอุตสาหกรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา - ชมรมธนาคารจังหวัดพระนครศรีอยุธยา - การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานพระนครศรีอยุธยา
	๔.๖ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง และสามารถแข่งขันในตลาดโลก โดยยึดหลักบรรษัทภิบาล และจรรยาบรรณในการประกอบการ เพื่อให้ได้รับการยอมรับในด้านคุณภาพตามมาตรฐาน ISO (The International Organization for Standardization)	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงอุตสาหกรรม

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	๔.๗ ส่งเสริมให้องค์กรธุรกิจมีคุณธรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม หรือ Corporate Social Responsibility (CSR) โดยสร้างศูนย์ดูแลเด็กภายในสถานที่ทำงานเพื่อสร้างความรักความอบอุ่นภายในครอบครัว (ในช่วงปิดภาคเรียน)	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และ - หอการค้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา - สภาอุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา - ชมรมธนาคารจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	๔.๘ ส่งเสริมให้มีการกำหนดมาตรฐานคุณธรรมของภาครัฐและภาคเอกชน	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงการคลัง - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงพลังงาน - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงอุตสาหกรรม และ - หอการค้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา - สภาอุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา - ชมรมธนาคารจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	๔.๙ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมยกย่องคนดีมีคุณธรรมในชุมชน เป็นตัวอย่างที่ดีให้ชุมชนเป็นต้นแบบที่ดีในการปฏิบัติ โดยค้นหาคนดีและมอบรางวัลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดกระแสสังคมส่งเสริมคนดี กับทั้งเป็นการสร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศชาติ	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงการคลัง - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงพลังงาน - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงอุตสาหกรรม และ - หอการค้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา - สภาอุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา - ชมรมธนาคารจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	๔.๑๐ ส่งเสริมและผลักดันให้ทุกภาคส่วนตระหนักและมีส่วนร่วม การใช้จ่ายเงินแผ่นดิน และทรัพย์สินของชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามหลักคุณธรรมจริยธรรม	- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	๔.๑๑ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วนในการกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจโดยยึดหลักคุณธรรม และจริยธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงการคลัง - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงพลังงาน - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงอุตสาหกรรม และ - หอการค้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา - สภาอุตสาหกรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา - ชมรมธนาคารจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	๔.๑๒ สนับสนุนให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีและสร้างนวัตกรรมให้แก่ภาคการผลิตและบริการ รวมทั้งบริการสังคมด้วยวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มผลิตภาพทางเศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิตของประชาชนภายใต้หลักคุณธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
	๔.๑๓ กำหนดให้มีการวิจัยและพัฒนาด้านพลังงานอย่างมีจรรยาบรรณ	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงพลังงาน
	๔.๑๔ ส่งเสริมให้มีการวิจัย พัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเกษตรที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศภายใต้หลักคุณธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
	๔.๑๕ ส่งเสริม สนับสนุน การจัดหาพัฒนาและอนุรักษ์พลังงาน ในทุกภาคส่วน อย่างคุ้มค่า เป็นธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงพลังงาน
	๔.๑๖ บริหารจัดการ ราคาสินค้าเกษตรและรายได้เกษตรกรให้มีความเป็นธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงพาณิชย์
	๔.๑๗ ส่งเสริมให้มีการจัดสรรทรัพยากรการผลิตทางการเกษตร และโครงสร้างพื้นฐานการเกษตรอย่างพอเพียง มีคุณธรรม มีประสิทธิภาพยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	๔.๑๘ พัฒนากำลังแรงงานและผู้ประกอบการให้มีศักยภาพสูงและสอดคล้องต่อความต้องการของภาคเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันบนเวทีโลก โดยนำหลักการส่งเสริมคุณธรรม และจรรยาบรรณมาดำเนินการ	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงแรงงาน
	๔.๑๙ จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาประเทศโดยยึดหลักคุณธรรม	หน่วยงานในสังกัด - สำนักนายกรัฐมนตรี
	๔.๒๐ ปรับปรุงแก้ไข กฎหมาย กฎเกณฑ์ และระเบียบทางราชการ เพื่อพัฒนารากฐานทางเศรษฐกิจ และบังคับใช้เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงอุตสาหกรรม
	๔.๒๑ ส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาเครือข่ายระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ให้มีการพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน บนรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรม และจริยธรรม	- หอการค้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา - สภาอุตสาหกรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
กลยุทธ์ที่ ๕ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันทางการเมืองการปกครอง (ภาคราชการและภาคการเมืองทุกระดับ)	๕.๑ พัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ตามหลักคุณธรรมจริยธรรมอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข	- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	๕.๒ เสริมสร้างการเมืองการปกครองอย่างโปร่งใส สุจริต และเที่ยงธรรม ตามหลักคุณธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงยุติธรรม และ - ศาลทุกศาลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา - สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดเขตพื้นที่ ๑ (พระนครศรีอยุธยา) - สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขตพื้นที่ ๑ พระนครศรีอยุธยา - สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	๕.๓ กำหนดให้องค์กรทาง การเมืองการปกครองต่าง ๆ ทำหน้าที่ในการบริหารและให้เป็นไปตามหลักคุณธรรม มีธรรมาภิบาล (Good Governance) คือการปกครอง การบริหาร การจัดการการควบคุมดูแล กิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงกลาโหม - กระทรวงวัฒนธรรม และ - สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดเขตพื้นที่ ๑ (พระนครศรีอยุธยา) - สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขตพื้นที่ ๑ พระนครศรีอยุธยา - สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	๕.๕ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎเกณฑ์ และระเบียบทางราชการ และบังคับใช้เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่บุคลากรเจ้าหน้าที่ในองค์กรทางการเมืองการปกครองทุกภาคส่วน	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงยุติธรรม และ - สำนักงานอัยการเขต ๑ พระนครศรีอยุธยา - สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	๕.๖ ส่งเสริมให้ข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าหน้าที่รัฐทุกระดับทุกภาคส่วน ปฏิบัติงาน ตาม หลัก คุณ ธรรม และ จรรยาบรรณ	หน่วยงานในสังกัด - สำนักนายก รัฐมนตรี - กระทรวง มหาดไทย - กระทรวง กลาโหม - กระทรวงวัฒนธรรม และ - สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดเขตพื้นที่ ๑ (พระนครศรีอยุธยา) - สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขตพื้นที่ ๑ พระนครศรีอยุธยา - สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	๕.๗ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างการเมืองการปกครองด้านการเลือกตั้งอย่างโปร่งใส สุจริต และเที่ยงธรรมตามหลักการส่งเสริมคุณธรรม	- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	๕.๘ ส่งเสริมให้นักการเมืองทุกระดับปฏิบัติ ตามคุณธรรมและจรรยาบรรณสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ประชาชน	หน่วยงานในสังกัด - สำนักนายก รัฐมนตรี - กระทรวง มหาดไทย - กระทรวง กลาโหม - กระทรวงวัฒนธรรม และ

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
		<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดเขตพื้นที่ ๑ (พระนครศรีอยุธยา) - สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขตพื้นที่ ๑ พระนครศรีอยุธยา - สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	<p>๕.๙ กำหนดบทบาทให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับมีหน้าที่นำนโยบายส่งเสริมคุณธรรมสู่การปฏิบัติในชุมชนและเป็นแบบอย่างที่ดี โดยให้รางวัลเพื่อเป็นกำลังใจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีแนวปฏิบัติที่ดี</p>	<p>หน่วยงานในสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงาน นายกรัฐมนตรี - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงกลาโหม - กระทรวงวัฒนธรรม และ - สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดเขตพื้นที่ ๑ (พระนครศรีอยุธยา) - สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขตพื้นที่ ๑ พระนครศรีอยุธยา - สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	<p>๕.๑๐ กำหนดให้ทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งหน่วยเผยแพร่คุณธรรมประจำตำบลทำหน้าที่จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและร่วมเป็นเครือข่ายขับเคลื่อนกระบวนการส่งเสริมคุณธรรมสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ</p>	<p>หน่วยงานในสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงาน นายกรัฐมนตรี - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงกลาโหม - กระทรวงวัฒนธรรม และ - สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดเขตพื้นที่ ๑ (พระนครศรีอยุธยา) - สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขตพื้นที่ ๑ พระนครศรีอยุธยา - สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	<p>๕.๑๑ กำหนดให้มีการจัดทำหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประเมินด้านคุณธรรมแก่ผู้ขอขึ้นทะเบียน ขออนุญาตใบอนุญาต ขอต่ออายุใบอนุญาต และขออนุญาตใบแทนใบอนุญาตประเภทต่าง ๆ จากหน่วยงานภาครัฐ</p>	<p>หน่วยงานในสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงคมนาคม - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงวัฒนธรรม

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	<p>๕.๑๒ กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐทุกภาคส่วนมีหน้าที่ส่งเสริมให้บุคลากรเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรมและจรรยาบรรณ โดยมีหลักสูตรการศึกษาฝึกอบรมในสถาบันวิทยาลัยสำหรับนักบริหารภาครัฐทุกระดับ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไม่ใช่เพื่อเลื่อนวิทยฐานะเท่านั้น</p>	<p>หน่วยงานในสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงาน รัฐมนตรี - กระทรวง มหาดไทย - กระทรวง กลาโหม - กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ <p>และ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดเขตพื้นที่ ๑ (พระนครศรีอยุธยา) - สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขตพื้นที่ ๑ พระนครศรีอยุธยา - สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	<p>๕.๑๓ กำหนดให้ทุกหน่วยงานภาครัฐจัดตั้งหน่วยเผยแพร่คุณธรรม ทำหน้าที่จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและร่วมเป็นเครือข่ายขับเคลื่อนกระบวนการส่งเสริมคุณธรรมทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานภาครัฐ</p>	<p>หน่วยงานราชการในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาทุกหน่วยงาน</p>
	<p>๕.๑๔ กำหนดให้องค์กรที่เกี่ยวข้อง ทำหน้าที่ในการเสนอแนะนโยบายกฎหมายและมาตรการในการส่งเสริมการปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตามหลักคุณธรรมจริยธรรม</p>	<p>หน่วยงานในสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงยุติธรรม
	<p>๕.๑๕ กำหนดให้องค์กรที่เกี่ยวข้องให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ในการร่างกฎหมายของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย ตามหลักคุณธรรมจริยธรรม</p>	<p>หน่วยงานในสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงยุติธรรม <p>และ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานอัยการเขต ๑ พระนครศรีอยุธยา - สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	<p>๕.๑๖ วางระบบรากฐานการดำเนินการประสานงานกับหน่วยราชการ ส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และองค์การเอกชนที่เกี่ยวข้อง ในการให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขภายใต้หลักคุณธรรม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	๕.๑๗ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนและการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข ที่ยึดมั่นอยู่ในหลักนิติรัฐและหลักธรรมาภิบาล	- สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดเขตพื้นที่ ๑ (พระนครศรีอยุธยา) - สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขตพื้นที่ ๑ พระนครศรีอยุธยา
	๕.๑๘ เสริมสร้างความเข้มแข็งในการสร้างวินัย คุณธรรมจริยธรรม และการป้องกันการทุจริต โดยการพัฒนาระบบและกลไกในการตรวจสอบ ควบคุม และถ่วงดุลการใช้อำนาจให้เหมาะสม	- สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดเขตพื้นที่ ๑ (พระนครศรีอยุธยา) - สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขตพื้นที่ ๑ พระนครศรีอยุธยา
กลยุทธ์ที่ ๖ วางระบบรากฐานการใช้วัฒนธรรมไทยเป็นฐานในการเสริมสร้างคุณธรรม	๖.๑ เสนอแนะนโยบายและวางแผนการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองในมิติของศิลปวัฒนธรรมให้คนมีจิตใจอ่อนโยนเอื้อเพื่อเผื่อแผ่และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ทุนทางวัฒนธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักนายกรัฐมนตรี
	๖.๒ นำค่านิยมของสังคมที่แสดงออกทางจารีตประเพณีที่ดั่งงามมาเป็นบรรทัดฐานทางคุณธรรมในการประพฤติปฏิบัติของประชาชน	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม
	๖.๓ นำอัตลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่นและเอกลักษณ์ของชาติ มากระตุ้นจิตสำนึก และศรัทธาในการประพฤติปฏิบัติตามคุณธรรมเพื่อสร้างสรรค์สังคมให้เข้มแข็งและมั่นคง	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม
	๖.๔ ดำรงรักษาวิถีคุณธรรมของชุมชนที่มีรากฐานจากความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงความรู้และภูมิหลังของบุคคลด้านคุณธรรม ซึ่งเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป โดยนำมาเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติของคนในชุมชนและครอบครัว	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม
	๖.๕ ส่งเสริม เสริมสร้าง เอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ไทย ในการอนุรักษ์ สืบสานศิลปประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น และภูมิปัญญาตามหลักคุณธรรมจริยธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักนายกรัฐมนตรี
	๖.๖ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การกีฬา การศึกษาด้านกีฬา นันทนาการ ภายใต้รากฐานคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	๖.๗ เสริมสร้างทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมภายใต้รากฐานการใช้วัฒนธรรมไทยเป็นพื้นฐาน ในการเสริมสร้างคุณธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
	๖.๘ สร้างระบบสวัสดิการให้ประชาชนมีหลักประกันและมีความมั่นคงในชีวิตตามหลักคุณธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
	๖.๙ พัฒนาคณะและสังคมให้มีคุณภาพและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงตามหลักคุณธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
	๖.๑๐ ร่วมมือกับหน่วยงาน ต่าง ๆ สร้างคนดีและคนเก่งในทุกระดับ รวมทั้งสร้างคุณธรรมให้นักด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และนวัตกรรม ให้แพร่หลาย และเป็นที่ยอมรับกับทุกภาคส่วนของประเทศ ภายใต้รากฐานวัฒนธรรมไทย	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
	๖.๑๑ ดำเนินการสร้าง พัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมทั้งในมิติศาสนาและมิติอื่น ๆ ด้วยกระบวนการจัดการความรู้รูปแบบต่างๆ และมีโครงสร้างที่ชัดเจน	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม
กลยุทธ์ที่ ๗ วางระบบรากฐานการใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมคุณธรรม	๗.๑ ส่งเสริมและเผยแพร่ข่าวสาร และความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขตลอดจนนโยบายและการดำเนินงานของรัฐบาล วัฒนธรรม ศีลธรรม ค่านิยมที่พึงปรารถนา รวมทั้งสนับสนุนการให้บริการการศึกษาจากระบบแก่ประชาชน	หน่วยงานในสังกัด - สำนักนายกรัฐมนตรี
	๗.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อ มีเสรีภาพในการแสวงหาข้อมูลและเผยแพร่ข้อมูลตามจรรยาบรรณภายใต้ระบอบประชาธิปไตย	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	๗.๓ รณรงค์ให้มีการนำเสนอข่าวสาร ละครุสารคดี ของสื่อมวลชนให้เกิดการสร้างสรรคและเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยยึดหลักคุณธรรม	หน่วยงานในสังกัด - สำนักนายกรัฐมนตรี - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - กระทรวงวัฒนธรรม
	๗.๔ กำหนดให้มีผังรายการส่งเสริมคุณธรรมในทุกสื่อและทุกวัน โดยเฉพาะวิทยุและ	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	โทรทัศน์ในช่วงเวลาที่เหมาะสมเพื่อให้มีพลังในการสร้างกระแสคุณธรรมในสังคมอย่างต่อเนื่องและมีทิศทางเดียวกันโดยเพิ่มรายการทางศาสนาและเผยแพร่คุณธรรมแก่ประชาชน ถ่ายทอดเรื่องราวของผู้มีคุณธรรมที่ประสบความสำเร็จในชีวิต	
	๗.๕ ส่งเสริมให้มีสื่อสร้างสรรค์ทันสมัยและหลากหลายเพื่อประชาสัมพันธ์รณรงค์ปลูกฝังคุณธรรมที่พึงปฏิบัติในสังคม	หน่วยงานในสังกัด - สำนักนายกรัฐมนตรี - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - กระทรวงวัฒนธรรม
	๗.๖ ส่งเสริมให้สื่อต่าง ๆ ประชาสัมพันธ์เรื่องเกี่ยวกับคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง สร้างกระแสสังคมให้ประชาชนมีจิตสำนึกคุณธรรม โดยเฉพาะสื่อของรัฐ	หน่วยงานในสังกัด - สำนักนายกรัฐมนตรี - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	๗.๗ ส่งเสริมการเผยแพร่คุณธรรมด้วยสื่อต่าง ๆ อย่างมีคุณภาพเหมาะสมกับทุกกลุ่มวัย โดยเฉพาะสำหรับเด็กและเยาวชน	หน่วยงานในสังกัด - สำนักนายกรัฐมนตรี - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	๗.๘ ให้มีมาตรฐานในการนำเสนอข่าวสารอย่างเป็นกลาง สร้างสรรค์ และยึดมั่นในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางวิชาชีพ	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	๗.๙ สนับสนุนงบประมาณในการสร้างสื่อรณรงค์เผยแพร่คุณธรรมทางโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ให้มากขึ้น เปิดพื้นที่สื่อสีขาว สื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ที่มีเนื้อหาสาระดี ส่งเสริมคุณธรรม	หน่วยงานในสังกัด - สำนักนายกรัฐมนตรี - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - กระทรวงวัฒนธรรม
	๗.๑๐ ส่งเสริมให้องค์กรที่เกี่ยวข้องได้ใช้จรรยาบรรณสื่อมวลชนอย่างจริงจัง	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	๗.๑๑ ให้องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนมีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและกำกับดูแลการเสนอข่าวสารโดยคำนึงถึงความถูกต้องมีคุณธรรมและผลกระทบอันจะเกิดขึ้น	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	๗.๑๒ ให้สื่อแต่ละประเภทบูรณาการแผนการเผยแพร่คุณธรรมจริยธรรมให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพโดยสอดแทรกในรายการข่าว ละคร บทเพลง การละเล่นพื้นบ้าน และอื่นๆ	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	๗.๑๓ ให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศปลูกจิตสำนึกคุณธรรมจริยธรรมโดยกำหนดเป็นระเบียบข้อบังคับให้มีข้อความรณรงค์เรื่องคุณธรรมจริยธรรมในทุกเว็บไซต์	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	๗.๑๔ ส่งเสริมยกย่องสื่อมวลชนที่สร้างสรรค์ด้านคุณธรรมให้มีจำนวนมากยิ่งขึ้น	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	๗.๑๕ ส่งเสริมให้ความรู้ด้านวิชาการ แก่ผู้ประกอบการบิวชีฟส์ โดยยึดหลักคุณธรรมและจรรยาบรรณของสื่อ	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	๗.๑๖ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการบิวชีฟส์นำเสนอข้อมูลที่สร้างสรรค์เกิดประโยชน์ต่อสังคม ตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมแห่งวิชาชีพ	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	๗.๑๗ ส่งเสริมให้บุคคลสาธารณะเป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมคุณธรรมของคนในสังคม	หน่วยงานในสังกัด - สำนักนายกรัฐมนตรี - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - กระทรวงวัฒนธรรม
กลยุทธ์ที่ ๘ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในภาควิชาชีพ	๘.๑ ส่งเสริมองค์กรวิชาชีพ ให้มีความสามัคคีคุณธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	๘.๒ ส่งเสริมให้สภา สมาคม หรือองค์กรวิชาชีพต่าง ๆ ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในการประกอบวิชาชีพแก่ผู้ประกอบการวิชาชีพภายใต้หลักคุณธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	<p>๘.๓ กำหนดให้สภาหรือองค์กรวิชาชีพต่าง ๆ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎเกณฑ์ ระเบียบปฏิบัติ และจรรยาบรรณของตนเองให้มีความทันสมัยบนพื้นฐานของการมีคุณธรรม</p>	<p>หน่วยงานในสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	<p>๘.๔ กำหนดให้มีการจัดทำหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประเมินด้านคุณธรรมแก่ผู้ขอขึ้นทะเบียน ขอออกใบอนุญาต ขอต่ออายุใบอนุญาต และขอออกใบแทนใบอนุญาตประเภทต่าง ๆ จากสภา สมาคม หรือองค์กรวิชาชีพต่าง ๆ</p>	<p>หน่วยงานในสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงการคลัง - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	<p>๘.๕ กำหนดให้สภา สมาคมหรือองค์กรวิชาชีพต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือจัดการหลักสูตรในสถาบันการศึกษาเพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นิสิตนักศึกษาในทุกสาขาให้เป็นคนเก่งและดีมีความรู้คู่คุณธรรม</p>	<p>หน่วยงานในสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	<p>๘.๖ กำหนดให้สภา สมาคมหรือองค์กรวิชาชีพต่าง ๆ ควบคุมดูแลการประพฤติปฏิบัติของผู้ประกอบวิชาชีพให้เป็นไปตามหลักคุณธรรมและจรรยาบรรณของวิชาชีพ เพื่อสร้างความศรัทธาความเชื่อมั่นในวิชาชีพ แก่ผู้บริโภคหรือผู้รับบริการ โดยระบุคุณธรรมที่พึงประสงค์ไว้ในจรรยาบรรณวิชาชีพ</p>	<p>หน่วยงานในสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	๘.๗ กำหนดให้สภา สมาคมหรือองค์กรวิชาชีพมีมาตรการการลงโทษแก่ผู้ประกอบการวิชาชีพที่กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตามหลักคุณธรรมและละเมิดจรรยาบรรณของวิชาชีพอย่างจริงจังและเป็นธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	๘.๘ มุ่งเน้น และส่งเสริมองค์กรวิชาชีพเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม และมีประโยชน์ต่อประเทศ ภายใต้หลักคุณธรรมและจริยธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	๘.๙ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพต่าง ๆ ตระหนักและยึดมั่นในคุณธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพของตนเอง	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	๘.๑๐ ส่งเสริม และคุ้มครองผู้ประกอบการวิชาชีพ ที่ดำรงตนตามหลักคุณธรรมและจรรยาบรรณ	หน่วยงานในสังกัด - หน่วยงานกระทรวงมหาดไทย - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	๘.๑๑ ส่งเสริมและเสริมสร้างสมรรถภาพของ ผู้ประกอบการภาคเอกชนให้แข็งแกร่ง และ ยึดในหลักคุณธรรมและจริยธรรม	- สภาอุตสาหกรรมจังหวัด พระนครศรีอยุธยา
	๘.๑๒ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ การอุตสาหกรรม พัฒนาแลกเปลี่ยนความรู้ด้านอุตสาหกรรม ภายใต้คุณธรรม และจรรยาบรรณ	- สภาอุตสาหกรรมจังหวัด พระนครศรีอยุธยา
	๘.๑๓ กำหนดให้ผู้ประกอบการ อุตสาหกรรม ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการ ประกอบอุตสาหกรรม โดยยึดหลักคุณธรรม และจรรยาบรรณ	- สภาอุตสาหกรรมจังหวัด พระนครศรีอยุธยา

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพ

- วัตถุประสงค์
๑. เพื่อสร้างและพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้มีความเข้มแข็ง
  ๒. เพื่อขับเคลื่อนระบบการบริหารจัดการด้านคุณธรรมให้มีเอกภาพ
  ๓. เพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกภาพให้แก่สังคมไทยด้วยคุณธรรม

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. มีระบบกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมและความสมานฉันท์
ในมิติต่างๆ
๒. มีหลักสูตรและจำนวนบุคลากรผู้ทำหน้าที่ในการส่งเสริมคุณธรรม
๓. มีระบบบริหารจัดการทางวิชาการองค์ความรู้ในเรื่องของการส่งเสริมคุณธรรมและความ
สมานฉันท์ พร้อมทั้งมีการวิจัยและมีการพัฒนามาตรฐานด้านการส่งเสริมคุณธรรม
๔. ภาคราชการพลเรือนมีระบบและกลไกการสนับสนุนและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการ
๕. มีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม
๖. มีความสมานฉันท์ในสังคมไทย

แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรมและบทบาทของหน่วยงาน

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
<p>กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างและพัฒนาระบบบริหารจัดการงานด้านส่งเสริมคุณธรรมและเสริมสร้างความเป็นเอกภาพแก่สถาบัน/องค์กรในสังคม</p>	<p>๑.๑ รัฐบาลมีนโยบายและจัดให้มีการทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี</p>	<p>หน่วยงานในสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงวัฒนธรรม
	<p>๑.๒ พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการส่งเสริมคุณธรรมให้มีประสิทธิภาพในทุกมิติ</p>	<p>หน่วยงานราชการในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาทุกหน่วยงาน</p>
	<p>๑.๓ จัดให้มีระบบบริหารจัดการทางวิชาการองค์ความรู้ในเรื่องของการส่งเสริมคุณธรรมและความสมานฉันท์ พร้อมทั้งให้มีการวิจัยและมีการพัฒนามาตรฐานด้านการส่งเสริมคุณธรรม</p>	<p>หน่วยงานในสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงวัฒนธรรม
	<p>๑.๔ พัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรและบุคลากรด้านแรงงานให้มีประสิทธิภาพ และคุณธรรม</p>	<p>หน่วยงานในสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงแรงงาน
	<p>๑.๕ สร้างความเข้มแข็ง และพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านคุณธรรมและจริยธรรมขององค์กรอิสระให้เป็นเอกภาพ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดเขตพื้นที่ ๑ (พระนครศรีอยุธยา) - สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขตพื้นที่ ๑ พระนครศรีอยุธยา - สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	๑.๖ สร้างและพัฒนาระบบบริหารจัดการภายในองค์กรให้มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในอาชีพ	หน่วยงานราชการในพื้นที่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาทุกหน่วยงาน
	๑.๗ พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรให้เป็นเอกภาพ โดยยึดหลักคุณธรรม นิตินิยม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า	หน่วยงานในสังกัด - สำนักนายกรัฐมนตรี - สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) - กระทรวงยุติธรรม
	๑.๘ พัฒนาประสิทธิภาพการบริการประชาชนให้เข้าถึงความยุติธรรม ด้วยความสะดวกรวดเร็ว และเป็นธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงยุติธรรม
	๑.๙ พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด โดยคำนึงถึงหลักมนุษยธรรมและเป็นไปตามหลักสากล	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงยุติธรรม
	๑.๑๐ กำหนดการพัฒนาระบบบริหารส่งเสริม ป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และฝ่ายบริหาร ให้ดำเนินการอย่างสุจริต โปร่งใส และเป็นธรรมตามหลักคุณธรรม จริยธรรม	- สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดเขตพื้นที่ ๑ (พระนครศรีอยุธยา) - สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขตพื้นที่ ๑ พระนครศรีอยุธยา
	๑.๑๑ นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการขับเคลื่อนงานด้านส่งเสริมคุณธรรม โดยพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกันอย่างเป็นระบบเข้าถึงได้ง่ายและหลากหลาย	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	๑.๑๒ ส่งเสริม พัฒนา และดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้เป็นเอกภาพ ภายใต้หลักคุณธรรมจรรยาบรรณ	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	๑.๑๓ ส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสมตามหลักธรรมาภิบาล	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงยุติธรรม
	๑.๑๔ ส่งเสริมอำนวยความสะดวก และพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางกฎหมายตามหลักนิตินิยม และหลักคุณธรรม จริยธรรม	สำนักงานอัยการ เขต ๑พระนครศรีอยุธยา
	๑.๑๕ พיתักษ์ระบบคุณธรรมในข้าราชการพลเรือน เสริมสร้างมโนสุจริตและความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการที่มุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวม	หน่วยงานราชการในพื้นที่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาทุกหน่วยงาน

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	๑.๑๖ เสริมสร้างจิตสำนึกในด้านคุณธรรม จริยธรรม และปลูกฝังความซื่อสัตย์ในสังคมไทยทุกภาคส่วนให้เป็นเอกภาพ	- สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดเขตพื้นที่ ๑ (พระนครศรีอยุธยา) - สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขตพื้นที่ ๑ พระนครศรีอยุธยา
	๑.๑๗ ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนอนุรักษ์ฟื้นฟูจารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของชุมชนของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน ให้ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม เพื่อสร้างความเป็นเอกภาพ	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
	๑.๑๘ เพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจแก่ข้าราชการพลเรือน เพื่อให้ข้าราชการพลเรือนมีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม คุณภาพชีวิต มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติราชการ	หน่วยงานราชการในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาทุกหน่วยงาน
	๑.๑๙ ให้มีการพัฒนาระบบกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม และความสมานฉันท์ในมิติต่างๆ	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - กระทรวงวัฒนธรรม
กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนา ศักยภาพบุคลากรผู้ทำหน้าที่ในการส่งเสริมคุณธรรม	๒.๑ สนับสนุนและส่งเสริมระบบและกลไกการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมข้าราชการพลเรือน	หน่วยงานราชการในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาทุกหน่วยงาน
	๒.๒ จัดหลักสูตรเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม สำหรับผู้บริหารในภาครัฐ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐและข้าราชการการเมืองทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงพลังงาน
	๒.๓ พัฒนาบุคลากรผู้ทำหน้าที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในราชการพลเรือนให้มีความรู้และทักษะอย่างเพียงพอในการฝึกอบรมและพัฒนา รวมทั้งมีความสามารถในการศึกษาเรียนรู้และ สร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่เพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม	หน่วยงานราชการในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาทุกหน่วยงาน

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	๒.๔ พัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพ ด้านเทคโนโลยี และพลังงานอย่างมีคุณธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงพลังงาน
	๒.๕ ยกย่องบุคลากรภาครัฐและภาคเอกชน หรือบุคคลทั่วไปที่มีความประพฤติดี มีความสุจริตยึดมั่นในคุณธรรมและมีผลงานในการทำคุณประโยชน์ในการส่งเสริมคุณธรรมด้านต่าง ๆ แก่สังคมเป็นที่ปรากฏ โดยการมอบรางวัลเชิดชูเกียรติเพื่อส่งเสริมกำลังใจและให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
	๒.๖ รัฐจัดสรรงบประมาณแก่หน่วยงานกลาง หน่วยงานท้องถิ่น ที่ทำหน้าที่ดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมของชาติให้เหมาะสมตามแผนงานโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงการคลัง
	๒.๗ ให้สถาบันศาสนา ศาสนสถาน สถานศึกษา ชุมชนและครอบครัว เป็นฐานในการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม โดยใช้งบประมาณจากรายได้แผ่นดิน	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างความเป็นเอกภาพในสังคมไทยด้วยคุณธรรม	๓.๑ ส่งเสริมการใช้หลักธรรมทางศาสนา เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ สร้างความเข้มแข็งแก่สังคมไทย	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงกลาโหม - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - สำนักงานกฤษฎีกา - สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
	๓.๒ ให้ทุกหน่วยงานและบุคลากรของภาครัฐต้องมีหน้าที่ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมและเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	หน่วยงานราชการในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาทุกหน่วยงาน
	๓.๓ นำทุนทางวัฒนธรรมเป็นกลไกส่งเสริมให้คนในสังคมมีคุณธรรมอย่างมีเอกภาพ	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักงานกฤษฎีกา

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	<p>๓.๔ ส่งเสริมการจัดให้มีคณะกรรมการสมานฉันท์ในชุมชนคุณธรรม ประกอบด้วย ข้าราชการ ผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา ครู หรือ เจ้าหน้าที่อนามัย เพื่อทำหน้าที่สร้างความปรองดองสมานฉันท์ระหว่างคนต่างศาสนา หรือต่างชาติพันธุ์ในชุมชน และเป็นสื่อกลางสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐกับประชาชน</p>	<p>หน่วยงานในสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงศึกษาธิการ
	<p>๓.๕ ให้ทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม กำหนดตัวชี้วัดคุณธรรมอย่างน้อย ๑ ตัวชี้วัดในคุณสมบัติและเกณฑ์การคัดเลือกบุคลากรที่มีผลงานดีเด่นในด้านต่าง ๆ เพื่อให้รางวัลและเชิดชูเกียรติบุคคลดังกล่าวที่ผลงานและคุณธรรม</p>	<p>หน่วยงานราชการในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาทุกหน่วยงาน</p>
	<p>๓.๖ เสริมความเป็นเอกภาพในองค์กรในการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาลและพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน</p>	<p>หน่วยงานในสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักนายกรัฐมนตรี - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงกลาโหม - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรม

- วัตถุประสงค์ ๑. เพื่อเป็นการสร้างและขยายภาคีเครือข่ายคุณธรรมในสังคมให้เพิ่มมากขึ้น
๒. เพื่อผลักดันทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรม อันเป็นการกระตุ้นสังคมให้เกิดกระแสแห่งการส่งเสริมคุณธรรมอย่างต่อเนื่องจนเกิดเป็นพลังที่สร้างสรรค์ สามารถขึ้นนำสังคม
๓. เพื่อสร้างและพัฒนาบุคคลหรือองค์กรเครือข่ายให้เป็นแบบอย่าง ในการขับเคลื่อนงานส่งเสริมคุณธรรมให้เกิดผลสัมฤทธิ์
๔. เพื่อสนับสนุนให้มีการยกย่องเชิดชูบุคคล และองค์กรที่ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมในระดับต่างๆ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. จำนวนโรงเรียน ชมรม สมาคม หรือองค์กรที่เข้ามาร่วมเป็นภาคีเครือข่าย
๒. จำนวนศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ หน่วยเผยแพร่คุณธรรม และหน่วยเผยแพร่หลักธรรมในศาสนาอื่น
๓. มีภาคีเครือข่ายส่งเสริมคุณธรรมดีเด่นระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอและระดับท้องถิ่น
๔. มีมาตรการจูงใจทางการเงินและการคลังสำหรับธุรกิจที่ดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
๕. มีกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมคุณธรรม

แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรมและบทบาทของหน่วยงาน

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างและขยายเครือข่ายการขับเคลื่อนคุณธรรมในทุกภาคส่วน	๑.๑ กำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการสร้างภาคีเครือข่ายของทุกภาคส่วนโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงกลาโหม - สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
	๑.๒ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ในบริบทของพื้นที่ เพื่อให้มีการจัดทำแผนส่งเสริมคุณธรรมที่สอดคล้องกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔)	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม
	๑.๓ ส่งเสริมการจัดตั้งเครือข่ายการมีส่วนร่วมในระดับชาติ และระดับจังหวัด โดยจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติระดับกระทรวง และจังหวัด	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงมหาดไทย

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	๑.๔ ส่งเสริมการจัดตั้งและการดำเนินงานของชมรม ชุมชน สมาคมหรือกลุ่มที่ส่งเสริมคุณธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงมหาดไทย - - กระทรวงสาธารณสุข
	๑.๕ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้ง ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ หน่วยเผยแพร่คุณธรรม และหน่วยเผยแพร่หลักธรรมในศาสนาอื่นตามความเหมาะสม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม
	๑.๖ ระดมพลังภาคีเครือข่าย ประสานความร่วมมือ และสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายในทุกกระดับ ทั้งในและระหว่างประเทศ เพื่อขับเคลื่อนหลักคุณธรรมแห่งชาติ	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม
กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาเครือข่ายขับเคลื่อนคุณธรรม	๒.๑ ส่งเสริมให้ภาครัฐเป็นกลไกหลักเฝ้าระวังทางสังคมเพื่อป้องกันการทำลายระบบคุณธรรมของสังคมไทย	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม
	๒.๒ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาบทบาทหน้าที่ผู้เผยแพร่ศาสนาต่างๆ เพื่อขับเคลื่อนและถ่ายทอดงานด้านส่งเสริมคุณธรรมให้เกิดผลสัมฤทธิ์	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
	๒.๓ ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างศาสนิกชนของศาสนาที่ทางราชการรับรอง	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
	๒.๔ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ หน่วยเผยแพร่คุณธรรม และหน่วยเผยแพร่หลักธรรมในศาสนาอื่นตามความเหมาะสม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการดำเนินงานด้านคุณธรรม	๓.๑ ให้ประชาชนโดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและวางแนวทางการส่งเสริมคุณธรรม เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของตนเองและสังคม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงวัฒนธรรม
	๓.๒ ส่งเสริมให้มีการยกย่องเชิดชูภาคีเครือข่ายส่งเสริมคุณธรรมดีเด่นระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับท้องถิ่น เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงสาธารณสุข

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	๓.๓ ให้ทุกภาคส่วนร่วมสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณธรรมแก่องค์กรภาคีเครือข่าย	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงการคลัง
	๓.๔ ดำเนินการจัดประชุมสมัชชาคุณธรรมในระดับพื้นที่และระดับชาติ	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม
กลยุทธ์ที่ ๔ สร้างระบบบริหารจัดการภาคีเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม	๔.๑ จัดทำแผนบูรณาการ สร้างความเข้มแข็งให้แก่ภาคีเครือข่ายและพัฒนabeth โดยเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายร่วมบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างสิ่งแวดล้อมและบริบทของสังคมให้เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
	๔.๒ พัฒนาระบบบริหารแหล่งเรียนรู้ด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม โดยให้มีการขึ้นทะเบียนเป็นฐานข้อมูลเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม
	๔.๓ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างภาคีเครือข่ายให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันทำงานที่เอื้อต่อการพัฒนาประชาชนให้มีคุณธรรมในกลุ่มวัยต่าง ๆ	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม
	๔.๔ สร้างระบบภาคีเครือข่ายให้มีพลัง โดยมีจิตสำนึกร่วมรับผิดชอบต่อการส่งเสริมคุณธรรมของสังคม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม
	๔.๕ สร้างต้นแบบและผลักดันให้เกิดการส่งเสริมคุณธรรมอย่างมีทิศทางและต่อเนื่อง	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม
	๔.๖ รัฐจัดสรรงบประมาณอุดหนุนให้แหล่งเรียนรู้คุณธรรมทุกระดับอย่างเหมาะสม	หน่วยงานในสังกัด - สำนักงบประมาณ
กลยุทธ์ที่ ๕ ใช้มาตรการทางด้านการเงินและการคลังในการส่งเสริมเครือข่ายคุณธรรม	๕.๑ ส่งเสริมให้มีการสร้างแรงจูงใจแก่ผู้ที่ส่งเสริมคุณธรรม และให้องค์กรภาคประชาสังคมที่สนับสนุนการจัดกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในรูปแบบต่าง ๆ สามารถนำไปขอลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และหรือภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ถึง ๒ เท่าของจำนวนที่จ่ายจริง	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงการคลัง - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงคมนาคม - กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี - กระทรวงอุตสาหกรรม - สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
	๕.๒ กำหนดให้มีมาตรการต่าง ๆ เพื่อจูงใจทางด้านการเงินและการคลัง สำหรับธุรกิจที่ดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงการคลัง

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	๕.๓ ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมคุณธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงการคลัง
	๕.๔ พัฒนาระบบและกลไกการตรวจสอบการเงิน การคลัง และเสริมสร้างวินัยทางการใช้จ่ายงบประมาณให้ถูกต้องเหมาะสม มีประสิทธิภาพ ตามหลักคุณธรรม	สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.)

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

วัตถุประสงค์ ๑. เพื่อส่งเสริมให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นแบบอย่างในการสร้างความร่วมมือด้านคุณธรรมในชุมชน องค์กร หน่วยงาน ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

๒. เพื่อสร้างความร่วมมือด้านคุณธรรมระหว่างในชุมชน องค์กร หน่วยงาน ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

๓. เพื่อให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีความมั่นคง สันติสุขและสามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธีและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขบนหลักการที่เป็นสากลแต่ยังคงเอกลักษณ์ความเป็นไทย

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. ประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาร่วมมือกันจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม วัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม และรักษาความสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. มีศูนย์เรียนรู้ทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมเพื่อความรู้สู่ชุมชน องค์กร หน่วยงานและประชาคมอาเซียนมีศูนย์ศาสนิกสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรมและบทบาทของหน่วยงาน

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
กลยุทธ์ที่ ๑ เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประชาคมอาเซียนในด้าน การอยู่ร่วมกัน อย่างเอื้ออาทร แบ่งปัน และมีจิตสาธารณะเพื่อโลกและประเทศชาติ	๑.๑ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประชาคมอาเซียน ในเรื่องการนำคุณธรรมสู่สังคมทุกระดับบนวัฒนธรรมที่หลากหลาย	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และ - กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	๑.๒ นำผลของการศึกษาการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีปฏิสัมพันธ์โดยเคารพและสอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น วิถีชีวิตขนบธรรมเนียมจารีตประเพณี และวัฒนธรรมของแต่ละประเทศสมาชิก	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และ - กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	๑.๓ ส่งเสริมให้มีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างประชาคมอาเซียนเพื่อสร้างเสริมสังคมคุณธรรมอาเซียน	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และ - กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	๑.๔ ส่งเสริมให้มีศูนย์ประสานความร่วมมือช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางธรรมชาติและผู้ด้อยโอกาสทางสังคมระหว่างประชาคมอาเซียน	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงวัฒนธรรม และ - กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	๑.๕ ส่งเสริมคุณธรรมบนฐานของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พึ่งตนเองและสามารถแบ่งปันในเวทีโลก	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม
	๑.๖ ส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมกับต่างประเทศเพื่อนำไทยสู่สากลบนรากฐานวัฒนธรรมที่หลากหลาย	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม
	๑.๗ พัฒนาระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เพื่อส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างกันในประชาคมอาเซียน	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงยุติธรรม
กลยุทธ์ที่ ๒ เสริมสร้างและดำรงไว้ซึ่งสันติภาพความมั่นคงและความยั่งยืนของภูมิภาค อาเซียน ด้วยคุณธรรม	๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาคมอาเซียนรักษาเอกลักษณ์ของตน โดยเคารพในความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติ	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงการต่างประเทศ - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงกลาโหม และ - กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	๒.๒ ให้ประเทศไทยเป็นฐานการส่งเสริมคุณธรรมที่สำคัญของการพัฒนาสังคมประชาคมอาเซียน	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงกลาโหม และ - กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	๒.๓ ส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์เผยแพร่วัฒนธรรมในประชาคมอาเซียนและ	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
	ประชาคมโลก	
	๒.๔ ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีสร้างความเข้าใจอันดีทางวัฒนธรรมระหว่างประชาคมอาเซียน	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - กระทรวงวัฒนธรรม
	๒.๕ ส่งเสริมประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกให้ความสำคัญกับดัชนีความสุขมวลรวมมากกว่าดัชนีมวลรวมผลิตภัณฑ์	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม
	๒.๖ ส่งเสริมการศึกษาวิจัยเพื่ออรรถาธิบายซึ่งสันติภาพที่ยั่งยืนระหว่างประชาคมอาเซียน	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงศึกษาธิการ
	๒.๗ ส่งเสริมให้บุคลากรด้านวัฒนธรรมและประชากรอาเซียนเป็นมิตรเป็นเพื่อนบ้านที่ดีมีความรักจริงใจต่อกันอย่างยั่งยืน	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม
	๒.๘ ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อนำความรู้สู่ประชาคมอาเซียน	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม
	๒.๙ จัดตั้งศูนย์ศาสนิกสัมพันธ์แห่งอาเซียน	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงวัฒนธรรม
กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างคุณธรรมและความร่วมมือระหว่างประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกในการตระหนักและรักษาความสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๓.๑ ส่งเสริมบทบาทของผู้นำและประชาคมอาเซียนร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และรักษาสิ่งแวดล้อมด้วยคุณธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ - กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	๓.๒ ส่งเสริมการสร้างอุทยานการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและสิ่งแวดล้อมในระดับชาติและระดับประชาคมอาเซียน	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
	๓.๓ ส่งเสริมให้ประชากรอาเซียนและโลกเห็นคุณค่าของทรัพยากรและใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ร่วมกันอย่างมีคุณภาพ	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
	๓.๔ บูรณาการ และสร้างการมีส่วนร่วมให้ทุกภาคส่วนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งในประเทศ ประชาคมอาเซียน และระหว่างประเทศโดยยึดหลักคุณธรรม	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ส่งเสริมให้ประชาชนเคารพสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย

วัตถุประสงค์ ๑. เพื่อส่งเสริม ธรรมาภิบาล การรู้หน้าที่ รู้สิทธิ เคารพกฎกติกาของสังคมและกฎหมาย

ตัวชี้วัดความสำเร็จ ๑. ประชาชนรู้จักหน้าที่ รู้สิทธิ เคารพกฎกติกาของสังคมและกฎหมาย เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม

แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรมและบทบาทของหน่วยงาน

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานขับเคลื่อน และ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
กลยุทธ์ที่ ๑ บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการขับเคลื่อนคุณธรรมในชุมชนองค์กรหน่วยงาน	๑.๑ ให้ประชาชนได้เข้าใจกฎหมาย สิทธิและหน้าที่ของตนเอง	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงยุติธรรม - สำนักงานอัยการเขต ๑ พระนครศรีอยุธยา
	๑.๒ ให้ประชาชนรู้สิทธิและหน้าที่ของตนและปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด	หน่วยงานในสังกัด - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงยุติธรรม - สำนักงานอัยการเขต ๑ พระนครศรีอยุธยา

๑๑. แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
โครงการและกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมรวม ๑๐๙ โครงการ/กิจกรรม

สรุปจำนวนโครงการตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอายุยุทธศาสตร์ ปี.

พ.ศ. ๒๕๖๐

ยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจและปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนา	๔๕
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และนำมาเป็นหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและดำรงชีวิตตามวิถีวัฒนธรรมไทยที่งดงาม	๔
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ส่งเสริมให้เกิดการสร้าง พัฒนาและขยายเครือข่ายความร่วมมือในกระบวนการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรมในทุกองค์กร ทุกระดับ รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม	๔๖
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ส่งเสริมให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมของคนในประเทศไทยและประชาคมอาเซียน	๘
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : ส่งเสริมให้ทุกประชาชนเคารพสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย	๖

ยุทธศาสตร์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐		ปีงบประมาณ ๒๕๖๑		ปีงบประมาณ ๒๕๖๒		ปีงบประมาณ ๒๕๖๓		ปีงบประมาณ ๒๕๖๔	
		เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมไทย											
กลยุทธ์ที่ ๑ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันครอบครัว											
๑.๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวไทยใส่ใจศาสนา	องค์การบริหารส่วนตำบลปากกระวาน	ประชาชนในเขต อบต.	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๑.๒ ส่งเสริมคุณธรรม-จริยธรรม หลักสูตรจุลลสาสมาธิ	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๐๐ คน	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๑.๓ โครงการอิมบิวส์หัวใจผู้สูงวัยแข็งแรง	อบต.ดอนทอง	๒๔๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๑.๔ โครงการค่ายเยาวชนสมานฉันท์	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	เยาวชน ๒๕๐ คน	๔๐,๐๐๐ บาท	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๑.๕ โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมให้เด็กและเยาวชน ค่ายพุทธบุตร	อบต.ดอนทอง	๙๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๑.๖ ปฏิบัติธรรม	ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ วาสนะเวศน์	๔๔ คน	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๑.๗ โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมค่ายพุทธบุตร	อบต.โพธิ์สามต้น	๑๑๖ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ

ยุทธศาสตร์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐		ปีงบประมาณ ๒๕๖๑		ปีงบประมาณ ๒๕๖๒		ปีงบประมาณ ๒๕๖๓		ปีงบประมาณ ๒๕๖๔	
		เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
กลยุทธ์ที่ ๒ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันการศึกษา											
๒.๑ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไทย กิจกรรมทอดกฐินสามัคคี	มทรส. ศูนย์หันตรา	๑๐๐ คน	ไม่ระบุ	๑๐๐ คน	ไม่ระบุ	๑๐๐ คน	ไม่ระบุ	๑๐๐ คน	ไม่ระบุ	๑๐๐ คน	ไม่ระบุ
๒.๒ ราชชมงคลสุวรรณภูมิ ร่วมใจทำบุญตักบาตร	มทรส. ศูนย์หันตรา	๔๐๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๒.๓ ส่งเสริมคุณธรรม-จริยธรรม ค่ายพุทธบุตร	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๐๐ คน	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๒.๔ โครงการสวนคณิตหมู่ สรรเสริญพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะ	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๘๐ โรงเรียน	๓๕,๐๐๐ บาท	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๒.๕ โครงการประกวด บรรยายธรรม	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๐ โรงเรียน	๒๐,๐๐๐ บาท	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๒.๖ โครงการเผยแพร่ธรรมะ สู่สถานศึกษา	สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	โรงเรียนที่ เข้าร่วม	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
กลยุทธ์ที่ ๓ วางรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันศาสนา											
๓.๑ โครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕: ชาวประชาเป็นสุข	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๐๐ แห่ง	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ

ยุทธศาสตร์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐		ปีงบประมาณ ๒๕๖๑		ปีงบประมาณ ๒๕๖๒		ปีงบประมาณ ๒๕๖๓		ปีงบประมาณ ๒๕๖๔	
		เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
๓๒ น้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช	สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓,๐๐๐ คน	๓๕,๐๐๐ บาท	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๓๓ รวบรวมสิ่งสามัคคี ๓ ศาสนา ร่วมจงรักภักดีเทิดทูลสถาบันพระมหากษัตริย์	สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑,๐๐๐ คน	๓๕๖,๐๐๐ บาท	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๓๔ โครงการจัดงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาเนื่องในเทศกาลวันมาฆบูชา	สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕,๐๐๐ คน	๒๐,๐๐๐ บาท	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๓๕ โครงการฝึกอบรมส่วนเสริมและสนับสนุนการตั้งมัสยิดพระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน	อบต.ลุมพินี	๑๐๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๓๖ โครงการฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมอิสลามสำหรับเยาวชน (ภาคฤดูร้อน)	อบต.ลุมพินี	๑๐๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๓๗ โครงการบรรพชา สามเณรภาคฤดูร้อน	ทต.บ้านกรด	๔๕ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๓.๘ โครงการจัดงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาเนื่องในเทศกาลวันวิสาขบูชา	สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕,๐๐๐ คน	๒๐,๐๐๐ บาท	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๓.๙ โครงการบรรพชาอุปสมบทพระภิกษุสามเณรและบวชศีลจาริณีภาคฤดูร้อน	สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๖๐๐ คน	๑๒๔,๐๐๐ บาท	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ

ยุทธศาสตร์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐		ปีงบประมาณ ๒๕๖๑		ปีงบประมาณ ๒๕๖๒		ปีงบประมาณ ๒๕๖๓		ปีงบประมาณ ๒๕๖๔	
		เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
๓.๑๐ โครงการสร้างความ ปรองดองสมานฉันท์โดยใช้ หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “หมู่บ้านรักษาศีล ๕”	สำนักงาน พระพุทธศาสนาจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	วัดที่เข้า ร่วม โครงการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
กลยุทธ์ที่ ๔ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรม ของสถาบันเศรษฐกิจ											
กลยุทธ์ที่ ๔ ยังไม่มีรายงานโครงการที่เกี่ยวข้อง											
กลยุทธ์ที่ ๕ การวางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรม ของสถาบันการเมืองการปกครอง (ภาคราชการและภาค การเมืองทุกระดับ)											
๕.๑ โครงการส่งเสริมคุณธรรม ด้านธรรมะ	อบต.ตลิ่งชัน	๑๐๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๕.๒ โครงการส่งเสริม พระพุทธศาสนา(โครงการ ปฏิบัติธรรม)	อบต.วัดยม	๕๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๕.๓ ปฏิบัติธรรม	องค์การบริหารส่วนตำบล บ้านใหม่	๙๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๕.๔ โครงการพระสงฆ์รับ บิณฑบาตทุกวันศุกร์	โรงพยาบาล พระนครศรีอยุธยา	๕๐-๘๐คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๕.๕ โครงการสร้างเสริมการ คิดดี ทำดี พุทธดี จัดประชุม จนท.เพื่อปลูกฝังความดี จากภายในด้วยธรรม	โรงพยาบาล พระนครศรีอยุธยา	๑๕๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๕.๖ โครงการพัฒนาจิตต	โรงพยาบาล	๑๕๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ

ยุทธศาสตร์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐		ปีงบประมาณ ๒๕๖๑		ปีงบประมาณ ๒๕๖๒		ปีงบประมาณ ๒๕๖๓		ปีงบประมาณ ๒๕๖๔	
		เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
ปัญญา	พระนครศรีอยุธยา										
กลยุทธ์ที่ ๖ วางระบบรากฐานการใช้วัฒนธรรมไทยเป็นฐานในการเสริมสร้างคุณธรรม											
๖.๑ โครงการสืบสานประเพณีทางพระพุทธศาสนาทำบุญวันธรรมสวนะ	อบต.ราชจรเข้	๑,๕๐๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๖.๒ โครงการส่งเสริมคุณธรรมเข้าวัดสวนศรัทธาวันธรรมสวนะ	อบต.ดอนทอง	๑,๒๐๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๖.๓ โครงการส่งเสริมศาสนาและวัฒนธรรม	ทต.มหาพราหมณ์	๑๘๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๖.๔ โครงการส่งเสริมศาสนาและวัฒนธรรม	ทต.มหาพราหมณ์	๑๕๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๖.๕ โครงการส่งเสริมศาสนาและวัฒนธรรม	ทต.มหาพราหมณ์	๑๕๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๖.๖ โครงการส่งท้ายปีเก่าวิถีไทย ต้อนรับปีใหม่วิถีพุทธ	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓,๐๐๐ คน	๓๐,๐๐๐ บาท	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๖.๗ โครงการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ๒ เมษายน ๒๕๕๙	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๐๐ คน	๖๐,๐๐๐ บาท	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๖.๘ โครงการฟิงเทศน์ปฏิบัติธรรมวันเข้าพรรษา	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๖.๙ โครงการสืบสานประเพณี วัฒนธรรม วันเข้าพรรษา	อบต.กบเจา	๑๐๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ

ยุทธศาสตร์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐		ปีงบประมาณ ๒๕๖๑		ปีงบประมาณ ๒๕๖๒		ปีงบประมาณ ๒๕๖๓		ปีงบประมาณ ๒๕๖๔	
		เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
๖.๑๐ โครงการเฉลิมพระเกียรติพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๐๐ คน	๔๐,๐๐๐ บาท	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๖.๑๑ โครงการจัดงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาเนื่องในเทศกาลวันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕,๐๐๐ คน	๒๐,๐๐๐ บาท	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๖.๑๒ โครงการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๐	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓,๐๐๐ คน	๒๐,๐๐๐ บาท	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
กลยุทธ์ที่ ๗ วางระบบรากฐานการใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมคุณธรรม											
๗.๑ โครงการประชาสัมพันธ์รักษาศีลอุโบสถ	อบต.ตลิ่งชัน	๑๐๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
กลยุทธ์ที่ ๘ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในภาควิชาชีพ											
๘.๑ สวดมนต์ นั่งสมาธิ เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทรสายมินทร์อิราช บรมนารถบพิตร สวรรคต	สำนักงานยุติธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ข้าราชการและจนท. ของสนง.ยุติธรรมจังหวัดฯ	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ

ยุทธศาสตร์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐		ปีงบประมาณ ๒๕๖๑		ปีงบประมาณ ๒๕๖๒		ปีงบประมาณ ๒๕๖๓		ปีงบประมาณ ๒๕๖๔	
		เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
๘.๒ โครงการอบรมส่งเสริมคุณธรรมให้แก่พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้าง และพนักงานจ้าง “ชีวิตเบิกบานภรรยาเป็นสุข”	อบต.โพธิ์สามต้น	๔๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๘.๓ ปฏิบัติธรรมทุกวันพระ	สำนักงานพลังงานจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	บุคลากร ในสังกัด	ไม่ระบุ	บุคลากร ในสังกัด	ไม่ระบุ	บุคลากร ในสังกัด	ไม่ระบุ
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพ											
กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างและพัฒนาระบบบริหารจัดการงานด้านส่งเสริมคุณธรรมและเสริมสร้างความเป็นเอกภาพแก่สถาบัน/องค์กรในสังคม											
๑.๑ ลานธรรม ลานวิถีไทย	สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๓ แห่ง	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๑.๒ จัดทำแผนพัฒนา เกษตรกรรมระดับตำบล	สำนักงานสภาเกษตรกร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๒๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ทำหน้าที่ในการส่งเสริมคุณธรรม											
๒.๑ เสริมสร้างจิตสำนึก ส่งเสริมธรรมภิบาล น้อมนำ แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ในการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตของ	ทม.อโยธยา	๑๕๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ

ยุทธศาสตร์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐		ปีงบประมาณ ๒๕๖๑		ปีงบประมาณ ๒๕๖๒		ปีงบประมาณ ๒๕๖๓		ปีงบประมาณ ๒๕๖๔	
		เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น เทศบาล เมืองอโยธยา											
กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างความเป็นเอกภาพด้วย คุณธรรม											
๓.๑ ชุมชนพอเพียง	ชมรมคนรักในหลวง	๔๐ คน	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ ดำเนินการ
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการ ส่งเสริมคุณธรรม											
กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างและขยายเครือข่ายการขับเคลื่อน คุณธรรมในทุกภาคส่วน											
๑.๑ สำนักงานคุณธรรม	สำนักงานคลังเขต ๑	๑๖ แห่ง	ไม่ระบุ	๑๖ แห่ง	ไม่ระบุ	๑๖ แห่ง	ไม่ระบุ	๑๖ แห่ง	ไม่ระบุ	๑๖ แห่ง	ไม่ระบุ
๑.๒ โครงการคลินิก คุณธรรม	สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑ แห่ง	๘๘,๐๐๐ บาท	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๑.๓ โครงการส่งเสริมการ ท่องเที่ยวเส้นทางแสวงบุญ ในมิติศาสนา	สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔ แห่ง	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๑.๔ โครงการชุมชนสัมพันธ์	อบต.สามเรือน	๑๕๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๑.๕ เครือข่ายโรงเรียนวิถีพุทธ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	สำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๒๙ แห่ง	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๑.๖ ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนา วันอาทิตย์	สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๘๘ แห่ง	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๑.๗ ศูนย์อบรมจริยธรรม ประจำมัสยิด	สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๕ แห่ง	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ

ยุทธศาสตร์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐		ปีงบประมาณ ๒๕๖๑		ปีงบประมาณ ๒๕๖๒		ปีงบประมาณ ๒๕๖๓		ปีงบประมาณ ๒๕๖๔	
		เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
๑.๘ โครงการประชุมชี้แจง แนวทางการขับเคลื่อน ชุมชนคุณธรรมจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๗๒ แห่ง	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๑.๙ เครือข่ายเยาวชนรุ่นใหม่ หัวใจคุณธรรม	สำนักงานยุติธรรมจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	เยาวชน ผู้สนใจ	ไม่ระบุ	เยาวชน ผู้สนใจ	ไม่ระบุ	เยาวชน ผู้สนใจ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๑.๑๐ โครงการค่ายสร้างสรรค์ เยาวชนสร้างชาติต่อต้านการ ทุจริต คอร์รัปชัน	สำนักงานพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๐๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๑.๑๑ โครงการสืบสาน วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน	อบต.กบเจา	๑๐๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาเครือข่ายขับเคลื่อนคุณธรรม											
๒.๑ โปรแกรมส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม (ขยาย ผลการนำโปรแกรมของ สถานควบคุมไปปรับใช้กับ เด็กและเยาวชน)	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็ก และเยาวชนจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	๑๐๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๒.๒ โครงการสร้างสุของค์กร ต้อนรับ ปีงบประมาณ ๒๕๖๐	โรงพยาบาลเสนา	๑๕๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ

ยุทธศาสตร์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐		ปีงบประมาณ ๒๕๖๑		ปีงบประมาณ ๒๕๖๒		ปีงบประมาณ ๒๕๖๓		ปีงบประมาณ ๒๕๖๔	
		เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
๒.๓ เสริมสร้างคุณธรรม และจริยธรรมให้แก่ คณะผู้บริหารสมาชิกสภาเทศบาลและบุคลากรของเทศบาล ผู้นำชุมชน ในเขตเทศบาล ตำบลบ้านสร้าง	ทต.บ้านสร้าง	๒๐๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๒.๔ คุณธรรมนำใจใสสะอาด	ทต.โรงช้าง	๒๕๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๒.๕ โรงพยาบาลคุณธรรม จริยธรรม โรงพยาบาลเสนา	โรงพยาบาลเสนา	๒๐๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๒.๖ โครงการค่าย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ สิ่งแวดล้อม ประจำปี ๒๕๖๐ (ภายใต้การเรียนรู้ ตามรอยพระยุคลบาท การ เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม)	ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อ การศึกษา พระนครศรีอยุธยา	๕๐ คน	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๒.๗ ฝึกอบรม “พัฒนา คุณธรรม จริยธรรม เพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงาน”	เทศบาลตำบลนครหลวง	๑๐๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๒.๘ อบรมเชิงปฏิบัติการ รพ.คุณธรรม	โรงพยาบาล พระนครศรีอยุธยา	๑๐๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๒.๙ มหกรรม รพ.คุณภาพคู่	โรงพยาบาล	๒๕๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ

ยุทธศาสตร์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐		ปีงบประมาณ ๒๕๖๑		ปีงบประมาณ ๒๕๖๒		ปีงบประมาณ ๒๕๖๓		ปีงบประมาณ ๒๕๖๔	
		เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
คุณธรรม	พระนครศรีอยุธยา										
๒.๑๐ การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน	สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ	๙๐ คน	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๒.๑๑ ชุมชนเข้มแข็งตามแนววิถีพุทธ	ทต.บางกระสั้น	๘๐ คน	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๒.๑๒ โครงการพัฒนาศักยภาพจริยธรรมและคุณธรรมให้แก่เด็กและเยาวชน	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๐๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๒.๑๓ โครงการคุณธรรม จริยธรรมสร้างจิตสำนึกเพื่อพัฒนาคน	อบต.กบเจ้า	๕๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๒.๑๔ โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเด็กและเยาวชน	อบต.ลาดน้ำเค็ม	๖๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๒.๑๕ โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม พนักงานส่วนตำบลลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง	อบต.ลาดน้ำเค็ม	๓๕ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๒.๑๖ โครงการฝึกอบรมบุคลากรในองค์กรและผู้นำชุมชน	อบต.ลาดน้ำเค็ม	๘๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการดำเนินงานด้านคุณธรรม											
๓.๑ โครงการบูรณะศาสนสถาน	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๙ แห่ง	๒,๐๐๐ บาท	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ

ยุทธศาสตร์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐		ปีงบประมาณ ๒๕๖๑		ปีงบประมาณ ๒๕๖๒		ปีงบประมาณ ๒๕๖๓		ปีงบประมาณ ๒๕๖๔	
		เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
๓.๒ ยกย่องผู้ทำ คุณประโยชน์ต่อ พระพุทธศาสนา	สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	๑ คน/ หน่วยงาน/ องค์กร	๖๔,๐๐๐ บาท	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๓.๓ โครงการอาสาสมัคร ป้องกันปกป้องสถาบัน	อบต.สามเรือน	๓๐๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๓.๔ พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึง ประสงค์ กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม	โรงเรียนอยุธยาอนุสรณ์	นักเรียน ม.๑-ม.๖	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๓.๕ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมแก่เด็กและ เยาวชนในสถานพินิจและ คุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล	สถานพินิจและคุ้มครอง เด็กและเยาวชนจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	๘๐ คน	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๓.๖ โครงการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐	อบต.รางจรเข้	๑๐๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๓.๗ โครงการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม	อบต.บางประแดง	๕๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๓.๘ เข้าค่ายคุณธรรม	ทต.อรัญญิก	๑๓๐ คน	ไม่ระบุ	ไม่	ไม่ระบุ	ไม่	ไม่ระบุ	ไม่	ไม่ระบุ	ไม่	ไม่ระบุ

ยุทธศาสตร์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐		ปีงบประมาณ ๒๕๖๑		ปีงบประมาณ ๒๕๖๒		ปีงบประมาณ ๒๕๖๓		ปีงบประมาณ ๒๕๖๔	
		เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
				ดำเนินการ		ดำเนินการ		ดำเนินการ		ดำเนินการ	
๓.๙ อบรมคุณธรรม จริยธรรม นักเรียน	เทศบาลตำบลคลองจิก	๑๐๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๓.๑๐ เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมเพื่อป้องกันและ แก้ไขปัญหาการทุจริต	เทศบาลตำบล	๘๐ คน	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๓.๑๑ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ฝึกอบรมหลักสูตร “พัฒนา ศักยภาพบุคลากรและ เสริมสร้างคุณธรรม และ จริยธรรม”	บางกระสั้น	๒๒๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๓.๑๒ อบรมพัฒนาส่งเสริม คุณธรรม	เทศบาลตำบลราษฏรคาม	ประชาชนใน เขตเทศบาล	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๓.๑๓ การดำเนินชีวิตให้ เป็นสุขในช่วงส่วงวัย	เทศบาลตำบลมหาราช	๒๐๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๓.๑๔ ส่งเสริมและพัฒนา คุณธรรมจริยธรรม	อบต.บางนา	บุคลากรใน สังกัด	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๓.๑๕ ฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรม	อบต.บ้านใหม่	๕๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๓.๑๖ อบรมหลักสูตร การ พัฒนาเครือข่ายอาสาสมัคร ภาคประชาชนให้มีศักยภาพ ด้านการเฝ้าระวังและแจ้ง	สำนักงานยุติธรรมจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	เครือข่าย อาสาสมัคร	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ

ยุทธศาสตร์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐		ปีงบประมาณ ๒๕๖๑		ปีงบประมาณ ๒๕๖๒		ปีงบประมาณ ๒๕๖๓		ปีงบประมาณ ๒๕๖๔	
		เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
เบาะแสการทุจริตและ ประพฤตินิชอบ											
๓.๑๗ โครงการค่าย ครอบครัว ล้อมรัก	สำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของ มนุษย์จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	๔๐๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๓.๑๘ คลินิกคุณธรรมใน สถานศึกษา	วิทยาลัยเทคนิค พระนครศรีอยุธยา	๑ แห่ง	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
กลยุทธ์ที่ ๔ สร้างระบบบริหารจัดการภาคีเครือข่ายและ แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม											
๔.๑ โครงการขับเคลื่อน พลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย	อบต.ลุมพินี	๖๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
กลยุทธ์ที่ ๕ ใช้มาตรการทางด้านการเงินและการคลัง ในการส่งเสริมเครือข่ายคุณธรรม											
กลยุทธ์ที่ ๕ ยังไม่มีรายงานโครงการที่เกี่ยวข้อง											
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประเทศ ประชาคม อาเซียนและประชาคมโลก											
กลยุทธ์ที่ ๑ เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างชุมชน องค์กร หน่วยงาน รวมไปถึงประชาคมอาเซียนในด้าน การอยู่ร่วมกันอย่างเอื้ออาทร แบ่งปัน และมีจิต สาธารณะ เพื่อโลกและประเทศชาติ											
๑.๑ ทำความดีถวายพ่อ หลวง	ทต.บางกระสั้น	๑๒๐ คน	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ

ยุทธศาสตร์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐		ปีงบประมาณ ๒๕๖๑		ปีงบประมาณ ๒๕๖๒		ปีงบประมาณ ๒๕๖๓		ปีงบประมาณ ๒๕๖๔	
		เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
๑.๒ ปรับแนวคิดชีวิตเปลี่ยน	มทรส. ศูนย์หันตรา	๒๐๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๑.๓ ยกย่องเชิดชูเกียรติสถานศึกษาดีเด่นทางวัฒนธรรมด้านดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้าน	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	อย่างน้อย ๑ แห่ง	๑๐,๐๐๐ บาท	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๑.๔ คัดเลือกยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินแห่งชาติและศิลปินพื้นบ้าน ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๐	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	อย่างน้อย ๑ คน	๑๒,๐๐๐ บาท	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
กลยุทธ์ที่ ๒ เสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพความมั่นคงและความยั่งยืนของชุมชน องค์กร หน่วยงาน รวมไปถึงภูมิภาคอาเซียนด้วยคุณธรรม											
๒.๑ พัฒนาคนดีสู่สังคม กิจกรรมที่ ๑ การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา กิจกรรมที่ ๒ การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน กิจกรรมที่ ๓ การนิเทศติดตาม การพัฒนาคุณธรรม	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒	๓๐๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๒.๒ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมด้านศาสนาของประเทศในอาเซียน	มทรส. ศูนย์หันตรา	๒๖๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๒.๓ กิจกรรมศาสนาสัมพันธ์อาเซียน	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๕๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างคุณธรรมและความร่วมมือ											

ยุทธศาสตร์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐		ปีงบประมาณ ๒๕๖๑		ปีงบประมาณ ๒๕๖๒		ปีงบประมาณ ๒๕๖๓		ปีงบประมาณ ๒๕๖๔	
		เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
ระหว่างชุมชน องค์กร หน่วยงาน รวมไปถึงประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก ในการตระหนักและรักษาความสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม											
๓.๑ การลงนามสัตยาบันเพื่อร่วมสร้าง จังหวัดใสสะอาดอำเภอใสสะอาดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใสสะอาด โดยกลไกประชารัฐและร่วมงาน “งานวันต่อต้านคอร์รัปชันแห่งชาติ ๒๕๖๐	สำนักงานยุติธรรมจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	๕๐๐ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ส่งเสริมให้ประชาชนเคารพสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย											
กลยุทธ์ที่ ๑ บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการขับเคลื่อนคุณธรรมในชุมชน องค์กร หน่วยงาน											
๑.๑ เสริมสร้างและป้องกันการกระทำผิดวินัยสำนักงานสถิติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	สำนักงานสถิติจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	๒๙ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๑.๒ จัดทำมาตรฐานทางจริยธรรม จรรยาบรรณข้าราชการและประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน	สำนักงานคลังจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	ทุก หน่วยงาน	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๑.๓ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลที่	สำนักงานคลังจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	ทุก หน่วยงาน	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ ดำเนินการ	ไม่ระบุ

ยุทธศาสตร์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐		ปีงบประมาณ ๒๕๖๑		ปีงบประมาณ ๒๕๖๒		ปีงบประมาณ ๒๕๖๓		ปีงบประมาณ ๒๕๖๔	
		เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
ชัดเจน เปิดเผย โปร่งใสและตรวจสอบได้											
๑.๔ โครงการสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติงาน และการใช้กฎระเบียบด้วยความเป็นธรรมให้กับ จนท.ในหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง	ทต.บ้านกรด	๙๓ คน	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๑.๕ อบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือระเบียบวินัยและจรรยาบรรณความเป็นครู	ทม.เสนา	๓๕ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ
๑.๖ อบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือระเบียบวินัยและจรรยาบรรณความเป็นครู	ทม.เสนา	๓๕ คน	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ	ดำเนินการ	ไม่ระบุ